

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

בפניי : כבוד השופטת לירון זרבל קדשאי

התובע : [redacted], ת"ז [redacted]

ע"י ב"כ עו"ד דן זוהר

נגד

- הנתבעים :
1. [redacted] ז"ל, ת"ז [redacted]
 2. [redacted] ת"ז [redacted]
 3. [redacted] (קטין), ת"ז [redacted]
 4. [redacted] (קטין), ת"ז [redacted]

ע"י ב"כ עו"ד אלדד בן-הרוש ואח'

פסק דין

הקדמה

1
2
3
4 התובע הוא אביה של הנתבעת 1. לפני כשלושה עשורים רכש התובע נכס מסחרי אשר נרשם על שמו.
5 כ- 13 שנה לאחר מכן העביר התובע את מלוא הזכויות בנכס ע"ש בתו הנתבעת 1, בהעברה ללא תמורה.
6 מאוחר יותר ולאחר שהבת חלתה במחלה קשה, פרץ בין האב לבין הבת סכסוך, נוכח דרישתו של האב
7 כי הבת תשיב לו את הנכס שהועבר על שמה וסירובה לעשות כן. לטענת האב, המוכחשת על ידי הבת,
8 הנכס הועבר לבת **בנאמנות** ולתקופה מוגבלת.

9
10 האם העברת הזכויות בנכס המקרקעין מהתובע לבתו ללא תמורה נועדה כטענתו לשמירת זכויותיו
11 בנכס בנאמנות על ידי בתו? האם נוצרו יחסי נאמנות בין התובע לבין בתו ביחס לנכס? האם בניגוד
12 לרישום הזכויות בפנקס המקרקעין על שם הבת, יש להצהיר כי הנכס הוא קניינו של התובע?

13
14 אלו הן השאלות להן אדרש במסגרת פסק הדין.
15
16

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 מפאת מורכבות המחלוקת וריבוי הנושאים בהם נדרש לעסוק פסק הדין, יפורט להלן תוכן עניינים :

2			
3	3	הרקע הדיוני	א.
4	4	תמצית טענות התובע	ב.
5	6	תמצית טענות הנתבעים	ג.
6	8	המסגרת המשפטית	ד.
7	11	הפן העובדתי	ה.
8	11	ה.1. האם נעשה שימוש בכספי הפיצויים של הבת לטובת רכישת הנכס?	
9	12	ה.2. מחיר רכישת הנכס על ידי התובע.	
10	13	ה.3. שיעור כספי הפיצויים.	
11	16	ה.4. הטענה לשימוש בכספי הפיצויים לרכישת כלי רכב לבת המנוחה.	
12	20	ה.5. סיכום ביניים.	
13	21	ה.6. גביית שכר דירה ומנהג בעלים בנכס.	
14	25	ה.7. המניע הנטען להסכם הנאמנות.	
15	28	ה.8. הטענה לקיומו של מסמך בכתב.	
16	32	ה.9. אי-עשיית שימוש במסמך הנטען בשלבי המשא ומתן.	
17	35	ה.10. הטענה לגניבת המסמך על ידי הבת המנוחה.	
18	40	ה.11. הטענות ביחס למצבה הקוגניטיבי של הבת המנוחה.	
19	41	ה.12. המשא ומתן בין הצדדים.	
20	45	ה.13. האמירה המיוחסת לבעל.	
21	49	ה.14. תכתובת ה"וואטסאפ" בין הבת המנוחה והבן הבכור.	
22	50	ה.15. הטענה ל"מעשי נוכלות" מצד הבת המנוחה והבעל.	
23	53	ה.16. על "השתק שיפוטי" ביחס לגרסת הבעל.	
24	54	ה.17. "מעשי נוכלות" נוספים המיוחסים לבת המנוחה והבעל.	
25	57	ה.18. אמירות לכאורה מפי הבת המנוחה המנוגדות לאינטרס הרכושי שלה.	
26	62	ה.19. העדים מטעם הנתבעים.	
27	64	ו. אפיון העברת הזכויות כמתנה בין בני משפחה.	
28	66	ז. סיכום	
29	68	ח. סוף דבר	

30
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

א. הרקע הדיוני

- 1
2
3 .1 התובע בן 69 במועד הגשת התביעה, בוגר מלחמות ישראל ומוכר כנכה צה"ל. בשנת 1996 רכש נכס
4 מקרקעין מסחרי המצוי ברח' [REDACTED] הידוע כגוש [REDACTED] לקה [REDACTED] תת-חלקה [REDACTED] (להלן –
5 "הנכס"). כ- 13 שנה לאחר מכן, בשנת 2009 הועברו מלוא הזכויות בנכס משמו של התובע לשמה של
6 בתו על דרך העברה ללא תמורה. מלבד הבת, לתובע ורעייתו 3 ילדים בגירים נוספים.
7
- 8 .2 התובע הגיש אפוא תביעה נגד בתו הנתבעת מס' 1 ז"ל. למרבה הצער, הנתבעת מס' 1 הלכה לעולמה
9 במהלך בירור התובענה לאחר מאבק ארוך שנים במחלה קשה (להלן – "הבת" או "הבת המנוחה" או
10 "הנתבעת"). הנתבעים מס' 2-4 הם ילדיה של הבת המנוחה שנכנסו בנעליה לאחר הגשת התביעה
11 כנתבעים מתוקף היותם יורשיה.
12
- 13 .3 התובענה התבררה בתחילה בפניי מותב אחר וביום 15.5.22 התקיים דיון הוכחות ראשון, במהלכו
14 נחקרו התובע ו- 5 עדים מטעמו. בתום הדיון נקבע שבמועד ההוכחות הקרוב ייחקר עו"ד [REDACTED]
15 מטעם התובע, וכן עדי הבת המנוחה.
16
- 17 .4 ביום 29.5.22 וטרם מועד ההוכחות השני, עתר התובע לצירוף תצהיריהם של עשרה עדים נוספים מטעמו
18 (להלן – "העדים החדשים"), וכן מסמך נוסף. המותב הקודם דחה את הבקשה, והתובע הגיש בקשת
19 רשות ערעור (רמ"ש 31387-06-22). ביום 22.6.22 התקבלה הבקשה והתקבל הערעור. בעקבות כך קבע
20 המותב הקודם את סדר שמיעת העדים החדשים מטעם התובע. בתוך כך, ביום 21.6.22 עתר התובע
21 לזמן לעדות את בעלה של הבת המנוחה, מר [REDACTED] (להלן – "הבעל"). בעקבות דחיית הבקשה, הגיש
22 התובע בקשת רשות ערעור (רמ"ש 63908-06-22). ביום 6.7.22 התקבל הערעור ונקבע שהבעל ייחקר
23 במועד שיקבע ע"י בית משפט קמא.
24
- 25 .5 בנוסף לאלה, ביום 6.6.22 הגיש התובע בקשה לפסילת המותב הקודם, שדחה את הבקשה. ערעור שהגיש
26 התובע לנשיאת בית המשפט העליון התקבל והתיק עבר להתברר בפניי ביום 10.7.22. ביום 18.8.22
27 קיימתי דיון מקדים לבחינת המתווה הדיוני טרם חידוש שלב ההוכחות. לאחר שמיעת הצדדים, קבעתי
28 בהחלטה מפורטת מיום 22.8.22 כי התובע ייחקר בשנית בחקירה נגדית על תצהירו, והוריתי על סדר
29 שמיעת המצהירים והעדים החדשים מטעם התובע.
30
- 31 .6 לאחר החלטתי האמורה, הנתבעים הגישו בקשה לזימון "עדי הזמה", שנועדו לסתור את עדות העדים
32 החדשים מצד התובע, ועתרו לצירוף תצהיריהם של 5 עדים. התובע הגיש לעומתם בקשה לצירוף
33 תצהירה וזימונה של עדה נוספת. בהחלטתי מיום 10.11.22 ציינתי כי הצדדים מוסיפים לפעול בניגוד
34 להוראות הדין ביחס לצירוף ראיות ועם זאת, בשים לב לגמישות הדיונית המסורה לבית משפט זה,
35 ונוכח הנסיבות החריגות בהן הבת המנוחה הלכה לעולמה במהלך בירור התביעה, יש להתיר לצדדים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

1 "לעתור לצירוף ראיות ו/או עדים הרלוונטיים לשיטתם, באמצעות הגשת בקשה כדין. בתום מניין 30
2 הימים בית המשפט לא יתיר צירופה של כל ראיה נוספת".

3
4 .7 בעקבות החלטה זו הגישו הצדדים בקשות הודיות לצירוף ראיות ועדויות נוספות, אותן לא הגישו טרם
5 שלב ההוכחות ובהתאם לסדרי הדין. בהחלטתי מיום 18.1.23 קבעתי כי "הצדדים פתחו ב'מרוץ חימוש'
6 ראייתי לאחר תחילת שלב ההוכחות, שגוזר טרחה מרובה על בית המשפט וגוזל זמן שיפוטי יקר, אך
7 חמור מכך - קורע קרעים עמוקים ביחסים המשפחתיים בין הצדדים על-פני שלושה דורות, על רקע
8 לכתה לעולמה בטרם עת של הנתבעת מס' 1 במהלך בירור ההליך דנן. פצע שעודנו טרי וצורב".
9 בהחלטה נעתרתי לבקשות ההודיות לצירוף תצהירים ועדים, ומנגד דחיתי הבקשות ההודיות לצירוף
10 ראיות, לרבות בקשת התובע לצרף תוצאות בדיקת פוליגרף שערך מיוזמתו ואישרה לדבריו שטענותיו
11 אמת לאמיתה.

ב. תמצית טענות התובע

12
13
14 .8 כתב התביעה נפתח בדברי תוכחה כלפי הבת המנוחה, על שבחרה "מבצע כסף גרידא לבגוד באביה
15 ולמעול באמונו בצורה מחפירה אגב ביצוע מעשה גזל של הנכס המשפחתי". לטענתו רכש את הנכס
16 בשנת 1996 ומאז הנכס הושכר למחזיקים שונים ומשמש "מינימרקט". כמו כן, בנו של התובע [REDACTED]
17 [REDACTED] (להלן – "הבן הצעיר") מפעיל מספרה בגלריה של הנכס. בשנת 2009 הקשיב לעצת אחיתופל, כי
18 מוטב להעביר את הזכויות בנכס לבן משפחה, הואיל ובעלותו על הנכס עלולה לפגוע בזכויותיו כנכה
19 צה"ל.

20
21 .9 עם חששו זה פנה התובע לעו"ד [REDACTED] (להלן – "עורך הדין") וביקש להעביר את זכויותיו בנכס
22 לבת וכך נעשה. התובע נתן אמון מלא בבת שבעתיד תשיב את הנכס לרשותו לכשתתבקש. לטענתו, לפני
23 העברת הזכויות לבת, ביקש ממנה לכתוב עבורו מסמך לפיו תשיב לו את הזכויות בנכס כאמור, והיא
24 עשתה כן. המסמך היה מצוי בביתו של התובע לצד מסמכים נוספים הנוגעים לנכס.

25
26 .10 כעשור לפני הגשת התביעה, חלתה הבת בסרטן, והתובע עשה ככל יכולתו על מנת להקל על מצבה. עם
27 זאת החל לחשוש לטענתו, וביקש מהבת המנוחה להשיב את הזכויות בנכס לידיה. גם בתצהירו התובע
28 קושר בין גילוי מחלתה של הבת המנוחה (בשנת 2012) לבין חששותיו לגורל הנכס ולדרישתו ממנה
29 בסמוך לאחר מכן כי תשיב לו את הנכס (ס' 11).

30
31 .11 לטענת התובע הבת סרבה להשיב את הנכס לידיה, לדבריו על רקע מצבה הרפואי והנפשי שפגע בשיקול
32 דעתה. בסיכומיו הוסיף עוד כי "במועד הרלוונטי לפרוץ הסכסוך" המנוחה "צרכה סמים נרקוטיים"
33 ו"היתה תחת השפעת סמים בכמויות גדולות". עוד הוסיף כי המנוחה "סבלה מפגיעה קוגניטיבית"
34 (ס' 46-47).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

12. לטענת התובע בכתב התביעה, על רקע מצבה המתואר לעיל, טענה הבת המנוחה בין היתר, כי התובע כילה את כספי הפיצויים ששולמו עבורה בגין תאונה שעברה בהיותה קטינה, כספים אותם הניחה בידו. התובע העמיד הסברים שונים לשימוש שעשה בכספי הפיצויים השייכים לבת, אותם אבחן בהרחבה בהמשך.
13. לטענת התובע, בסמוך לפני הגשת התביעה נעשו ניסיונות להגיע לפשרה באמצעות קרובים ומכרים. בשל חששו של התובע כי הבת תנצל את מצב הדברים לרעה, ואף כדי להקל על הבת ונכדיו ומתוך הבנה למצבה, הסכים לטענתו להצעות פשרה נדיבות ביותר, הגם שלא היה חייב לעשות כן. כפועל יוצא מוויתורים אלה נקטה הנתבעת ב"מעשה סחיטה כפול" לדבריו – סחיטה רגשית וניצול ציני של מצבה הרפואי ושל אהבתו אליה; וסחיטה משפטית תוך ניצול העובדה שהנכס רשום על שמה.
14. בשנת 2020, "נסחט התובע לפשרה" לטענתו. הבת המנוחה הסכימה להעביר ללא תמורה מחצית מהזכויות בנכס על שם אמה, רעייתו של התובע. לשם כך, ובעוד התובע שוהה בחופשה בים המלח, התייצבו רעייתו, הבת המנוחה והבעל במשרדו של עורך הדין. במעמד החתימה על המסמכים הדרושים טען הבעל שמפעילים עליהם לחץ. התובע טוען כי בתגובה לדברים הפסיק עורך הדין את הליך החתימות ודרש מהבת המנוחה להצהיר כי היא מתקשרת בהסכם מרצונה החופשי. הבת מיאנה לעשות כן ומעמד החתימה לא הושלם. לטענת התובע, באותו מעמד הסבירה הבת המנוחה שסירובה להשיב את הזכויות לתובע נובע מכך שהתובע מעולם לא שילם לה שכר עבור השתתפותה, כרקדנית, בהופעותיו כזמר.
15. לטענת התובע, העובדה שהבת התייצבה לפגישה במשרד עורך הדין ומסרה את תעודת הזהות שלה ליצירת העתק צילומי כחלק ממסמכי העברת מחצית הזכויות לרעייתו, מהווה ראיה כי היא הכירה בזכויותיו בנכס.
16. התובע מוסיף וטוען כי לאחר "פיצוץ" מעמד החתימה על העברת מחצית הזכויות לרעייתו על ידי הבת המנוחה ובעלה, ובעודו נופש בים המלח, התקשרה הבת באופן מפתיע לאחיה, הבן הצעיר, ובקשה ממנו את צרור מפתחות הרכב שלו, בו לטענת התובע היה גם המפתח לביתו של התובע. לטענתו, "הנסיבות מלמדות" שהבת המנוחה נכנסה לביתו בעת שלא היה בו ונטלה את תיקיית המסמכים, המחאה שנתנה לו וסכום כסף נוסף.
17. לטענת התובע לאחר אירועים אלה בחודש יוני 2020, נמשכו ניסיונותיה של הבת המנוחה לסחוט אותו, והוא הסכים לרכוש את מחצית הזכויות בנכס (בלבד) תמורת 600,000 ₪, לפי שווי של 1,200,000 ₪. התובע פעל לקידום ההסכמה, ואף פעל לשעבוד דירת המגורים שלו כבטוחה להלוואה בשיעור 500,000 ₪, אולם כשעורך הדין פנה למי ששימש בא-כוחה של הבת לשם קידום ההסכם, השיב בא-כוחה כי הבת מסרה לו ש"תגייד לאבא שלי שילך להזדיין"; "אחרי שאני אמות תשברו את הראש".

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

18. בנו הבכור של התובע, [REDACTED] להלן – "הבן הבכור", ביקש לדבר אל ליבה של הבת המנוחה, שהסכימה לחתום על המסמכים בפניי עורך הדין, רק לאחר שהתובע יעביר את הכסף לידיו של עורך הדין. משנעשה הדבר והתבקשה לחתום על המסמכים, שוב סרבה הבת להגיע וקיללה את אביה בפני אחיה.
19. התובע טוען כי לאורך השנים, ועל אף שהנכס היה רשום על שמה של הבת המנוחה, הוא נהג בנכס מנהג בעלים. הוא שטיפל בנכס וגבה את דמי השכירות. "בדרך כלל" לדבריו, העניק לבת חלק מדמי השכירות, זאת מתוך אהבה ודאגה כלפיה.
20. התובע מוסיף שהבת והבעל "אינם אנשים ישרים, והיו מעורבים במספר הליכים משפטיים, שנבעו מכך שניסו לגזול כספים במרמה". בנדון הובאו אסמכתאות מהליך משפטי אחר מהם ביקש התובע ללמוד על התנהלות הבת המנוחה ובעלה במסגרת ההליך דנן.
21. במישור המשפטי התובע טוען כי בינו ובין הבת נכרת הסכם נאמנות לטובתו, והסכם כגון זה אינו כפוף לחובת הכתב ויכול שייכרת בעל-פה. כמו כן, העדר רישום נאמנות אינו שולל את קיומה. בסיכומי מרחיב התובע ומוסיף כי הפסיקה הכירה באפשרות להיווצרות "נאמנות משתמעת" הנלמדת מהתנהגות הצדדים. לשיטתו, הגם שהבת המנוחה "העלימה" את המסמך, קיימות ראיות למכביר לקיומה של הנאמנות ולדבריו "ברור כי הנכס הועבר לנתבעת בנאמנות בלבד מחשש לפגיעה בזכויותיו כנכה צה"ל" (ס' 25). כמו כן, אין במטרת הנאמנות כל רבב בהיותה פעולה לגיטימית בה נקט התובע להגן על זכויותיו. גם אם ימצא פגם במטרת הנאמנות, אין בכך להקנות זכויות קניינות לבת המנוחה בנכס.
22. התובע מוסיף בסיכומיו כי על עדותו או גרסתו של הבעל חלה "חזקת השקר", שכן מסר ביודעין עדות שקר בנושא המצוי בליבת ההתדיינות. מכאן שאין צורך להוסיף ולבחון ראיות נוספות ודי בשקריו של הבעל כדי להכריע לחובת הבת.
23. עוד לטענתו עדיו העידו על אמירות של הבת המנוחה, כי הנכס מוחזק על ידה בנאמנות בלבד לטובת התובע, ואמירות אלה מפי הבת המנוחה הן בבחינת "אמרת נפטר נגד האינטרס הרכושי שלו" (ס' 15 לסיכומים). אמירות מסוג זה מהוות חריג לכלל לפיו עדות שמועה פסולה כראיה. לדבריו מטעם זה התקבלה רשות הערעור שהגיש בהקשר זה (רמ"ש 31378-06-22), הואיל והחשיבות שבעדיו היא אמירות מפי הבת המנוחה, המנוגדות לאינטרס הממוני שלה כאמור.
- ג. תמצית טענות הנתבעים
24. במועד הגשת כתב ההגנה היתה הבת המנוחה בת 43. בתצהירה מיום 1.11.21 ציינה כי בשנת 2012 אובחנה כחולה בסרטן השד ששלח גרורות אל חלקי גופה. היא מוכרת כנכה בשיעור 188% ומטופלת בטיפולים כימו-תרפיים, הקרנות וטיפולים ביולוגיים. לאחר סדרת ניתוחים שעברה היא זקוקה לסיוע

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

- 1 בכל פעולות החיים. בשעות קשות אלה נאלצת לדבריה להתמודד עם אביה ואחיה המצדדים בו, עד כדי
2 הצורך שעלה לפנות בבקשות למתן צווים למניעת הטרדה מאיימת (ה"ט [REDACTED] מיום 6.1.21;
3 ה"ט 2 [REDACTED] מיום 28.4.22; ה"ט [REDACTED] מיום 9.5.22).
- 4
- 5 25. לטענתה הגשת התביעה דן היא המשך ישיר למסכת התעמרויות מצד התובע, כלפיה וכלפי משפחתה.
6 חומרה יתירה יש למעשי התובע על רקע מחלתה ובעודה נאבקת על חייה. הנכס הועבר לידיה מתוך
7 כוונה מלאה להעניק לה אותו, על רקע מסירותה ונאמנותה המוחלטת לתובע משך שנים ארוכות.
8 לדבריה טענות התובע נטולות בסיס וכל המיוחס לה בדוי.
- 9
- 10 26. עוד לטענתה, בשנת 1996 הנכס נרכש מלכתחילה בכספים השייכים לה, בהם עשה התובע שימוש ללא
11 הסכמתה. בהיותה בת 5 וחצי נפגעה בתאונה וזכתה בפיצויים בשיעור 80,414 ₪ (בערכי 19.6.1989)
12 (להלן – "כספי הפיצויים"). אלה הופקדו בנאמנות בהתאם לצו בית משפט עד להיותה בגירה. אין
13 בידיעתה מה היה ערכם של הפיצויים בהגיעה לגיל 18, אז נטל התובע את הכספים לשם רכישת הנכס
14 כאמור.
- 15
- 16 27. הבת המנוחה מוסיפה כי בסמוך לפני העברת הזכויות בנכס לידיה, ולאחר שדרשה מאביה להשיב לידיה
17 את כספי הפיצויים מספר פעמים, התובע טען בפניה כי אין ביכולתו להשיב לידיה את כספי הפיצויים
18 מכיוון שנקלע לדוחק כלכלי. לטענתה בכך ניצל את נאמנותה כלפיו ומסירותה הרבה. היא לא העלתה
19 על דעתה כי לא ישיב לה את כספי הפיצויים. לבסוף בחר התובע להעביר את הנכס לידיה, במקום להשיב
20 לה את כספה.
- 21
- 22 28. עוד לדבריה היה בהענקת הנכס לידיה משום גמול על תרומתה לעסק שלו, עבורה מעולם לא קיבלה
23 שכר. הבת נטלה חלק פעיל בהופעות של התובע, ללא כל תמורה. כמו כן בכל שנות נעוריה דאגה לטפל
24 באחיה ובבית בעת היעדרויותיהם הרבות של הוריה.
- 25
- 26 29. הבת המנוחה כפרה בטענה כי הנכס הוקנה לה בנאמנות עבור התובע, ומכחישה עוד כי תכלית המעשה
27 היתה הגנה על זכויות התובע כנכה צה"ל תוך הונאת הרשויות. לדבריה אין להניח שעורך הדין היה
28 מסכן את שמו הטוב ורישיונו והיה נותן יד למעשה הונאת הרשויות לו טוען התובע.
- 29
- 30 30. היא מאשרת שהנכס נרכש על ידי התובע בעת שהיו בו שוכרים, שונים, ובמשך השנים הופעל בו
31 סופרמרקט. לטענתה, בין השנים 2011-2015 האח הצעיר הפעיל את העסק מבלי ששילם כל תמורה
32 עבור השימוש בנכס. משנת 2016 הנכס בשימוש שוכר. כמו כן, ב-5 השנים האחרונות, האח הצעיר
33 מתגורר בגלריה בנכס ואף מפעיל בה מספרה ואינו משלם דמי שכירות.
- 34

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 .31. הבת הכחישה את טענות התובע לפיהן התחייבה בפניו בכתב להשיב לידיו את הנכס לכשתתבקש.
2 לטענתה לא חתמה על מסמך מסוג זה. הנתבעים מוסיפים כי תמונה בעיניהם העובדה שלאורך הסכסוך
3 ביחס לנכס שהתמשך מספר שנים ועד להגשת התביעה התובע מעולם לא ציין שברשותו מסמך כאמור
4 ולא ביקש לעשות בו שימוש.
5
- 6 .32. הבת דחתה את הניסיונות מצד התובע לנתח את שיקול דעתה או לחוות דעה מקצועית על מצבה. מנגד,
7 היא מאשרת כי ההתדרדרות במצבה הרפואי הביאה את התובע לדרוש ממנה להשיב לידיו את הנכס.
8 כך בהשפעת אחיה, שבקשו לשים ידיהם על הנכס.
9
- 10 .33. הבת הכחישה את טענות התובע המתייחסות לקיום משא ומתן ביניהם טרם הגשת התביעה. לדבריה
11 לניסיונות הפשרה קדמה מסכת איומים וגידופים מצד התובע כלפיה וכלפי בעלה.
12
- 13 .34. בסיכומים מטעמים מוסיפים הנתבעים, כי התובע מסתמך באופן שגוי על הכלל הראייתי ביחס לאמרת
14 נפטר המנוגדת לאינטרס הרכושי שלו, כחריג לעדות שמיעה. לטענתם ההלכה מתייחסת לכלל הראייתי
15 ביחס לאמרת נפטר במסגרת תצהיר בלבד. לשון אחר, כלל ראייתי זה אינו חל לגבי שלל העדים מטעם
16 התובע אשר לפי עדותם שמעו לכאורה מהנתבעת בעל-פה, כי היא מחזיקה בנכס בנאמנות. אלו הן
17 עדויות שמיעה, ולא ניתן להכשירן באמצעות אותו כלל ראייתי.
18
- 19 .35. הנתבעים מוסיפים בסיכומים כי הראיות בתיק לצד עדותו של עורך הדין, שוללות את טענת התובע
20 להעברת הזכויות בנכס בנאמנות לבת המנוחה. התובע ועדיו לא ביססו את טענתו לעשיית מנהג בעלים
21 בנכס. התובע לא סתר עוד את החזקה לאמיתות תוכן פנקס המקרקעין.
22
- 23 **ד. המסגרת המשפטית**
- 24 .36. נקודת המוצא המשפטית בענייננו היא טענת התובע לבעלותו על הנכס, חרף רישום מלוא הזכויות על
25 שמה של הבת המנוחה לפי כל דין. לטענתו, הרישום אינו משקף הסכם נאמנות שנכרת בינו ובין הבת
26 המנוחה, ולפיו היא מחזיקה בזכויות בנכס בנאמנות, עבורו. נעמוד להלן על הוראות החוק והפסיקה
27 הרלוונטיות לענייננו:
28
- 29 .37. חוק הנאמנות, תשל"ט-1979 (להלן – "חוק הנאמנות") מעגן הסכמה כגון זו, ויחסים משפטיים כגון
30 אלה בסעיף 1 לחוק, כדלקמן:
31
- 32 **"נאמנות היא זיקה לנכס שעל פיה חייב נאמן להחזיק או לפעול בו לטובת נהנה או למטרה**
33 **אחרת".**
34
- 35 סעיף 2 לחוק הנאמנות מורנו כיצד נוצרת הנאמנות:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1
2 **"נאמנות נוצרת על פי חוק, על פי חוזה עם נאמן או על פי כתב הקדש".**
3

4 38. פסיקת בתי המשפט לא ראתה בנוסח הסעיף רשימה סגורה, ונמנעה מלהניח משוכות בפני הכרה ביחסי
5 נאמנות, לאמור כי "חוזה נאמנות, ככל חוזה אחר, יכול להיעשות בעל פה, בכתב או בצורה אחרת,
6 בכפוף לדין. חוזה נאמנות אף יכול שייערך במשתמע" (בע"מ 7033/15 פלוני נ' פלוני, מיום 1.9.16, ס'
7 6). במקרה אחר פסק בית המשפט העליון כי "הדרכים שעל-פיהן נוצרת נאמנות לפי סעיף 2 לחוק אינן
8 אלא דרכים אופייניות כדי ליצור אותה, אולם אין בפירוט זה כדי לשלול דרכים אחרות [...] וודאי שאין
9 בפירוט כדי לפסול נאמנות שנוצרה בדרך אחרת" (ע"א 5717/95 וינשטיין נ' פוקס, פ"ד נד(5) 792, ס'
10 (13)).

11
12 39. בהמשך למגמת בתי המשפט להכיר בחירות הנתונה לצדדים להתקשר ביחסי נאמנות, נקבע כי יצירת
13 יחסי נאמנות אינה כפופה להסכם בכתב, ואלה יכולים להיווצר אף מתוקף הסכמה בעל-פה. כמו כן,
14 העדר רישום הנאמנות בפנקס המתנהל ביחס לזכויות בנכס פלוני, אינו שולל את יחסי הנאמנות (תמ"ש
15 (נצ') 46720-06-13 ע' נ' ג', 20.3.18; תלה"מ (ת"א) 57792-03-17 ג' נ' ג', 3.1.20).

16
17 יתירה אף מכך, בשיטתנו המשפטית התבססה ההלכה לפיה בנסיבות המתאימות תוכר כאמור אף
18 נאמנות משתמעת. נקבע מפי בית המשפט העליון בע"א 3829/91 וואלס נ' גת, פ"ד מח(1) 801, כדלקמן:
19

20 **"Trust Implied נוצר במשפט האנגלי כדי לענות על מקרים שבהם עולה מהתנהגות הצדדים**
21 **ומפעולותיהם כי הייתה כוונה ליצור נאמנות, אך מסיבה זו או אחרת כוונה זו לא הובעה במפורש**
22 **[...] בכל המקרים האלה, אף שכוונת הצדדים לא הובעה במפורש, משתמע ממערכת היחסים**
23 **שביניהם ומהתנהגותם, כי למרות זאת שהנכס רשום על שם אדם אחד, 'הזכויות שביושר' בו**
24 **שייכת לאדם אחר".**

25
26 40. ואולם, אין לראות את ידיו הפתוחות של הדין להכיר ביחסי נאמנות גם במקום שאין להם ביטוי מפורש,
27 כהקלה או פטור מנטל ההוכחה לכינונם של יחסים אלה וכריתת הסכם נאמנות.
28

29 **"הגם שכאמור, עקרונית, ניתן להוכיח כי נכס נרכש בנאמנות וכי בעל הזכויות הרשום הינו**
30 **נאמן כלפי הנהנה הטוען זאת, עדיין רובץ נטל שאינו קל על הטוען זאת, הואיל ובסופו של יום,**
31 **בין באצטלה זו ובין באצטלה אחרת, הטוען זאת מבקש לשנות מאשר נרשם בפועל [...]"**
32

33 **"הגם שחוזה נאמנות יכול וייעשה בעל פה, ככל חוזה, ואף במשתמע, הרי על הטוען זאת להוכיח**
34 **קיומו של חוזה שכזה לרבות קיבול הצעת החוזה על ידי הנאמן, לרבות אם הנאמן יעשה מעשה**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 לביצוע החוזה" (עמ"ש (ת"א) 11333-06-18 י.ל נ' ע.ח, מיום 5.11.19, ס' 45, 48 בהתאמה,
2 ההדגשה אינה במקור).

3
4 41. אמור מעתה כי אמנם ומחד גיסא, אכן אפשר להכיר בהסכם נאמנות שנכרת בעל-פה, או באופן משתמע,
5 לרבות ביחס לנכס מקרקעין וחרף דרישת הכתב. מאידך גיסא, הכרה זו מטילה על כתפיי הטוען את
6 הנטל להוכיח כי הסכם כאמור אכן נכרת, והעדר מסמך בכתב עלול להיות בעוכרי הטוען:

7
8 **"עם זאת, ובמיוחד מעת שמדובר בהסכם בעל פה, על הטוען זאת לבסס הוכחת הנטען תוך**
9 **הצבת תשתית עובדתית אשר יהיה בה להוכיח את טענתו.**
10 **כמובן שיכול ותהיה משמעות להעדר כל מסמך כתוב אשר יש בו כדי להוות תמיכה לטענה זו"**
11 **(שם, ס' 50, ההדגשה אינה במקור).**

12
13 42. בהינתן שבעניינו נטענת הנאמנות ביחס לנכס מקרקעין הרשום על שם הבת המנוחה, יש לחדד כי אמנם
14 טענת נאמנות יכולה להיטען כנגד רישום הזכויות – "כאמור נאמנות אפשרית גם במקרקעין. היא אינה
15 סותרת את הרישום בלשכת רישום המקרקעין, אלא מבקשת ליתן לו משמעות נוספת שאינה
16 משתקפת על פני נסח הרישום. על כן, נקבע כי אין בהוראת סעיף 125 לחוק המקרקעין לעיל כדי
17 להכשיל קיומה של נאמנות" (עמש (חיי) 6687-02-24 מ.א. ג' ל.ק, מיום 17.6.24, ס' 41; וגם עמ"ש
18 (ת"א) 11333-06-18 י.ל נ' ע.ח לעיל, ס' 43).

19
20 עם זאת, טענת נאמנות כלפי נכס מקרקעין, הגם שאינה מכשילה נאמנות, עודנה עולה בסתירה לנקוב
21 בפנקסי המקרקעין שמשקלם הראיתי הכבד מעוגן בדין. סעיף 125(א) לחוק המקרקעין, התשכ"ט-
22 1969 מורנו כי "רישום בפנקסים לגבי מקרקעין מוסדרים יהווה ראיה חותכת לתכנון". חוסנו של
23 הרישום בפנקס מתוקף הוראה זו מעוגן היטב אף בפסיקת בתי המשפט, וכל הטוען לנאמנות המנוגדת
24 לנקוב בפנקס רישום המקרקעין עודנו נושא בנטל הוכחה כבד מהרגיל:

25
26 "כאשר בית המשפט נדרש לתובענה בעניין זכויות הרשומות במרשם, נקודת המוצא היא
27 שהרישום משקף נאמנה את זכויות הצדדים [...] בענייננו הנטל להוכיח, כי הנתבעת איננה
28 בעלת הזכויות בבית מוטל על כתפי התובעים – בבחינת המוציא מחברו עליו הראיה. במקרה
29 דנו, המדובר בנטל כבד מהרגיל, עת עסקינן בטענה כנגד זכות הרשומה במרשם המקרקעין,
30 המהווה כאמור ראיה חותכת לתכנון" (תמ"ש (ת"א) 28023-07-19 א.ע נ' פ.ח.ע, מיום 15.5.24,
31 ס' 34-35; ר' גם תמ"ש (ת"א) 4850/99 ח.ח נ' ח.ש, מיום 3.9.2006; תמ"ש (ב"ש) 49173-06-11
32 מ.א.נ' מ.א., מיום 24.8.14; תמ"ש (נצ"י) 3011-07 ל.א.נ' מ.א., מיום 26.11.15; תמ"ש (נצ"י) 46720-
33 06-13 ע' נ' ג', מיום 20.3.18).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

43. הנה כי כן, טענת התובע לפיה אפשר להכיר בכינון יחסי נאמנות אף בהעדר מסמך בכתב ואף במשתמע, מתיישבת עם הפסיקה והדין החלים בענייננו. **בשים לב לנטל ההוכחה הכרוך בביסוס טענה ליחסי נאמנות בנסיבות העניין, נפנה לבחינת התשתית העובדתית שהעמיד התובע.**

ה. הפן העובדתי

ה.1. האם נעשה שימוש בכספי הפיצויים של הבת לטובת רכישת הנכס?

44. טענת ההגנה המרכזית שהעמידה הנתבעת היא כי לצורך רכישת הנכס עשה התובע שימוש בכספי הפיצויים להם זכתה בעקבות תאונת דרכים שעברה בילדותה, ואשר נשמרו בקופת נאמנות עד הגיעה לגיל 18 בשנת 1995. על רקע זאת העביר לה לימים את הבעלות בנכס, חלף השבת סכום הפיצויים שנמשך על ידו. כמפורט להלן, התובע העמיד מספר גרסאות בעניין זה, על מנת להוכיח כי לא היתה כל זיקה בין הנתבעת לבין הנכס וככל שהיתה זיקה, הרי שהיא היתה מינורית.

45. כך, בכתב התביעה לא פירט התובע את אופן מימון רכישת הנכס. הוא התייחס לכספי הפיצויים להם היתה זכאית הנתבעת וציין כי אלו שמשו אותו על מנת לרכוש לה שני כלי רכב (ס' 17). כך אף בתצהירו טען התובע כי עשה שימוש בכספי הפיצויים של הבת המנוחה, לרכישת "שני רכבים חדשים" לבת המנוחה (ס' 13). בתצהירו המשלים התובע דבק בגרסה זו.

46. את טענת הבת המנוחה כי נעשה שימוש בכספיה לצורך רכישת הנכס, פטר התובע כאחד מבין "שלל התירוצים" שהעלתה הנתבעת בפניו לאחר שדרש ממנה להשיב לו את הנכס (שם). התובע אף ניסה לקשור בין אותם "תירוצים" שהעלתה הבת המנוחה לבין מצבה הרפואי, כמי שאינה מיושבת בדעתה כביכול ואיבדה את שיקול דעתה בהשפעת מחלתה והתרופות שנטלה.

47. לעומת זאת, בסיכומיו סתר התובע את גרסת כלי הרכב, ואישר כי "לווה מאת המנוחה ז"ל סכום של כ – 80,000 ₪ מכספיה לצורך רכישת המינימרקט (פחות מ – 15% משווי הנכס בעת רכישתו)" (ס' 50). בסיכומי התשובה הוסיף התובע על גרסה זו ואישר שכספי המשכנתא שנטל ורשם על הנכס (לאחר רכישתו) אכן לא שימשו לרכישת הנכס (בניגוד לטענתו בעל-פה בחקירתו כי רכש את הנכס, בין היתר באמצעות משכנתא, ע' 38, ש' 5). לדבריו בסיכומי התשובה "המשכנתא הזאת שימשה להשבת כספים [redacted] שנעשה בהם שימוש למימון ביניים של חלק קטן מעלות הנכס" (ס' 22). במילים אחרות, התובע לטענתו אכן עשה שימוש בכספי הפיצויים, אך לא לשם רכישת כלי רכב לבת המנוחה, כי אם לצורך "מימון ביניים" לרכישת הנכס, כהלוואה, והלוואה זו סולקה באמצעות כספי המשכנתא.

48. הנה כי כן, עם שינוי גרסתו והודאתו כי עשה שימוש בכספי הפיצויים לשם רכישת הנכס, הסיט התובע את זירת המחלוקת לשאלה איזה חלק מתמורת הנכס היוו כספי הפיצויים – שהיא שאלה עובדתית מובהקת - וטען כי מדובר בחלק מזערי מהמימון, אשר אף הושב לנתבעת כאמור.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

49. אלא שכפי שאראה להלן, התובע לא הביא בדל ראיה למחיר בו רכש בשעתו את הנכס ואף לא לסכום הפיצויים בערכו נכון למועד הרכישה. למעלה מן הצורך יצוין כי התובע אף לא הוכיח כי קיימת הלימה בין כספי המשכנתא שנטל (שנועדו לשיטתו להחזר ה"הלוואה") לבין סכום כספי הפיצויים בהם עשה שימוש (כ – 80,000 ₪ לדבריו), ולא הוכיח כי העביר לבת המנוחה סכום כלשהו מכספי המשכנתא בפרט, או בכלל, והדברים יובהרו להלן.

ה.2. מחיר רכישת הנכס על ידי התובע

50. התובע ביקש כאמור לנתק ולמצער לצמצם כל זיקה בין הנתבעת לבין הנכס ופרס גרסאות שונות לעניין השימוש שעשה או לא עשה בכספי הפיצויים של הנתבעת. אולם התובע לא סיפק נתונים מינימאליים שיכלו לתמוך בגרסתו, או במי מבין גרסאותיו בהקשר זה. כך, התובע נמנע מלנקוב במחיר הרכישה בכתב התביעה, בתצהירו או בתצהירו המשלים ואף בסיכומיו. מקל וחומר שלא צירף סימוכין כלשהם שיצביעו, ולו באופן עקיף, על התמורה ששילם עבור הנכס. רק בסיכומי התשובה העלה התובע על הכתב לראשונה את הטענה כי רכש את הנכס תמורת סך של 166,000 \$, תוך שהוא מפנה לעדותו שלו בחקירה הנגדית כסימוכין (ס' 18). בחקירתו הנגדית התובע נקב לראשונה בעל-פה בסכום האמור כמחיר הרכישה (ע' 4, ש' 14).

51. התובע מודע לעובדה שלא צירף סימוכין למחיר רכישת הנכס, ובסיכומי התשובה מוסיף ומגן על מחדלו בטענה שזכרונו שווה ערך למסמך בכתב, וכלשונו - **"ללא ספק סכום רכישה של 166,000 \$ זה דבר שהתובע זוכר והוא נתון שגם יש סבירות לזכור!"** [סימנים במקור] (ס' 22).

52. התובע לא העמיד צידוק כלשהו להמנעותו מהצגת סימוכין למחיר הרכישה. ענייננו בעסקת מקרקעין ביחס לנכס הבנוי על מקרקעין מוסדרים. עסקת שדווחה כדין ושולמו בגינה מיסי מקרקעין, ומניבה שלל סימוכין בכתב, ממספר גופים רלוונטיים. חלקם בודאי ניתנים לשחזור ככל ואינם בידי התובע. חזקה על התובע כי מסמכים אלה מצויים תחת ידו, או לכל הפחות אמורים להיות תחת ידו, וביכולתו להשיגם במאמץ מזערי. התובע כאמור לא טען אחרת, ולא העמיד צידוק כלשהו למחדלו. גם בחקירתו הנגדית נמנע התובע מלספק הסבר לדברים ותשובותיו לא הניחו את הדעת:

ש. **"העדת עצמך בדיון הקודם שאתה אדם מסודר, אפילו הוצאת עכשיו מהתיק שלך את כל הפתקים של התרומות, הכל אתה שומר, אומרת גם אשתך [redacted], שהכל אצלכם מסודר. מה שלא מסודר, אפשר להביא למה לא הבאת את חוזה המכר שקנית את המינימרקט? למה לא הבאת שום ראיה?"**

ת. **איך אתה אומר דבר כזה? יש לי פה את כל מה שקניתי ולפי התאריכים ואת המשכנתא, הכל יש לי מהבנק, חלק מהבנק, חלק מאמא שלי בעודה בחיים, היא נתנה לי 11 אלף דולר. יש לי הכל מסודר"** (ע' 38, ש' 1).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1
- 2 53. תשובתו של התובע תמוהה, הואיל ואף לא אחד מהמסמכים המדוברים אותם התובע אוזו בידי
- 3 לדבריו, הונח על שולחנו של בית המשפט. יתירה מכך, לתובע עמדו מספר הזדמנויות לצרף את
- 4 המסמכים הרלוונטיים. כשם שצוין ברישא לפסק הדין, התובע לא חסך במאמצים, או בהליכים
- 5 משפטיים, לשם צירוף ראיות המחזקות את טענתו לשיטתו, גם בעיצומו של שלב ההוכחות, אך מעולם
- 6 לא ביקש לצרף את המסמכים הנוגעים לרכישת הנכס. לדברים משנה תוקף נוכח העובדה שהתובע נשאל
- 7 על מחיר הרכישה והעדר הסימוכין הנוגעים לכך, עוד בחקירתו הנגדית הראשונה בפניי המותב הקודם,
- 8 ואף על פי כן נמנע מכל ניסיון, או הזדמנות, לבסס את מחיר הרכישה (עי' 4, ש' 11).
- 9
- 10 54. מבלי לגרוע מן הדברים, שוכנעתי עוד שהתובע הקפיד לשמור על עמימות לגבי התמורה ששילם עבור
- 11 הנכס גם בדין ודברים שקיים בהקשר זה עם הבת המנוחה וטרם הגשת התביעה. מצאתי את עדותו של
- 12 הבעל בהקשר זה מהימנה ועקבית:
- 13
- 14 "ש. אם הילה קיבלה סכום שווה ערך ל- 20 אלף דולר, איך באמצעות הכסף הזה קנו נכס ששווה כ-
- 15 160 אלף דולר?
- 16 ת. בחיים לא טרחת להציג בכמה נקנה הנכס, כל פעם [redacted] אמר לבת שלו שהנכס נקנה ב- 20
- 17 אלף דולר, 30 אלף דולר וכל פעם אמר סכומים שונים ולא אמר אף פעם בכמה הוא נרכש" (עי'
- 18 73, ש' 16; עי' 81, ש' 20).
- 19
- 20 **ה.3. שיעור כספי הפיצויים**
- 21
- 22 55. בסיכומיו טען התובע כאמור כי "לווה מאת המנוחה ז"ל סכום של כ- 80,000 ₪ מכספיה לצורך רכישת
- 23 המינימרקט (פחות מ- 15% משווי הנכס בעת רכישתו)" (ס' 50). אלא שבהמשך למחדלו ביחס להצגת
- 24 מחיר הרכישה, לא ביסס התובע בראיה כלשהי את הטענה כי שיעור הפיצויים, או שמא שיעור הפיצויים
- 25 בהם עשה שימוש לשם רכישת הנכס היה 80,000 ₪ בלבד.
- 26
- 27 56. מנגד, הבת המנוחה הניחה תשתית ראייתית מספיקה כדי לשלול את טענת התובע בדבר שווי כספי
- 28 הפיצויים – מבלי לגרוע מנטל הראיה שעל כתפי התובע. בתצהירה טענה הבת המנוחה כי בעקבות
- 29 פציעתה בתאונה בגיל 5 וחצי (הבת המנוחה ילידת 25.8.1977) והליך משפטי שהתנהל בבית המשפט
- 30 המחוזי בחיפה, נפסקו לטובתה פיצויים בגין נזקי גוף. בפסק דין משנת 1989 נפסקו לטובתה פיצויים
- 31 בסכום של 80,414 ₪. לתצהירה צרפה הבת המנוחה את מכתבו של בא-כוחה דאז מיום 19.6.1989
- 32 המופנה לסניף [redacted] של בנק "ברקליס דיסקונט" (נס' 1). במכתב, תחת הכותרת "השקעת כספי
- 33 קטין", מופיעים פרטי ההליך המשפטי ומוזכרת החלטת בית המשפט "להשקיע הכסף בתכנית חסכון
- 34 דולר-מדד...". עוד צוין במכתב כי "יש לרשום הערה לפיה אין להוציא את הכסף לפני הגיעה לגיל 18
- 35 שנה, אלא באישור ביהמ"ש".

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1
- 2 57. לבת המנוחה מלאו 18 ביום 25.8.95. משמע כי במועד רכישת הנכס על ידי התובע, במועד לא ידוע
- 3 במהלך שנת 1996, כספי הפיצויים היו זמינים לשימוש לטובת רכישת הנכס. הבת המנוחה הוסיפה
- 4 וטענה כי במועד רכישת הנכס התחייב בפניה התובע כי ישיב לה את הכספים במלואם.
- 5
- 6 58. אפשר להניח כבר בשלב זה, כי במועד משיכת כספי הפיצויים, לאחר שהופקדו בתכנית מניבה במשך 7-
- 7 6 שנים, הסכום המופקד גדל וצבר הפרשי הצמדה וריבית. **התובע לא העמיד כל בסיס או ביאור**
- 8 **להתייחסותו לסכום כספי הפיצויים במונחים נומינלים וכאילו סכום הפיצויים איבד מערכו לאורך**
- 9 **השנים בהן הופקד ולא להיפך.**
- 10
- 11 59. הבת המנוחה טענה עוד בתצהירה כאמור, כי העברת הזכויות בנכס על שמה בשנת 2009 נעשתה על רקע
- 12 בקשתה מהתובע להשיב לה את כספי הפיצויים, וטענתו אליה כי אין באפשרותו לעשות כן. הבת
- 13 המנוחה הסכימה לטענתה לקבל לידיה את הנכס תחת השבת כספה. לשם ביסוס טענתה צרפה
- 14 לתצהירה חוות דעת שמאי (נסי' 3), ולפיה שווי הנכס במועד העברת הזכויות לידיה (26.3.2009) היה
- 15 **470,000** ₪. בנוסף, צרפה הבת המנוחה לתצהירה חוות דעת רו"ח לשם שערך שווי כספי הפיצויים
- 16 במועד העברת הזכויות (נסי' 2). נמצא כי שווי הקרן בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן
- 17 ובתוספת ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961, הוא **711,545.22** ₪.
- 18
- 19 60. בהחלטה מיום 21.11.21 התיר המותב הקודם את הגשת חוות הדעת השמאית וחוות הדעת החשבונאית.
- 20 נקבע עוד כי **"ככל שהתובע מבקש להגיש חוות דעת נגדיות, יוכל לעשות כן עד ליום..."**. התובע בחר
- 21 שלא לקרוא תיגר על חוות הדעת הללו באמצעות חוות דעת מטעמו או למצער שליחת שאלות הבהרה
- 22 או חקירת המומחים.
- 23
- 24 61. מחד גיסא, חוות הדעת החשבונאית אינה נקייה מקשיים. היא מתייחסת לשווי כספי הפיצויים במועד
- 25 העברת הזכויות, בעוד לענייננו רלווטי יותר שווים של הכספים במועד רכישת הנכס. כמו כן, אין זה
- 26 מובן מאליו כי יש להוסיף לסכום הקרן הפרשי ריבית לפי חוק ריבית והצמדה כאילו היו חוב פסוק
- 27 לטובת הבת המנוחה. מאידך גיסא יש בחוות הדעת לסתור את טענת התובע, אותה לא נימק כלל, כי
- 28 כספי הפיצויים עמדו על סך כ – 80,000 ₪ בלבד (בגובה סכום הפיצויים הנומינאלי שנפסק שנים קודם
- 29 לכן ללא הפרשי הצמדה וריבית), ולפיכך היוו חלק מזערי מהתמורה ששילם. יודגש כי מדובר בפרטי
- 30 מידע בסיסיים ביותר שמצויים בידיעתו של התובע ומצופה שידע לציין ולבסס את מחיר הרכישה ואת
- 31 שווי כספי הפיצויים בהם עשה שימוש. השמטת פרטים אלמנטריים כגון אלה מקשים על קבלת גרסתו.
- 32
- 33 62. יצוין עוד כי מעבר לשינויים שסבלה גרסת התובע, ולעובדה שלא הניח כל בסיס לגרסתו האחרונה,
- 34 התובע עצמו רחוק מלדייק בגרסתו גם לשיטתו ומדבר ביותר משני קולות. בסיכומים מטעמו התובע
- 35 מאשר כאמור כי **"לווה מאת המנוחה סכום של כ – 80,000 ₪"**, וכי סכום זה מהווה **"פחות מ – 15%**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 משווי הנכס בעת הרכישה" (ס 50). אך בסיכומי התשובה טוען התובע כי שווי כספי הפיצויים היה
2 \$ 20,000. לדבריו "מדובר בסכום המהווה בקושי 1/9 ממחיר הנכס" (ס' 18). במקום אחר בסיכומי
3 התשובה טען התובע כזכור כי כספי המשכנתא שנרשמה על הנכס שימשו להשבת ה"הלוואה" לבת
4 המנוחה, הלוואה שנועדה לדבריו "למימון ביניים של חלק קטן מעלות הנכס (פחות מ-10 אחוז)"
5 [הדגשות במקור] (ס' 22).
- 6
- 7 63. הסימוכין המדויקים מצויים בידי התובע, ולמצער אמורים להיות בידיו. התובע בחר שלא להציגם
8 ולהסתמך על זכרונו. לטענתו מן הדין הוא כי בית המשפט יסתמך אף הוא על זכרונו כראיה לטענותיו.
9 גם אם אניח לשם הדיון לגרסאות הסותרות שקדמו לגרסתו האחרונה, הרי שטענותיו העובדתיות
10 החלופיות ביחס לשווי כספי הפיצויים סותרות את הגולל על כל אפשרות לקבוע ממצא, ולו דחוק, על
11 בסיס טענותיו. התובע אינו מסייע לבית המשפט לקבל את גרסתו ונמנע אף מלספק קנה מידה כלשהו
12 שישמש בסיס לדברים. גם אם בית המשפט יתרשם כי שווי כספי הפיצויים היווה "פחות מ-10 אחוז",
13 או שמא "פחות מ-15%", או לחלופין "בקושי 1/9 ממחיר הנכס" אין בכך להעלות או להוריד שעה
14 שאין בידיעת בית המשפט כאמור מה היה מחיר הרכישה. למען הסר ספק, התובע אינו מלווה את
15 השיעורים השונים שהעלה על הכתב בהסבר כלשהו. מדובר בנתון עובדתי מובהק, ומצוי בידיעתו של
16 התובע, ולא ברור על שום מה נתון מובהק זה כפוף לואריאציות שונות וזוכה מפי התובע לשיעורים
17 שונים, בייצוגים שונים ואף בשערי מטבע שונים. מחדל זה מצד התובע עומד בסתירה למצופה ממי
18 שנושא בנטל השכנוע – לא כל שכן ממי שמצהיר כי אוחז בידיו את כל הראיות הרלוונטיות אך נמנע
19 מלהציגן.
- 20
- 21 64. מבלי לגרוע מן האמור לעיל, ומבלי לקבוע ממצא כלשהו, יאמר בזהירות הנדרשת כי שוויו של סכום
22 הפיצויים בחודש ינואר 1996 (מועד רכישת הנכס במהלך שנת 1996 אינו ידוע), בצירוף הפרשי הצמדה
23 למדד המחירים לצרכן בלבד הוא 181,221.73 ₪ (ר' בקישור לאתר הלמ"ס - [עברית - מחשבון הצמדה](#)
24 [למדדים\(cbs.gov.il\)](#)). יש בכך לכל הפחות להעמיד בספק רב את גרסת התובע לגבי שווי כספי
25 הפיצויים, גרסה שממילא לא הוכיח. יש להניח שבפועל הסכום היה גבוה יותר בשיעור ניכר שכן צבר
26 בנוסף להפרשי הצמדה אף הפרשי ריבית ו/או הפרשי הצמדה לדולר ארה"ב. בשים לב לשווי הנכס
27 במועד העברת הזכויות לבת לפי חוות דעת השמאי, יש להניח כי שוויו במועד הרכישה כ – 13 שנים
28 קודם לכן היה לכאורה נמוך יותר. אוסיף כי בזיקה לטענת הבת המנוחה כי העברת הזכויות בנכס לידה
29 היתה חלף השבת כספי הפיצויים, שווי כספי הפיצויים במועד העברת הזכויות לבת המנוחה, בצירוף
30 הפרשי הצמדה בלבד, הוא 279,371.77 ₪ (שם).
- 31
- 32 65. כאמור, אין בנתונים אלה כדי להקים ממצא עובדתי בענייננו ולא לשם כך הם נועדו. אך יש בהם לחדד
33 את חוסר הסבירות ואת הסתירות בגרסתו המתפתחת של התובע, המבוססת על זכרונו בלבד וללא כל
34 תימוכין. יש בהם בודאי לנטוע ספק ממשי בגרסתו של התובע, שסבלה משינויים רבים בהקשר זה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 משקלם של נתונים אלה עולה במקום בו התובע לא ניצל את שלל הזדמנויות שנקרו בדרכו לצרף
2 סימוכין בסיסיים לטענותיו.

ה.4. הטענה לשימוש בכספי הפיצויים לרכישת כלי רכב לבת המנוחה

6 בתצהירו ביקש התובע להכחיש את טענת הבת המנוחה בכתב ההגנה כי כספי הפיצויים שימשו לרכישת
7 הנכס, וטען כי בכספי הפיצויים רכש לבתו רכב, או יותר מאחד. לאחר מכן העלה גרסה אחרת לפיה אכן
8 עשה שימוש בכספים לשם רכישת הנכס אך השיבם בדמות רכישת כלי רכב לבתו. שתי הגרסאות הללו
9 עומדות אף הן בסתירה לגרסה נוספת לפיה כספים שנטל כהלוואה באמצעות משכנתא על הנכס, הם
10 ששימשו להשבת כספי הפיצויים לבת, שניתנו לו כהלוואה. כל הגרסאות הללו עומדות בסתירה לגרסה
11 נוספת מפי התובע, כי כספי המשכנתא שנטל שימשו לרכישת רכב חדש לבת המנוחה (ע' 5, ש' 8). אף על
12 פי כן, ועל מנת להניח את הדעת, מצאתי טעם להתייחס גם לטענות הקונקרטיות ביחס לכלי הרכב
13 שהתובע רכש לטענתו, על שלל גרסאותיו.

15 67. לטענת התובע בתצהיר המשלים, הרכב הראשון שרכש עבור הבת המנוחה היה מסוג "הונדה האצ'בק"
16 אותה רכש בשלהי שנת 1997 (להלן – "ההונדה"). לפי טענתו הרכב "נחשב" מודל 1998, על אף שהיה
17 משנת ייצור 1997. לדבריו שווי "רכב כזה כאשר נרכש כחדש מהחברה עמד בזמנו ע"ס 71,940 ₪".
18 התובע מפנה כראיה לחוות דעת מאת "לוי יצחק" (שם, נס' 1). לטענתו, הרכב לא נרכש כמתנה לטענתו
19 אלא כהשבת כספי הפיצויים. התובע מוצא מתאם בין כספי הפיצויים (שערכם לשיטתו כ - 80,000 ₪)
20 לבין שווי הרכב בצירוף הוצאות אגרות ורישוי.

22 68. בתצהיר עדותו הראשית (שקדם לתצהירו המשלים), ביקש התובע להכחיש את טענת השימוש בכספי
23 הפיצויים לרכישת הנכס, וטען כי אלה שימשו אותו לשם רכישת "שני רכבים חדשים" לבת המנוחה.
24 לדבריו "מספר שנים" לאחר רכישת רכב ה"הונדה", רכש לבת המנוחה "גי'פ סוזוקי חדש מהחברה"
25 (להלן – "הסוזוקי"), ובנוסף מימן את חתונתה בעלות 90,000 ₪, וכן את ארועי בר ובת המצווה לילדיה.
26 בנוסף רכש עבור הבת המנוחה בשנת 2015 "רכב חדש מהחברה בעלות של יותר מ-120,000 ₪" (ס' 13)
27 (להלן – "הטויוטה"). לתצהירו צירף סימוכין לכך שרכש את רכב הטויוטה מסוכנות בעלות האמורה
28 בדמות העתק המחאה, קבלה ודף חשבון (שם, נס' ה').

30 69. התובע לא צירף ראיה כלשהי לרכישת ההונדה או הסוזוקי, או כמה שילם עבורם. אין חולק כי רכב
31 ההונדה נרשם על שם הבת המנוחה, אך התובע לא צירף ראיה לכך כי אחד משני כלי הרכב האחרים
32 אכן נרשם על שם הבת המנוחה. למצער פרטי הרישום הם מידע זמין ונגיש שעומד לרשות התובע.
33 משנשאל התובע בחקירתו הראשונה מדוע קימץ בסימוכין ביחס לטענת כלי הרכב, התובע מילא פיו
34 מים (ע' 6, ש' 8). התובע אישר עוד שאת הגי'פ רכש מכספי מכירת ההונדה, אך לא ציין את מחירו, ולא
35 הציג סימוכין או תחשיב כלשהו שילמד ששילם עבור הפרש השווי בין כלי הרכב (ע' 37, ש' 27). התובע

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

1 נשאל עוד מדוע הוסיף ורכש עבור הבת המנוחה ג'יפ, שעה שטען במפורש שהוסכם בינו ובין הבת כי
2 רכישת רכב ההונדה מהווה השבה של כספי הפיצויים. התובע לא סיפק תשובה לדברים ובתשובותיו לא
3 היה תוכן רלוונטי:

4
5 "ש. אם ברכב הראשון שקנית כיסית את כל החוב בעצם, למה המשכת לקנות לה עוד רכבים אח"כ,
6 ואתה גם מממן את החתונה שלה בסך של 90,000 ₪ וגם את האירועים של הילדים שלה.
7 ת. אני מבקש ממך לכבד אותי, בגלל הפציעות שעברתי והלחימה הקשה. כשאתה יושב עם אשתך
8 בבית אני במיון, גם כשהבת שלי היתה חולה. עכשיו רוצים לתת לי 100% וגם להכיר בי כפדוי
9 שבי.

10 לשאלתך, קנית לה את ההונדה אחרי שהיא נסעה בהונדה, ילדה צעירה ומתלהבת, היא אמרה
11 לי שהיא רוצה ג'יפ של סוזוקי לבנה. מכרנו את ההונדה וקניתי לה ג'יפ והוספתי כסף. מימנתי
12 את כל האירועים. מפני שאני זמר אני גם כתבתי לה שיר. עשיתי את כל זה כי הבת שלי
13 הראשונה שהתחתנה, היא הבת שלי אז למה שאני לא אעשה את זה. גם עבדתי באולם שמחות
14 ויכולתי לסייע. כאשר נולדה שובל אני שילמתי את האירועים, כאשר נולדו האחים שלה אני
15 עשיתי. למה? כי אני סבא טוב" (ע' 6, ש' 8).

16
17 70. בחקירתו השניה המשיך התובע לאחוז באותן טענות:

18
19 "לא. אני קניתי את המינימרקט, היא נתנה לי 82,000 ₪. אחר כך, בסמוך, שלושה חודשים, היא
20 אמרה לי שהיא לא רוצה מינימרקט, אני רוצה אוטו חדש, לקחתי אותה לאבא של [REDACTED],
21 קניתי לה הונדה אדומה. אחרי זה היא רצתה ג'יפ מכרתי את ההונדה וקניתי לה ג'יפ. אני שילמתי
22 לה על החתונה. אני שילמתי על האירועים של כולם. מסעדות רק אני שילמתי. אין אבא כמוני בעולם
23 הזה רבתי. אני חולה פוסט טראומה, לפעמים אני רואה משהו בטלוויזיה ושובר את הטלוויזיה, איך
24 אישה יכולה לישון איתי בלילה במצב ככה, מה שעברתי בצבא, אני הלכתי נגד הצבא בתביעה זכיתי.
25 בכולם זכיתי, כי הייתי דובר אמת ואני איש אמת. אני לוחם, החתן שלי בעט בי. הוא עשה אותי
26 משותק. אצל הבית שלי יש 5 מקררים, אני קניתי את הכל. עד היום אין יום מאז שהיא מתה שבזבזתי
27 קדיש. אני הולך עם ציציות יום יום. מה לא עשיתי עבור הילדה הזאת. אני עשיתי יותר ממה שאבא
28 שלה עשה עבורה. הנכדה שלי במקום שתהיה בצבא, שתהיה קצינה, לא עושה כלום, לא תרמה כלום,
29 רק לקחת" (ע' 37, ש' 23).

30
31 71. התובע התקשה אפוא ליישב את הסתירה הפנימית העולה מטענתו. ממה נפשך? אם רכישת ההונדה
32 היוותה לדבריו החזר של כספי הפיצויים, מדוע הוסיף ורכש עבור הבת הנתבעת, לשיטתו, עוד שני כלי
33 רכב והוסיף ומימן את חתונתה ואת האירועים לילדיה? אם לחילופין עשה כן כי הוא "סבא טוב"
34 שמרעיף אהבה על ילדיו ונכדיו ואינו חוסך פרוטה לשם רווחתם, כיצד נאבחן בין אותן מתנות לבין
35 רכישת ההונדה, שלא היתה מתנה לשיטת התובע, כי אם השבת הלוואה?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1
2 **72. הבעל** העיד כי התובע אכן רכש את רכב ההונדה, ורשם אותו של שמה של הבת המנוחה, אך הרכב לא
3 היה בחזקתה כלל והיא לא עשתה בו שימוש. הרכב שימש את התובע וילדיו האחרים. בנסיבות העניין
4 וביחס לגרסאות שסיפק התובע, מצאתי את גרסתו של הבעל משכנעת ומהימנה יותר, ואף מתיישבת
5 יותר עם כלל הנסיבות:
6
7 **"קנה רכב, רשם את הרכב על שמה, הוא ובנו הבכור נסעו ברכב, עשה תאונה עם הרכב, תיקן**
8 **את הרכב, מכר אותו אחרי שתיקן ולקח את הכסף לעצמו, כך שהילה לא נהנתה מהכסף של הרכב ויש**
9 **לי על כך סרטון"** (ע' 81, ש' 20).
- 10
11 **73. אך בכך לא סגי.** נמצאנו למדים עוד כי הטויוטה - הרכב השלישי אותו התובע רכש לבתו לטענתו - לא
12 נרכש עבור הבת הנתבעת כלל, כי אם עבור רעייתו של התובע. עובדה זו הביאה ללידתה של טענה חדשה
13 ומאוחרת, כי אמנם הטויוטה נרכשה עבור רעייתו של התובע, אך האחרונה נתנה את הרכב לבת המנוחה
14 במתנה, מפני שלטשה עיניה על הרכב וחמדה אותו לעצמה. כך העיד התובע:
15
16 **"נכון. אנחנו קבלנו כסף מהבחור שהעברנו לו את המינימרקט וקניתי לאשתי אוטו. [redacted] ל ביקשה**
17 **אוטו כזה, ואמא שלה נתנה לה את האוטו במתנה, ניסינו לחזק את [redacted] ל במחלה שלה בכל דבר**
18 **אפשרי. זה הורים לתפארת"** (ע' 7, ש' 1; ר' עוד עדות אמה של הבת המנוחה, ע' 33, ש' 27).
- 19
20 **74. התובע לא צירף ראיה כלשהי לטענות אלה או לכך שהבת המנוחה עשתה שימוש כלשהו ברכב זה.**
21 **כאמור, אין כל ראיה כי רכב הטויוטה נרשם על שמה של הנתבעת כלל והדבר אף לא נטען. במאמר**
22 **מוסגר אציין, כי לא ברור מיהו אותו "בחור" שלפי טענת התובע "העבירו" לו את הנכס וכיצד אמירה**
23 **זו מתיישבת עם נסיבות העניין והמסכת העובדתית. כך או כך, אמור מעתה כי גם לשיטת התובע, רכב**
24 **הטויוטה לא היה מיועד לבת המנוחה ולא נרכש עבורה, ומקל וחומר שלא היה בין רכישתו לבין כספי**
25 **הפיצויים דבר וחצי דבר.**
- 26
27 **75. יתירה אף מכך, רכב הטויוטה נרכש בשנת 2015, בעיצומו של הסכסוך ושעה שלשיטתו של התובע הבת**
28 **המנוחה מסרבת להשיב לידיו את הנכס. לא מצאתי כל היגיון בטענה כי בעוד התובע עומד על השבת**
29 **הנכס לידי, הוסיף ורכש עבור הבת המנוחה רכב חדש מהחברה בעלות של יותר מ- 120,000 ₪, וזאת**
30 **על מנת להשיב את כספי הפיצויים כביכול. תשובותיו של התובע בהקשר זה לא עוררו מהימנות,**
31 **וסובלות מאותה סתירה פנימית בין טענת השבת כספי הפיצויים לבין הטענה כי הרעיף מתנות על בתו**
32 **כביכול:**
33
34 **ש. בשנת 2015, שאתה בלב הסכסוך ואתה יודע בוודאות [redacted] ל לא רוצה להחזיר לך את**
35 **המינימרקט, אתה קונה לה עוד רכב ?**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 ת. אני לא יודע תאריכים. איפה זה רשום ?
- 2 ש. אני מפנה אותך לסעיף 13 לתצהירך הראשון בשתי שורות האחרונות.
- 3 ת. נכון. אנחנו קבלנו כסף מהבחור שהעברנו לו את המינימרקט וקניתי לאשתי אוטו. [redacted] ז"ל
- 4 ביקשה אוטו כזה, ואמא שלה נתנה לה את האוטו במתנה, ניסינו לחזק את [redacted] ז"ל במחלה
- 5 שלה בכל דבר אפשרי. זה הורים לתפארת" (ע' 6, ש' 27).
- 6
- 7 76. על בסיס המקובץ לעיל, יש לדחות את טענות התובע, שעלו בגרסאות שונות, ולקבוע כי לא היתה זיקה
- 8 כלשהי בין רכישת כלי הרכב המדוברים לבין כספי הפיצויים או הנכס. שוכנעתי כי הזיקה בין הבת
- 9 המנוחה לבין רכב ההונדה היתה ביחס לרישום הרכב על שמה בלבד. שוכנעתי עוד שהיא לא עשתה
- 10 שימוש ברכב זה, למצער שימוש קבוע ושוטף.
- 11
- 12 77. דומה כי התובע שפך מעט אור על מצב הדברים לאשורו כשציין ביחס לרכב אחר שבשימוש בנו הצעיר
- 13 [redacted], בלהט דבריו ומבלי משים: "יש לנו בבית עוד 5 מכוניות. חוץ מהאוטו הזה, יש עוד 5" (ע' 39, ש' 33
- 14 ; גם רעיית התובע אישרה בחקירתה, מבלי משים, כי התובע וילדיו עשו שימוש ב- 5 כלי רכב, ע' 31,
- 15 ש' 3).
- 16
- 17 78. אמירה זו מתיישבת עם הניסיון של התובע לייחס לבת המנוחה לא פחות מ- 3 כלי רכב חדשים שעמדו
- 18 כנגד כספי הפיצויים, כאשר בערבו של יום מתברר כי למעט ההונדה, לא נרשמו על שמה, אין כל ראייה
- 19 כי היו בשימושה אי-פעם וספק רב אם נועדו כלל לשימושה.
- 20
- 21 79. לבסוף, ולמעלה מן הצורך, לא נעלם מעיני כי גם במסגרת זירת המחלוקת הנוגעת לגרסת כלי הרכב,
- 22 סיפק התובע גרסאות סותרות נוספות ביחס לאופן רכישת הנכס והשימוש שעשה בכספי הפיצויים. לפי
- 23 גרסה אחת עשה שימוש בכספי הפיצויים לרכישת הנכס, אך הבת המנוחה לא רצתה את הנכס. לפיכך
- 24 הוא רכש עבורה את ההונדה כתחליף:
- 25
- 26 "לא. אני קניתי את המינימרקט, היא נתנה לי 82,000 ₪. אחר כך, בסמוך, שלושה חודשים, היא
- 27 אמרה לי שהיא לא רוצה מינימרקט, אני רוצה אוטו חדש, לקחתי אותה לאבא של [redacted],
- 28 קניתי לה הונדה אדומה" (ע' 37, ש' 25).
- 29
- 30 80. גרסה זו סותרת כל גרסה אחרת מפי התובע וטמונה בה האמירה כי התובע רכש את הנכס מלכתחילה
- 31 עבור הבת המנוחה, או לחילופין כי התובע הסכים להעניק לה את הנכס תחת השבת כספי הפיצויים
- 32 בעוד היא התעניינה דווקא ברכב. לפי גרסה נוספת מפי רעייתו של התובע, כספי הפיצויים שימשו
- 33 לרכישת הנכס ולרכישת ההונדה, כאחד:
- 34

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 ש. לאחר ששמעתי ואמרת גם, שהכסף של [redacted] לא שימש לקניית הדירה [צ"ל- "הנכס" –
2 לז"ק], אומר לך [redacted] אמר בעדותו דווקא שזה כן שימש לקניית הנכס, יכול להיות שאין לך
3 מושג בנעשה?
4 ת. אני יודעת כל מה שנעשה. בכסף של [redacted] השתמשנו לחלק של המינימרקט. אחרי זה היא
5 רצתה רכב, קנינו לה. לפני 8 שנים הלכתי איתה לקנות טויוטה, ושהיא ראתה את האוטו, היא
6 אמרה לי אולי אני אקנה גם? אמרתי למה אני אקנה? נתתי לה את האוטו והוא היה ברשותה.
7 במקביל קנינו לה עוד אוטו חוץ מההצ'בק" (ע' 33, ש' 27).
8
9 81. לסיכום, מה שנותר אפוא מגרסת התובע ביחס לכלי הרכב הוא לכל היותר מתאם כביכול, בין שוויו
10 הנטען של רכב ההונדה, לבין כספי הפיצויים בסכומם המקורי. אך גם אם התובע היה מוכיח את הסכום
11 בו נרכשה ההונדה, לא די במתאם זה בכדי להפיח רוח בגרסה זו. כאמור לעיל, ערך כספי הפיצויים בהם
12 עשה התובע שימוש היה גבוה בהרבה מהנטען על ידיו בעלמא, ומהעלות הנטענת של רכב ההונדה.
13
14 ה.5. סיכום ביניים
15
16 82. הסוגיות הנוגעות למחיר הנכס, אופן מימון רכישתו, השימוש בכספי הפיצויים וחלקם במימון הרכישה,
17 וכן רכישת כלי הרכב כנגד כספי הפיצויים – הנם נדבחים עובדתיים מובהקים, שעל בסיסם ביקש
18 התובע לשלול את גרסת הבת המנוחה ולהוכיח כי לא קיימת כל זיקה בין הנכס ובין הבת המנוחה, ובין
19 רכישת הנכס לבין כספי הפיצויים. נזכיר כי התובע ביטל את גרסת הבת המנוחה כחלק מ"שלל
20 תירוצים" ששימשו אותה לדבריו בכדי להתחמק מהשבת הנכס, בעוד תפיסתה מעורפלת על רקע
21 מחלתה. אך כמפורט בהרחבה לעיל, נדבחים עובדתיים אלה סבלו מחוסר עקביות, מחלופת גרסאות,
22 גרסאות הסותרות אחת את רעותה ולעיתים לוקות בחוסר סבירות. שוכנעתי כי לא עלה בידי התובע
23 לנתק את הזיקה בין כספי הפיצויים של הבת המנוחה לבין רכישת הנכס, למצער ביחס לאופן מימון
24 רכישתו (המלא או החלקי).
25
26 83. כאמור, בנוגע למחיר רכישת הנכס לא הוצג בדל ראיה, והדבר אומר כאמור דרשני. ביחס למקורות
27 המימון סבלה גרסת התובע משינויים והתפתחויות הפוגמים במהימנותה – החל מהגרסה לפיה כספי
28 הפיצויים כלל לא שימשו לרכישת הנכס; עובר בגרסה כי כספי הפיצויים שימשו לרכישת כלי רכב או
29 לחילופין כהלוואה שהושבה לבת המנוחה באמצעות רכישת כלי רכב (או שלושה כלי רכב); וכלה בגרסה
30 לפיה ההלוואה הושבה באמצעות נטילת משכנתא. מעבר לכך, התייחסות התובע לכספי הפיצויים
31 בערכים נומינליים היא נטולת היגיון או הסבר מפי התובע כך שכל טענה או גרסה אותן גזר התובע
32 מסכום הפיצויים היא נטולת בסיס. יודגש כי התובע יכול היה בניקל לתמוך את טענותיו, או למצער
33 את חלקן, בראיות חפציות המצויות בשליטתו והעובדה כי נמנע מכך, לצד ההתפתחויות בגרסתו,
34 פוגעים במהימנותו ומובילים למסקנה כי לא הצליח לסתור את גרסת הבת המנוחה כי הנכס נרכש
35 באמצעות כספי הפיצויים שלה וכי סכום זה לא הוחזר אליה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

ה.6. גביית שכר דירה ומנהג בעלים בנכס

84. כראיה חיצונית ונסיבתית ליחסי הנאמנות הנטענים, טען התובע כי עשה מנהג בעלים בנכס – התקשר עם השוכרים השונים, גבה את דמי השכירות לכיסו, ודאג לתקינות הנכס. אף בהקשר זה, לא הצליח התובע להעמיד גרסה קוהרנטית ונקיה מספקות, מהטעמים המצטברים להלן.

85. הטעם הראשון לכך הוא טענת התובע מתכתחילה, כי העביר חלק מדמי השכירות שגבה לכאורה לידי הבת המנוחה – בין אם יקראו דמי שכירות ובין אם יקראו אחרת. בכתב התביעה התובע ציין כי הוא שגבה את דמי השכירות עבור הנכס כאמור, אך "בדרך כלל היה מעניק לבתו נתח מדמי השכירות [...] אך זאת לא מתוך חובה חוקית אלא בהיותו אב אוהב" (ס' 31). התובע חזר על גרסה זו בתצהירו (ס' 27). עולה קושי מטענה זו, שיש בה ניסיון לאחוז את החבל בשני קצותיו. מקום בו "בדרך כלל" התובע ובתו חלקו את דמי השכירות, והתכלית בטענה היא הוכחת מנהג בעלים, כיצד זה לשיטת התובע העובדה שהבת הנתבעת קבלה חלק מדמי השכירות אינה מלמדת על מנהג בעלים, בעוד העובדה שהוא נטל חלק מדמי השכירות כן מלמדת על מנהג בעלים? במילים אחרות, בענייננו לא שוכנעתי כי קיימת בהכרח זיקה בין גביית דמי השכירות ובין מנהג בעלים.

86. הטעם השני הוא שגם אם אלך לשיטתו של התובע, כי חלק את דמי השכירות עם הבת המנוחה, מכל סיבה שהיא, התובע לא צירף כל ראיה לכך. הבת המנוחה ציינה בתצהירה כי "במהלך השנים היתה החנות מושכרת לגורמים שונים להפעלת עסק [...] כאשר את דמי השכירות אבי היה גורף לכיסו, בלי שאקבל ולו חלק קטן מהתמורה" (ס' 10). קשה שלא להתרשם כי התובע נמנע מהצגת כל מידע ביחס לדמי השכירות, והדבר בעוכריו. התובע טען כי דיווח על תקבולי שכר הדירה כדיון, אך משנשאל מדוע לא הציג סימוכין על כך, השיב כי "זה כבר לא שלי מעל 10 שנים" (ע' 38, ש' 15). בהמשך התנסח התובע כך:

"ת. ... עד לפני 3 שנים קיבלתי את הכסף אלי. אז עוד היה בסדר. רק עד שפניתי לעורך דין רק אני הייתי מקבל את הכסף [...] אני מציע שהחתן שלי והנכדה ילכו לפוליגרף. אני האיש הכי ישר בעולם, שאלוהים עשה. אם הם ילכו למכונת אמת, היא תישרף. ש. למה לא אמר שיש לך שבמשך שנים הכסף מהשכירות שולם לך, למה לא צירפת דפי חשבון. ת. מי אתה שתבקש ממני דבר כזה" (ע' 38, ש' 35).

87. התובע לא צירף ראיה למועד בו לטענתו פסק לקבל או לגבות את דמי השכירות. ככל שהתובע מצפה מבית המשפט לראות בגביית שכר הטרחה מנהג בעלים המלמד על בעלותו על הנכס, עליו הנטל להעמיד

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 בפניי בית המשפט ראיות ביחס לתקופה שבמהלכה הוסיף לזכות בדמי שכירות לאַחַר העברת הזכויות
2 לבת המנוחה. התובע לא העמיד אף לא קנה מידה שיכול לסייע לבית המשפט.
3
- 4 88. בהקשר זה עומד התובע בפניי קושי נוסף הואיל והבן הצעיר [redacted] החזיק בנכס וניהל בו מינימרקט, בין
5 השנים 2011 - 2015. לפי טענת התובע הוא לא גבה דמי שכירות מבנו במהלך תקופה זו. גם הבת המנוחה
6 אישרה בתצהירה כי לא שולמו לידה דמי שכירות על ידי אחיה הבן הצעיר. מדובר בתקופה בת 4 שנים
7 במהלכה לשיטת התובע לא נגבו דמי שכירות כלל. ביום 1.8.15 התקשרה הבת המנוחה עם שוכר חדש
8 (הסכם שכירות חתום על ידי הבת המנוחה צורף על ידי התובע וסומן ת/1). לטענת התובע עצם העובדה
9 שהחזיק העתק מההסכם ומהמחאות הבטחון בידיו מלמד כי הוא שגבה את שכר הדירה (וחלק אותו
10 עם הבת לטענתו) (ע' 77, ש' 20). איני רואה בהחזקת הסכם השכירות ראיה לגביית שכר הדירה, מקל
11 וחומר שעה שראיה ישירה לטענה מצויה תחת ידיו של התובע והוא נמנע מהצגתה.
12
- 13 89. יוצא אפוא, שגם אם אס אקבל את טענות התובע לפיהן הוא שגבה את שכר הדירה עבור הנכס, ולא
14 חלק אותם עם הנתבעת, אין בכך ראיה למנהג בעלים, כל שכן מנהג בעלים שהוא פרי הסכמה בין התובע
15 ובתו כי היא מחזיקה בנכס בנאמנות. התובע מאשר כי בשלב מסויים ובשיאו של הסכסוך, ומשהבת
16 המנוחה עמדה על כך ופנתה לייעוץ משפטי, שולמו דמי השכירות לידה – למורת רוחו.
17
- 18 90. הטעם השלישי לחולשת טענות התובע בהקשר זה, הוא העובדה שהתובע לא צירף ראיה כלשהי
19 שתתמוך בטענתו למנהג בעלים באופן ישיר, או עקיף. התובע לא זימן לעדות את מי מהשוכרים של
20 הנכס, לא הציג סימוכין על תיקונים ואחזקה, ולא זימן בעלי מקצוע שפעלו לתקינות הנכס. גם בהקשר
21 זה עלה הרושם שהתובע נמנע בכוונת מכוון לספק סימוכין, או אף מידע כללי, לטענותיו למנהג בעלים.
22 תשובותיו בחקירה הנגדית לא עוררו רושם מהימן:
23
- 24 "ש. אני מניח שגם היו הוצאות על הנכס, נכון? לא מעט. נכס מסחרי.
25 ת. נכון.
26 ש. למה לא צירפת ראיה, חשבונית, חוזה, לא הבאת לעדות אף אחד מהשוכרים שיעיד מה
27 שאתה אומר היום.
28 ת. אפילו החוזה הראשון שעשינו עם [redacted], הבהור שנמצא שם, נחתם אצלי בבית.
29 השיקים נמצאים אצלי של חברת חשמל ושל הכל, הכל אצלי. עשיתי זיפות ולפני
30 שלקחתי את המקום, נתתי אותו שלושה חודשים בלי כסף לשוכר...
31 ש. לבית המשפט – נשאלת למה אין בתיק בית המשפט ניירת על כל הסיפורים האלה.
32 ת. אמרתי לשוכרים שאם יש תיקון שהם יעשו אותו ולא ישלמו דמי שכירות.
33 ש. על הזפת שילמת?
34 ת. את הזפת אני עשיתי" (ע' 9, ש' 19).
35

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

וכך בחקירתו השניה:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

י"ש. תאשר לי שהנכס נרכש ב1996 והוא מושכר כבר 24-25 שנה.
ת. כן.
ש. כמה שוכרים היו בנכס?
ת. אולי 10 אם לא יותר.
ש. אתה מסכים איתי בוודאי שנכס שמושכר למכולת במשך 24 שנה, ל10 סוחרים שונים,
יש התנהלות, יש חוזים, יש בעיות, משהו קורה. האם רק אליך?
ת. אך ורק.
ש. למה לא צירפת, הודעה, מסמך, פעילות כלשהי אחת, שאתה עשית בנכס הזה.
ת. אני בן 70, אם בטלפון אני חוץ מהלו, אני אף פעם לא העברתי מייל, אני לא יודע כלום
לעשות. ואני לא מאחל לך שתעבור את זה או את הפוסט טראומה, תן לי שיר לשמוע
אותו, בפעם השנייה אני שר, היום אני לא יכול לסגור 4 מספרים, אבל שירים אני יכול
לזכור" (ע' 38, ש' 16).

91. נשאלת השאלה, אם לשיטת התובע הוא "לא יודע לעשות כלום", מעולם לא העביר מייל, מתקשה
בחישובים פשוטים, וסובל מפוסט-טראומה מעיקה ומשתקת, ואם ממילא לדבריו אמר לשוכרים
שיטפלו בליקויים בעצמם על חשבון דמי השכירות, כיצד יש בפעולות אותן מונה כדי לשקף מנהג בעלים
לשיטתו? התובע לא ביסס את ההנחה שטמונה בטענותיו לפיה מנהג בעלים יכול להילמד מחוסר מעש,
ובאופן פסיבי.

92. מבלי לקבוע ממצאים בסוגייה – בהעדר ראיות לעשות כן – סבורני שיש בעדות עורך הדין כדי ליישב
את הגרסאות השונות ולהציג תמונה כללית של הנסיבות, כמצוטט להלן. התרשמתי שלאחר העברת
הזכויות הוסיף התובע לגבות את דמי השכירות לכיסו וראה עצמו עדיין כמוציא ומביא ביחס לנכס.
אולם לא שוכנעתי כי הדבר נעשה בברכתה של הבת המנוחה. כ – 3 שנים לאחר העברת הזכויות לידיה
כבר חלתה והפנתה כוחותיה להחלמה. בעת זו עשה הבן הצעיר [redacted] שימוש בנכס ללא תמורה. שוכנעתי
כי עשה כן בברכת אביו, אך לא בברכת הבת המנוחה.

93. לאחר סיום השימוש של הבן הצעיר [redacted] בנכס, חתמה הבת המנוחה על הסכם שכירות עם צד ג'. לטענת
התובע הוא החזיק בהסכם השכירות ובהמחאות הבטחון, אך את העתק ההמחאות עבור שכר הדירה
שלפי ההגיון גם הן הוחזקו בידי, לא צירף. יצוין כי הבת המנוחה והשוכר קבעו בהסכם השכירות כי
"כל התשלומים ישולמו בצ'קים במעמד חתימת ההסכם בהסכמת הצדדים". לא נדע לפקודת מי
נרשמו ההמחאות. מעדות עורך הדין עולה כי אינו יכול לאשר שלאחר הפסקת השימוש בנכס על ידי
הבן הצעיר [redacted], הוסיף התובע לגבות שכר דירה או לטפל בנכס. מעדותו עולה עוד שלמצער ממועד זה
קמה מחלוקת בין התובע ובין הבת המנוחה בנוגע לאופן התנהלות התובע לגבי הנכס:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1
2 "ש. לאחר העברה בשנת 2009, נמשך הצורך לטפל בנכס, מי עמד מולך ביחס לטיפול? [...]
3 ת. כשם שהיה לפני, אני לא יכול הגיד שזה הגיע עד שנת 2017, אבל שנים אחרי זה, שהייתה
4 בעיה עם שוכר, צ'יקו מרים לי טלפון, הוא לא משלם, אני צריך שתוציא לו מכתב התראה,
5 פינוי, אני זוכר גם שמאחר והתחלפו הבעלים, פניתי [redacted] ואמרתי לה את הבעלים אני צריך
6 ייפוי כוח ממך לפנות לשוכרים, היא אמרה בסדר, תשלח לי אחתום לך. בנוהל הרגיל, שאני
7 עובד מולם בעירייה, [redacted] חתמה, באחת הפעמים היא אמרה שאבא ישבור את הראש מול
8 השוכרים שלו" (ע' 28, ש' 29).
- 9
10 94. מכל המקובץ אפשר להניח כי התובע הוסיף לטפל בנכס, ולשלשל לכיסו את דמי השכירות גם לאחר
11 העברת הבעלות, וזאת עד להתעקשות הבת המנוחה לקבל את דמי השכירות לידה. אך ספק רב בעיני
12 אם עשה כן בברכת הבת המנוחה או אף בהסכמתה שבשתיקה. התרשמתי כי התובע כפה על הבת
13 המנוחה את "מנהג הבעלים" שעשה בנכס, הר כגיגית. זמן לא רב לאחר העברת הזכויות חלתה ונאבקה
14 על חייה. יש בכך הסבר, גם אם חלקי, ל [redacted] שנטל התובע לעצמו לעשות בנכס כבתוך שלו. אך
15 התרשמתי כי בעיצומו של הסכסוך, החל משנת 2015 ולאחר שחתמה על הסכם השכירות עם השוכר,
16 כאשר תלויה ועומדת דרישתו של התובע לקבל לידיו את הנכס, החלה הבת המנוחה לדרוש לקבל את
17 דמי השכירות לידה.
- 18
19 95. סבורני שיש גם בעדותה של [redacted] בתה של הבת המנוחה ונכדתו של התובע (להלן – "הנכדה") כדי
20 לשפוך אור נוסף על הנסיבות ששררו ביחס למנהג הבעלים הנטען. הגם שיש לה עניין בתוצאות התביעה,
21 מצאתי את עדותה מהימנה ועקבית, וניכר מאמצה להשיב באופן אובייקטיבי לנשאל:
22
- 23 "ש. בסעיף 6 לתצהירך, את טוענת כל מיני עובדות שמבססות לכאורה שאמא שלך נהגה מנהג
24 בעלים בעסק?
25 ת. אני יודעת שהמינימום שהדברים האלה קרו, בערך משנת 2019, זה דברים בוודאות שאני יודעת
26 מראה.
27 ש. המנהג בעלים שאת יכולה להעיד עליו, זה משנת 2019 ואילך?
28 ת. המצב הרפואי של אמא שלי התדרדר. פה נכנסתי לעניינים פחות או יותר. אני לא יכולה להעיד
29 על משהו שלא הייתי בו" (ע' 85, ש' 16) [...]
- 30
31 "ש. את אומרת באחריות שמשנת 2019 דמי השכירות שולמו לאמך?
32 ת. כך ידוע לי. השיקים תמיד היו פקודתה. כשאנחנו נכנסו לעניינים סידרנו את זה בשיקים ולא
33 במזומן, שזה יהיה מסודר" (ע' 86, ש' 10) [...]
- 34

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 ש. מה שאת אומרת לא נכון, באזור ינואר 2021 את עוזרת לאמא שלך מול עורך דין אלדד ואת יודעת
2 [redacted] לא שילם לכם כסף, אם את רוצה לתקן את התשובה שלך לפני שאני מראה לך. אני
3 מציג לך מסמך שהוגש לתיק במסגרת בקשה שלי מיום 25.2.2021 מסומן 'א/1'. אני אומר לך
4 שבשנת 2019 הוא לא שילם דמי שכירות לכם אלא לבעלים האמיתיים?
5 ת. לפני שההליך המשפטי התחיל, [redacted] בא ואיים על השוכר שהמקום שלו וישלם לו. הוא חייג
6 אלינו ואמר ששולחים אליו עבריינים. מן הסתם הוא אמר לנו שהוא לא משלם לנו, הוא אמר
7 שלא שמאיימים עליו. אם אני לא טועה יש את זה בהודעות" (ע' 86, ש' 13) [...].
8
9 ת. היה צורך בחידוש [הסכם השכירות], לאחר שהגיעו איומים מהצד של התובע. עובדה שבסוף
10 כל השיקים הופקדו לטובת אמי.
11 ש. אם כל השיקים שולמו לפקודת אמך, אפשר לראות בדיוק מתי הופקדו, למה לא צירפתם זאת
12 כראיה? אם אני אסתכל על שיקים משנים קודמות שנת 2010 זה גם יהיה לפקודת אמך?
13 ת. אני מדברת על התקופה החל משנת 2019. אני לא יודעת להצביע מתי. אבל הייתי שם וסידרנו
14 את העניין של השיקים.
15 ש. כמה דמי שכירות שילם [redacted] חלק בשיק וחלק במזומן, כמה זה היה?
16 ת. אני לא חושבת שהוא שילם חלק במזומן וחלק בשיק. רק בשיקים הוא שילם, הכל מראש. זה
17 גם היה משתנה כי יש סעיף בחוזה עניין של אחוזים שעולים כל תקופה מהדמי שכירות, זה
18 היה משתנה" (ע' 87, ש' 5).
19
20 96. עדותה של הנכדה מחזקת את התרשמותי שגביית דמי השכירות עמדה במחלוקת בין התובע ובין הבת
21 המנוחה, שהביעה מחאה ובקשה לקבל את דמי השכירות לידה, וכי התובע מיאן להסכים לכך וכפה את
22 "מנהג הבעלים" על הבת. לבסוף עלה בידי הבת המנוחה להביא את דמי השכירות להשתלם לידה –
23 בניגוד לרצונו של התובע.
24
25 ה.7. המניע הנטען להסכם הנאמנות
26
27 97. טענתנו המרכזית של התובע היא כי הסכם הנאמנות נועד להגן על זכויותיו כנכה צה"ל.
28
29 98. לפי גרסתו נודע לו מפי מר [redacted] שבמועדים הרלוונטים עבד במזנון בבית החייל [redacted], שבעלותו
30 על הנכס תהיה לו לרועץ ותמנע ממנו זכאות לזכויות שונות הנובעות ממעמדו. מר [redacted] הגיש
31 תצהיר מטעם התובע בו אישר טענה זו. בחקירתו אישר מר [redacted] כי אינו בעל כל ידע פורמלי או מקצועי
32 בנושא. מנגד ניכר היה מחקירתו הנגדית כי ראה ועודנו רואה עצמו מוסמך להעניק ייעוץ דוקוני
33 בסוגייה:
34
35 ש. האם אתה מייעץ [redacted] איך להונות את משרד הביטחון?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

1 ת. אני לא משפטן, הוא חי ממשכורת שלא הרבה כסף ואני יודע איך הנכים חיים. אני לא
2 יודע מה זה פסול שזה עובר לבן משפחה, וכך לא ייפגעו זכויותיו של [REDACTED] (ע' 46, ש' 7
3 ואילך).

4
5 99. מוכנה אני להניח כי התובע באמת ובתמים נתן מבטחו [REDACTED], עד כדי כך שהאמין באמונה שלימה כי
6 על בסיס דבריו עליו לעשות מעשה קיצוני ולהעביר את זכויותיו בנכס לאחר, שאם לא כן יבולע לו. אך
7 הנחה זו אינה יכולה להוסיף ולהתקיים ביחס לתובע, לאחר שהתייעץ עם עורך הדין ושיתף אותו במניע
8 העומד כביכול מאחורי רצונו להעביר את זכויותיו בנכס לבת המנוחה.

9
10 100. עדותו של עורך הדין בהקשר זה, ובכלל, היתה עיקבית, אובייקטיבית ומקצועית ומצאתי אותה
11 מהימנה. לדבריו, ציין בפניי התובע במפורש כי לדעתו המקצועית בעלותו על הנכס לא תביא לשלילת
12 זכות או הטבה כלשהי המוקנות לתובע כנכה צה"ל. כך מסר עורך הדין בעדותו:

13
14 "בסמוך לחתימה על מסמכי העברה פנה אלי [REDACTED] בשנת 2008 ואמר לי משהו בסגנון 'אני
15 צריך למצות זכויות מול משרד הביטחון והחנות מפריע לי אני רוצה להעביר אותה ללא תמורה
16 [REDACTED]'. אני אמרתי לו שהוא טועה שאני חושב שזה לא יפריע לו, אמרו לו חברה בבית הלוחם
17 שם הוא מבקר בהיותו נכה צה"ל שאם יש לו נכס הוא לא יוכל למצות את הזכויות שלו, לכן
18 הוא ביקש ממני לערוך את ההסכם העברה ללא תמורה ולהעביר את הנכס לבתו [REDACTED] (ע' 22,
19 ש' 17, הדגשה אינן במקור).

20
21 101. יוצא אפוא כי התובע, לפי גרסתו, טרח וביקש ליישם את העצה שקיבל ממר [REDACTED] פנה לעורך הדין שטיפל
22 בענייניו שנים ארוכות ועליו הוא סומך. התובע קיבל ייעוץ משפטי שעומד בסתירה לאותה עצה. אף על
23 פי כן – אם להמשיך את ההגיון השזור בגרסת התובע – בחר בכל זאת לדחות את עצת עורך דינו,
24 ולהעביר את הנכס לידי הבת המנוחה ללא תמורה. ודוק. התובע לא פנה לעורך דין פלוני שנקרה בדרכו,
25 כי אם לעורך הדין שטיפל בענייני התובע ובני משפחתו מימים ימימה. עורך הדין העיד כי "מכיר את
26 הצדדים המון שנים, טיפלתי גם בתובע וגם במנוחה בעניינים אישיים גם בילדים של התובע. הייתי
27 'עורך דין הבית'. הכרתי אותם היטב. אני טיפלתי בהעברה של החנות נשוא התיק הזה" (ע' 21, ש'
28 35).

29
30 102. גרסת התובע כי בחר לדחות את עצת עורך דינו ולהעדיף את עצת מר [REDACTED] תמוהה. התובע לא העמיד כל
31 הסבר להתנהלות תמוהה זו, אותה הוא מציג כמניע היחיד ליצירת הנאמנות. למעלה מכל ספק בעיני,
32 כי למצער לאחר שהתייעץ עם "עורך דין הבית", ידע התובע היטב כי בעלותו על הנכס לא תביא לשלילת
33 זכויותיו כנכה צה"ל. אף על פי כן ביקש להעביר את הנכס ללא תמורה לבת המנוחה, וכך ביקש מעורך
34 הדין לעשות. הדעת נותנת כי ככל ולאחר הייעוץ שקיבל מעו"ד עדיין נותרו אצל התובע ספקות, יכול
35 היה לבקש מעו"ד לוודא הנושא פעם נוספת, קל וחומר שעה שהתובע היה מלווה בעו"ד זה לאורך שנים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 ארוכות וסמך עליו, וזאת בטרם פנה לבצע עסקה של העברת נכס מקרקעין שאינה דבר של מה בכך
2 והכרוכה בהשקעת זמן ומשאבים.

3
4 103. בחקירתו נמנע התובע ממתן כל תשובה עניינית, ובפרט כזו שתסביר, ולו בדוחק, את המניע שעמד
5 מאחורי רצונו להעביר את הזכויות לבת המנוחה חרף העצה המשפטית שקיבל מעורך הדין:

6
7 "ש. [redacted] אמר לך שזה לא תקין להסתיר נכס ממשדד הביטחון, או אמר לך בוא נזרום.
8 ת. [redacted] יודע שהילדה הזו שאני איתה בקשר הכי צמוד מכל הילדים שלי והוא הסביר לה
9 מה הוא הולך לעשות ויבוא יום או שאני מוסיף את האחים שלה לפי האחוזה שאני אתן
10 לו או להחזיר לי את הנכס, לפי מה שאני ארצה" (ע' 8, ש' 12).

11
12 "ש. [redacted] אמר לך, או ידעת, שבמסגרת עסקת מתנה אתה יכול לרשום בתצהירים או במסגרת
13 ההסכם שאתה תהיה זכאי לפירות הנכס, לשכירויות, לכספים? הוא הסביר לך כזה דבר
14 שזה אפשרי?
15 ת. אין ולא היה ולא יהיה ילדה כמו [redacted] ז"ל. ילדה עם נתינה כמו שלה. עליה סמכתי.
16 אתה צריך להבין שמה [redacted] ז"ל עברה, כל הכימותרפיה, כל הזריקות וכל ההיסטוריה
17 הקשה שהיא עברה, השתבש לה הראש ולא קצת. השתבש לה הראש 180 מעלות. רוב
18 אחוזי הנכות שהיו לה היו על בעיה נפשית" (ע' 9, ש' 1).

19
20 104. אוסיף עוד ואדגיש כי מסימוכין שהציג התובע (נס' 11 לבקשה להגשת ראיות נוספות מיום 31.5.22)
21 עולה כי התובע הוכר כנכה צה"ל עוד בשנת 1980. משמע כי רכש את הנכס בשנת 1996 שנים רבות לאחר
22 שכבר הוכר כנכה צה"ל. התובע לא טען כי חלה פגיעה בזכויות להן זכה כנכה צה"ל בעקבות בעלותו על
23 הנכס. לחילופין לא טען לשינוי נסיבות כלשהו שהתרחש בסמוך להעברת הזכויות לבת המנוחה, כשינוי
24 בחקיקה או התקינה או בכללי משרד הבטחון וקצין התגמולים - שינוי נסיבות שעלול היה להביא
25 לפגיעה בזכויותיו הקיימות והניע אותו להעביר את הזכויות בנכס בנאמנות. לחילופין-חילופין לא טען
26 כי היה בדעתו לפתוח בהליכים נוספים נגד משרד הבטחון ביחס לפגיעתו או החמרת מצבו או סיווג
27 מצבו. גרסתו של התובע ביחס למניע להסכם הנאמנות סובלת אפוא אף מפער במארג העובדתי והלוגי,
28 שלא עלה בידי התובע לגשר עליו.

29
30 105. אוסיף למעלה מן הצורך, כי גרסת התובע ביחס למנהג בעלים בדמות גביית שכר הדירה, לא מתיישבת
31 בהכרח עם המניע הנטען להסכם הנאמנות. גם אם אניח לטובת התובע, ולשיטתו, כי בעלותו על הנכס
32 היתה מביאה לפגיעה בזכויותיו, טענה זו עומדת בסתירה לטענות התובע כי נהג בנכס מנהג בעלים וקיבל
33 את שכר הדירה לידי גם לאחר העברת הזכויות לבת המנוחה. אפשר להקשות ולטעון שהכנסה משכר
34 דירה מהווה לכאורה הכנסה נוספת, שעלולה אף היא להביא לפגיעה בזכויותיו כזכאי לגמלת נכות.
35 אזכיר כי התובע טען שעסק כעצמאי ודיווח על הכנסות שכר הדירה מהנכס בעת שהיה רשום על שמו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 (ע' 38, ש' 8). חזקה על התובע כי הקפיד על החוק והמשיך לדווח על הכנסותיו משכר דירה גם לאחר
2 העברת הזכויות לבתו, בעודו נהנה מזכויותיו כנכה צה"ל. טענת התובע כי קיבל לידיו שכר דירה עבור
3 השכרת הנכס כמנהג בעלים לאחר העברתו לבת המנוחה, והטענה כי ביקש להגן על זכויותיו כנכה צה"ל,
4 אינן יכולות בהכרח לדור בכפיפה אחת.

5
6 106. יצוין כי הנתבעת הכחישה בתצהירה את טענת התובע כי המניע להעברת הזכויות היה הגנה על זכויות
7 התובע, אלא להצהרתה הועברו הזכויות לידיה חלף השבת כספי הפיצויים שלה ששימשו לרכישת הנכס.
8 גם הבעל, שנכח לצד המנוחה במעמד החתימה על מסמכי העברת הזכויות לידיה במשרד עורך הדין,
9 הכחיש בחקירתו כי זה היה המניע להעברת הזכויות – **"הייתי בחתימה בשנת 2009 עם [redacted] כשהוא**
10 **העביר את הנכס על שמה, אין קשר למשרד הביטחון. אני הייתי מעורב בהליכים המשפטיים בתיק**
11 **הזה"** (ע' 73, ש' 31).

12
13 107. אני מוצאת את עדות הבעל, לצד עדות עורך הדין, כמהימנה ועקבית, והיא מתיישבת עם התרשמותי
14 מיתר הנסיבות שאופפות את הסכסוך. לדברים משנה תוקף נוכח הקשיים הרבים העולים מגרסת
15 התובע.

16
17 108. לא נעלמו מעיני עדויותיהם של חלק מעדי התובע, התומכות בגרסת התובע ביחס למניע להעברת
18 הזכויות, אך איני מוצאת בהן משקל ראייתי. העדים ידעו לספר על מניעיו של התובע כפי שנודע להם
19 מפיו. מי מעדיו לא נכח עמו בשיחות עם עורך הדין, או במעמד העברת הזכויות, וספק בעיני אם מי מהם
20 שמע מהתובע שלמעשה עורך הדין שלל בפניו את החשש שהיה לו מפני מפגיעה בזכויותיו. מי מהעדים
21 אף לא טען כי שמע כך מפי התובע.

22
23 109. אמור מעתה, כי התובע לא הוכיח את טענתו כי המניע שעמד מאחורי העברת הזכויות לבת המנוחה
24 ומאחורי הסכם הנאמנות הנטען, היה שמירה על זכויותיו כנכה צה"ל. שוכנעתי עוד כי למצער לאחר
25 הייעוץ שקיבל התובע מעורך הדין, נחה דעתו של התובע כי אין מקום לחששותיו.

ה. הטענה לקיומו של מסמך בכתב

26
27
28
29 110. התובע טוען כי הבת המנוחה חתמה בפניו על מסמך ובו הצהרתה כי הנכס הוא שלו (להלן – **"המסמך"**).
30 המסמך אינו בידי התובע על אף שהחזיק בו לטענתו שנים רבות. הוא מפנה אצבע מאשימה כלפי הבת
31 המנוחה, על שנכנסה לביתו בכחש וגנבה ממנו את תיק המסמכים הנוגעים לנכס, לרבות את המסמך,
32 וכן המחאה שנתנה לתובע. התובע העמיד נרטיב זה בליבת טענותיו. בערבו של יום, ובהתעלם מטענת
33 התובע לגניבת המסמך, התובע לא עמד בנטל השכנוע לקיומו של המסמך ולחתימת הבת המנוחה עליו,
34 ומכלל הראיות והעדויות שבפניי עולה ספק של ממש באמיתות טענות התובע בהקשר זה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

111. כשם שנקבע לעיל, טענת התובע כי המניע להעברת הזכויות לבת המנוחה היה רצון להגן על זכויותיו כנכה צה"ל לא בוססה והיא אינה מתיישבת עם נסיבות העניין ועל כן מצאתי לדחותה. בין אם מניעיו של התובע היו כאלה או אחרים, הוא מחזיק בטענה כי המסמך שיקף את הסכמתו עם הבת המנוחה כי הנכס יועבר לידה בנאמנות בלבד. בגרסתו מונחת מכללא ההנחה כי יחסי הנאמנות נרקמו במחשכים. לשיטת התובע, להלכה הועברו זכויותיו בנכס ללא תמורה, אך למעשה הועברו בנאמנות בלבד. בטיעונו לא סיפק התובע הסבר כלשהו לנסיבות המתוארות על ידיו ואינו מבאר מדוע יחסי הנאמנות לא כוננו כדין ולאור השמש לצד העברת הזכויות. יחסי נאמנות כשלעצמם אינם מרמזים על מעשה בלתי כשר, הם מוכרים בדין, ומוסדרים בחוק גם ביחס לנכס מקרקעין, וחזקה על התובע, וכך הוא טוען, כי יחסי הנאמנות כוננו על פי דין.
112. חוק הנאמנות מכיר כאמור ביחסי נאמנות כלפי מקרקעין. יתירה מכך, לטובת התובע עמדה לכאורה הגנה מתוקף סעיף 4 לחוק הנאמנות, ולפיו "היה בנכסי הנאמנות נכס שפעולות בו טעונות רישום בפנקס המתנהל על-פי חוק, רשאי הנאמן להודיע על קיום הנאמנות לממונה על הפנקס, והממונה ירשום בו הערה מתאימה". התובע לא עשה כן, ולחילופין לא העמיד נימוק מדוע נמנע מכך או ביקש להימנע מכך.
113. לא למותר לציין כי ככל שמטרת המסמך היתה לשיטתו של התובע הגנה על זכויותיו הקנייניות בנכס, הרי שעמדו לרשותו חלופות טובות לא פחות מתוקף הדין. חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963 (להלן – "חוק מיסוי מקרקעין"), קובע בסעיף 74 כי "כל אדם הרוכש בשמו הוא בשביל פלוני זכות במקרקעין או זכות באיגוד מקרקעין, יודיע למנהל, בטופס שקבע המנהל, תוך שלושים יום מיום הרכישה, כי רכש את הזכות בשמו הוא בשביל אחר, ומשיודיע כך יראו אותו כנאמן לענין סעיף 69".
114. סעיף 119 לחוק מיסוי מקרקעין נוקב בהוראה נוספת ולפיה "כל אדם המחזיק על שמו בשביל פלוני זכות במקרקעין או זכות באיגוד מקרקעין, יודיע למנהל, על אף האמור בכל דין, תוך שלושה חדשים מיום תחילתו של חוק זה, על כל זכות שהוא מחזיק כאמור ואת שמו של האדם שבשבילו הוא מחזיק, וכן את המועד בו רכש את הזכות האמורה בשביל הנהנה".
115. הצהרה כגון זו, מקנה לכאורה פטור ממיסוי מקרקעין להעברת הזכויות לנאמן, ש"אינה מכירת זכות במקרקעין" (ס' 3 לחוק מיסוי מקרקעין). גם מכירת הזכויות מהנאמן חזרה לידי הנהנה תהיה פטורה ממש (שם, ס' 69).
116. הדעת נותנת אם כן, שככל שרצון התובע היה להעביר את זכויותיו בנכס לידי הבת המנוחה בנאמנות, עמדו לרשותו הכלים החוקיים לעשות כן על פי דין. הדינים השונים החלים על יחסי הנאמנות הנטענים מעמידים לרשותו כלים שנועדו להגן על זכויותיו, טובים ויעילים פי עשרות מונים מהחתמת הבת

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 המנוחה על מסמך בכתב יד, שלא נוסח ע"י עורך דין (והדבר לא נטען). התובע השמיט מגרסתו כל הסבר
2 לשאלות מדוע בחר שלא ללכת בדרך המלך ומדוע לא שיתף את עורך הדין בהסכמה על הנאמנות.

3
4 117. ודוק; עורך הדין העיד שהסכם נאמנות או העברת הזכויות בנאמנות, לא עמדו על הפרק והוא לא
5 התבקש לפעול בדבר, אלא להעברה ללא תמורה על שמה של הבת המנוחה בלבד (ע' 23, ש' 27). עוד
6 לדבריו, לא זכור לו שהבת המנוחה חתמה על המסמך הנטען. את תיק המסמכים הנוגע להעברת
7 הזכויות לבת המנוחה העביר כמות שהוא לידי התובע:

8
9 "ש. תיקיית המסמכים במשרדך, כקשורה לעסקה הזאת, של העברה ללא תמורה, איפה היא
10 היום?"

11 ת. היא נמסרה [redacted] לאחר סיום הטיפול. נתקלתי בתיק הרכישה של [redacted] של הדירה שלה
12 ברחוב [redacted], התיק שלה עדיין אצלי.

13 ש. טוען [redacted] שהיה לו פתק בכתב יד, [redacted] רשמה שזה הנכס שלו, והוא טוען שזה נעלם לו,
14 מתי הוא מספר לך שהפתק נעלם? בערך?

15 ת. הוא סיפר לי בסמוך להתגלעות המחלוקת, אני לא זוכר בדיוק מתי, לשאלת בית המשפט
16 מדובר בחודשים. אם זה היה ב-19 זה הופך להיות שנים, זה לקח להם המון זמן עד שהגיעו
17 אליי. הוא אמר שכל התיק נעלם לו, אמרתי לו שאני יכול לשחזר לו. הוא אמר שניתנה לו
18 התחייבות ואני לא ראיתי אותה, זה הכל נאמר מפיו (ע' 29, ש' 1).

19
20 118. בהקשר זה אני מוצאת את עדותו של עורך הדין מהימנה יותר, כל שכן נוכח חולשת טיעונו של התובע,
21 ויש בה לחזק את הספקות המתעוררים ביחס לטענת התובע כי הבת המנוחה חתמה או התבקשה לחתום
22 על המסמך המדובר.

23
24 119. לכל האמור לעיל ביחס לעצם קיומו של המסמך, יש להוסיף כי התובע לא היה עקבי בטיעונו לגבי
25 המסמך, תוכנו, או מועד חתימתו. בכתב התביעה טען כי הבת המנוחה חתמה על המסמך לפני העברת
26 הזכויות. בתצהירו ממקם את מועד החתימה על המסמך "בסמוך לפני" העברת הזכויות (ס' 8).
27 בחקירתו הנגדית התובע טען כי המסמך נחתם באותו יום ובד בבד עם מסמכי העברת הזכויות לבת
28 המנוחה (ע' 6, ש' 1). לדברי התובע:

29
30 "המסמך היה כאשר עשינו את החוזה... אם בית המשפט מבקש ממני להשיב לשאלה. היה כתוב
31 'זו אני וזה כתב ידי והמינימרקט שייך לאבי עד להודעה חדשה' משהו בסגנון הזה [...] כתוב שנתתי
32 לה לשמור את זה וכתוב גם (התובע מעיין במסמכים)... כתוב במסמך הזה שהמינימרקט שלי ואני
33 קניתי אותו מכספי והשתמשתי ב-82,000 ₪ של [redacted] ז"ל, ומזה מגיע לי 8,000 ₪ היא נתנה לי שיק
34 של 7,000 ₪ שאותו לקחה חזרה כשהיא פרצה לי את הבית" (שם).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' []

120. הדברים לא הותירו רושם חיובי וניכר שבלהט הדברים הוסיף התובע על תוכן המסמך, לרבות הטענה שהכחיש כי עשה שימוש בכספי הפיצויים לרכישת הנכס. **רעייתו של התובע** טענה כי אמנם לא ראתה את הבת המנוחה חותמת על המסמך, אך את המסמך עצמו ראתה (ע' 31, ש' 23). לאחר מכן סתרה גרסה זו, ומיקמה את מעמד החתימה על המסמך במשרדו של עורך הדין, בנוכחותה, וזאת ביוני 2020(!), כ-14 שנה לאחר העברת הזכויות לבת, ובמעמד החתימה על המסמכים שנועדו להעביר לרעייה מחצית הזכויות, מסמכים עליהם הבת המנוחה סרבה לחתום. את העובדה שעורך הדין אינו מכיר את המסמך, פטרה בכך שאינו זוכר, וכי פרטים נוספים נשמטו מזכרונו כביכול:
- 9 "ש. עמד פה [] ואמר, שהוא לא מכיר את הפתק ולא ראה אותו, אז איך הפתק היה בתיק של [] ולקחת אותו הביתה?"
- 10 ת. אני אמרתי [] אני חתמתי והוא אמר [] תתחילי לחתום, [] חתמה על דף, היא באה לחתום על עוד נייר, בעלה קם, פיצץ את הפגישה, אמר שאתה אונסים אותה. שהבעל נסע לרומניה נתתי לבעל כסף.
- 11 ש. לשאלה איך [] לא זוכר את אותו פתק שלטענך קיבלת עם התיק אני משיבה [] גם לא זכר [] חתמה על נייר שהיא מעבירה אלי את מחצית הנכס" (ע' 34, ש' 35).
121. התובע הגיש כזכור תצהירי עדים רבים מטעמו, וחלק גדול מעדיו ידע לספר על קיומו של המסמך. לא התרשמתי שיש בעדויות אלה לסייע לתובע או להפיח רוח חיים בגרסתו. כל שידעו העדים לספר על המסמך, ידעו מפיו של התובע. מי מהם לא העיד כי ידע בזמן אמת על חתימתו, חזה בחתימתו או ליווה את העברת הזכויות מקרוב, או ראה את המסמך במו עיניו – למעט העדה [] והבת [] שלא מצאתי משקל בעדותן כמפורט להלן. אין לשלול כי העדים השונים האמינו באמת ובתמים לתובע, אך המקור לעדותם אינו ידיעה אישית. ספק בעיני אם גם ילדיו של התובע חזו במסמך.
122. הבן הבכור [] אינו מכיר את מסמכי העסקה ולא את המסמך, ולדבריו "היה קלסר שאבא אמר שיש פה את המסמך [] ז"ל חתמה לו [...] " (ע' 14, ש' 1). בניגוד אליו, הבת [] אמנם לא ראתה את אחותה חותמת על המסמך אך לדבריה "ראיתי את המסמך, לא עינתי בו בצורה דייקנית אבל ראיתי אותו בתיק של אבא שלי. המון פעמים הוא אמר תראו, יש את המסמך, זה בנאמנות" (ע' 16, ש' 8). עדות זו סותרת את עדות האח הבכור, לא ניכרו ממנה אותות של אמת ולא אוכל לקבלה. הבת [] כיתר האחים, צידדה באביה כנגד הבת המנוחה והבעל, והתרשמתי ממנה כי אינה אובייקטיבית ואין בעדותה כדי להוות משקל נגד לעדותו של עורך הדין או לסתירות העולות מעדות התובע ורעייתו.
123. העד [] אישר שידוע לו על המסמך מפי התובע, והוא לא ראה אותו (ע' 11, ש' 9).
124. העדה [] בעלה, הם חברים של התובע ורעייתו. העדה היא יועצת משכנתאות לדבריה והתובע התייעץ עמה בנוגע להעברת הזכויות. היא המליצה לו "לעשות הסכם בצורה מסודרת אצל עורך דין"

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 (ע' 42, ש' 24). גם אם יש אמת בדבר, אין חולק כי בכל הנוגע ליחסי הנאמנות הנטענים ולמסמך, התובע
2 לא קיבל את עצתה. בחקירתה הנגדית הוסיפה, כי אמנם לא ציינה זאת בתצהירה, אך לדבריה ראתה
3 את המסמך – "אני לא רציתי להיכנס לזה אבל באחד מן הימים שעלינו אליו הביתה במרפסת, הוא
4 העלה אותי בכוונה לחדר שלו למעלה, זה היה מזמן ואז היו 2 או 3 שורות ואני אמרתי לו למה עשית
5 מסמך כזה בלי תאריך למעלה. זה היה משהו שאני זוכרת שהוא לא עשה תאריך" (ע' 43, ש' 15).

6
7 125. גם לעדות זו לא אוכל לייחס משקל רב. ניכר כי העדה רואה בתובע חבר קרוב ומשוכנעת כי נעשה לו
8 עוול על ידי הבת המנוחה. מהימנות העדה נגרעת אף יותר נוכח טענתה בעל-פה כי ראתה את המסמך
9 במו עיניה. לא התרשמתי עוד לחיוב מן הצידוק שניסתה לתת לעובדה שלא ציינה בתצהיר טענה
10 מרכזית לכאורה, שמתייחסת לליבת הסכסוך:

11
12 "ש. דבר כל כך חשוב לב ליבו של העניין, האירוע המרכזי את ראית את המסמך, קראת אותו,
13 עלית לחדר וכל זה בחרת מתוך בחירה שלך לא לכתוב בתצהיר שלך, למה?

14 ת. אני אמרתי שלאחר שראיתי את התצהיר וחתמתי עליו דיברתי עם ב"כ התובע ואמרתי לו
15 שראיתי את המסמך, הוא אמר שעכשיו כבר התחלנו ועשינו. אני ראיתי את המסמך, נכון שלא כתבנו.
16 אני בעצמי עברתי תקופה לא קלה. אני הגעתי היום [redacted] בגלל שהיום אני יודעת את הדברים [...]
17 ש. רק אחרי פתאום נזכרת בזה דבר כזה חשוב?

18 ת. ברגע שידעתי שקרה המקרה, זה היה כל כך מהר שהוא סיפר לי ועשינו את התצהיר, זה
19 לא משהו שעלה, כל הזמן דיברתי איתם על שלום ושלום. אפשר לשאול אותם, כי זה כאב לי גם אני
20 אמא" (ע' 43, ש' 15).

21
22 126. נמצא אפוא כי עדותם של התובע, רעייתו וילדיו, והן של העדים מטעמו, לא תמכו בגרסה לקיומו של
23 המסמך. כנגד עדותם של אלה, עומדת עדותו של הבעל. הוא אמנם בעל עניין בתוצאות ההליך ויש
24 להפעיל שיקול דעת ביחס למשקל עדות, אך יחד עם זאת, בניגוד ליתר העדים, הוא העד היחיד שנכח
25 במעמד החתימה על מסמכי העברת הזכויות לבת המנוחה, לצד התובע, הבת המנוחה ועורך הדין.
26 בחקירתו הכחיש בתוקף כי הבת המנוחה חתמה על המסמך (ע' 72, ש' 16). מבלי לגרוע מן האמור לעיל,
27 אני מוצאת שיש בעדות זו לכל הפחות להטיל ספק ממשי בטענת התובע ועדיו.

ה. אי-עשיית שימוש במסמך הנטען בשלבי המשא ומתן

28
29
30
31 127. כאמור, התובע לא שכנע בטיעונו כי המניע להעברת הזכויות לבת המנוחה היה הגנה על זכויותיו כנכה
32 צה"ל; כפועל יוצא מכך, התובע אף לא שכנע כי היתה מניעה כלשהי לקשור יחסי נאמנות בדרך המלך,
33 בהסכם בכתב, ולדווח עליה כדין לרשויות. בכך אף היה לכאורה לספק לתובע הגנה על זכויותיו
34 הנטענות; בנוסף, התובע לא הוכיח כי הבת המנוחה חתמה על המסמך וכי זה היה קיים בעולם המעשה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 **לכל אלה מתווספת התמיהה מדוע התובע לא עשה שימוש כלשהו במסמך לאורך הסכסוך, ובטרם**
2 **נגנב ממנו לשיטתו?**
3
- 4 128. על מנת להיטיב ולבחון את טענותיו ותשובותיו של התובע, יש מקום לבסס את מועד תחילת הסכסוך
5 ביחס לנכס, המועד בו דרש התובע את הנכס מידי הבת המנוחה ונתקל בסירוב. אזכיר כי לגרסת התובע
6 המסמך נגנב לאחר סיכול הסכם הפשרה על ידי הבת המנוחה וסירובה לחתום על המסמכים, בשלהי
7 חודש יוני 2020 בעת ששהה בחופשה בים המלח. גם לשיטתו של התובע הסכסוך החל זמן רב קודם לכן.
8
- 9 129. בכתב התביעה הציב התובע את מועד תחילת הסכסוך **במקביל** לגילוי מחלתה של הבת המנוחה. אז
10 כלשונו: **"מחד ביקש אביה להיטיב ולהקל עליה כלל הניתן, ואף סייע לה כספית ככל הניתן (ובמהלך**
11 **התקופה שילם התובע על הרופאים הטובים ביותר).** מאידך גיסא לאחר זמן החל לחשוש וביקש מבתו
12 **כי תשיב את הנכס לבעלותו [...]** דרישה זאת להשבת הנכס, **ביחד עם מצבה הרפואי ומצבה הנפשי**
13 **הוביל לכך שהשתבש שק"ד של הנתבעת [...]** והחלה להמציא תירוצים שונים" (ס' 16). התובע שב על
14 גרסה זו **בתצהירו** (ס' 11) ומוסיף שהסכסוך הגיע לשיאו בשנה שקדמה להגשת התביעה – בשנת 2020.
15 אז **"נסחט לפשרה"** לדבריו.
16
- 17 130. גם עורך הדין הבין מהנסיבות שהסכסוך החל הרבה לפני שערבו אותו בניסיונות הפשרה בחודש יוני
18 2020, ולדבריו **"זה לקח להם המון זמן עד שהגיעו אליי"** (ע' 29, ש' 2). עדות זו מתיישבת עם עדותו של
19 הבעל שאף בהקשר זה נמצאה מהימנה בעיני. גרסתו של הבעל מתיישבת עם גרסת התובע בכתב
20 התביעה:
21
- 22 **"היו תקופות יפות אין ספק, ברגע [redacted] חלתה בשנת 2012 [redacted] התחיל לטפף לה. התחתנו בשנת**
23 **2002 אבל היא חלתה בשנת 2012, כשהיא חלתה הוא פחד שמא היא תמות ואז הנכס יישאר לילדים**
24 **שלה. וביקש [redacted] תעביר לו את הנכס בטפופים. [redacted] אמרה לו שהיא לא תעביר לו את הנכס כי**
25 **הוא רכש את הנכס בפיצויים שלה. הוא הבטיח לה שהוא יחזיר לה את הכסף ועד היום הוא לא החזיר**
26 **לה שקל"** (ע' 72, ש' 23).
27
- 28 131. במהלך **חקירתו הנגדית** ביקש התובע לאחר את מועד תחילת הסכסוך למועד מאוחר הסמוך לשנת
29 2020, ובכך להסביר את אי-השימוש במסמך לפני מועד גניבתו הנטענת. בניגוד לטענתו בכתב התביעה
30 ובתצהירו, טען התובע כי הסכסוך פרץ לכל המוקדם בשנת 2019 (ע' 31, ש' 38). אך משעומת עם תצהירו
31 שינה גרסתו וטען כי הסכסוך החל אמנם בסמוך לאחר גילוי מחלתה של הבת המנוחה, אך **"החמיר"**
32 **בסמוך לשנת 2020 (שם).**
33
- 34 132. אם כן, ובנוגע לאי-השימוש במסמך, התובע צמצם בתחילה את תשובתו לאפשרות של עשיית שימוש
35 במסמך לצורך נקיטת הליכים משפטיים בלבד. לדבריו בחקירתו הראשונה, **"זו הבת שלי, זה לא יפה**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 בכלל להגיע לבית המשפט עם הבת שלי ועוד חולת סרטן, אני כאדם מבוגר עשיתי את כל הדרכים ולא
2 השארתי צינור שמכיר אותה, שלחתי אנשים כדי להגיע לפשרות לא אחד ולא ארבע" (ע' 7, ש' 9). מבלי
3 להכריע באמיתות העובדות שהעלה התובע, תשובה זו מתקבלת על הדעת, ויכולה להסביר לכאורה מדוע
4 נמנע התובע מנקיטת הליכים משפטיים נגד הבת המנוחה מכוח המסמך.
5

6 133. עם זאת, תשובה זו חלקית בלבד. שכן לא זו בלבד שהתובע לא עשה שימוש במסמך לשם נקיטת הליך
7 משפטי, אלא שלא הציג את המסמך לאיש עד למועד גניבת המסמך בחודש יוני 2020, מיד לאחר סירוב
8 הבת המנוחה לחתום על מסמכי העברת מחצית הזכויות בנכס לרעייתו. לפי גרסתו במועד זה "נסחט
9 לפשרה" כאמור והיה זה קו פרשת המים בתום סכסוך שנולד בשנת 2012 על רקע מחלתה של הבת
10 המנוחה, ולאחר לאחר דין ודברים ארוך ומייגע גם באמצעות אחרים. כשם שיבואר בהמשך הדברים
11 התובע משליך יהבו על המשא ומתן לפשרה שהתקיים בין הצדדים, בין היתר במעורבותו ובסיועו של
12 עורך הדין. מהנסיבות שלפני עולה כי לאורך שנות הסכסוך התובע לא הזכיר את המסמך ולא ביקש
13 להתבסס או להסתמך עליו – גם לפני המועד בו המסמך נגנב לטענתו. נזכיר שעורך הדין לא הכיר את
14 המסמך, ולא חזה בו לפני או אחרי פרוץ הסכסוך, ולא לפני או אחרי אירוע הגניבה הנטען. בחקירתו
15 הראשונה התובע התקשה להבהיר את הדברים:

16
17 "ש. אתה כתבת שאתה חושש [redacted] ז"ל תנצל את המצב המשפטי, אבל יש לך את הנייר בכיס.
18 למה אתה לא מציג אותו.

19 ת. את המסמך שהיא חתמה שזה שלי? הייתי בים המלח היא נכנסה אלי הביתה ללא רשות
20 וגנבה את המסמך. אם בית המשפט אומר לי שב"כ הנתבעים שואל על תקופה לפני שהיא גנבה את
21 המסמך, למה אז לא הצגת את המסמך הזה. אני משיב – למי אני יגיש אותו? על מה? לא הבנתי את
22 השאלה" (ע' 7, ש' 13).

23
24 134. גם בחקירתו השניה לא סיפק התובע תשובה מניחה את הדעת, ושם עצמו פעם נוספת כמי שלא הבין
25 את הנשאל:

26
27 "ש. יש לך בעשר שנים האחרונות לפחות בשלוש שנים האחרונות את אותו פתק [redacted] רשמה
28 עליו למה לא נתת את זה לעורך דין?

29 ת. מאז [redacted] נתן את זה לאשתי, אשתי שמה את זה במגירה שלי. ואנחנו באותו וים נסענו
30 לים המלח [...] היא לקחה מפתח, נכנסה לבית שלי, ידעה מתי לבוא [...] גילינו שכל התיק נגנב
31 מהמגירה" (ע' 39, ש' 24).

32
33 135. בית המשפט ביקש לחדד את השאלה, ואת התשובה. התובע השיב בסתירה לכל גרסה אחרת מטעמו,
34 כי המסמך ותיק המסמכים, או שמא ההמחאה, נגנבו במועדים נפרדים. משמע כי המסמך נגנב הרבה
35 לפני תיק המסמכים:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1
2 "ש. לשאלת בית משפט לגבי אותו פתק [redacted] רשמה, אמרת שהסכסוך התחיל לפני 10 שנים
3 והחמיר ב-3 שנים האחרונות, שהחמיר המצב נעלם הפתק. אבל לפני כן, והיה לך את הפתק, הייתה
4 לך ראייה שהיא מודה שזה שלך, למה עם זה לא פעלת, למה לא שאלת?
5 ת. לא גנבו לי את זה באותו היום שגנבו לי את הצ'ק, זה היה לי במגירה, אשתי פעם ניקתה,
6 וגילתה שכל התיק איננו, הלכתי לפוליגרף. אני דובר אמת. אני אדם ישר" (ע' 40, ש' 7).

7
8 בתקירתו החוזרת ביקש התובע לבסס את גרסתו הסופית ולהבהירה, אך לא עלה בידיו לעשות כן:

9
10 "ש. בית המשפט שאל אותך למה לא השתמשת בפתק [redacted] רשמה לפני שהוא נעלם?
11 ת. מי חשב לרגע שהיא תעשה את זה? הבעל היה בבית משפט מספר פעמים, והשופטת זרקה
12 אותו" (ע' 40, ש' 23).

13
14 136. יצוין כי גם רעייתו של התובע לא ידעה להשיב מדוע לא נעשה שימוש במסמך טרם גניבתו הנטענת.
15 כזכור ולפי הטענה, היא שנטלה את תיק המסמכים מעורך הדין, ולטענתה הכירה את המסמך (ע' 34,
16 ש' 18).

17
18 137. כאמור, לא נעלם מעיני כי על רקע אי-הצגת המסמך עד לגניבתו הנטענת, ניסה התובע להציב את מועד
19 תחילת הסכסוך סמוך לשנת 2020 (ע' 31, ש' 38), אך חזר בו ואישר כי הסכסוך החל בסמוך לאחר גילוי
20 מחלתה של הבת המנוחה (ע' 31, ש' 38). יוצא אם כן כי אין בפי התובע הסבר לעובדה כי לא הציג את
21 המסמך ולא עשה בו שימוש עד הגשת התביעה, ואף טרם מועד גניבתו הנטענת והכיכוד זה שעורך דינו
22 לא הכיר את המסמך. יש בכך לחזק את הספק הרב שמתעורר בקיומו של המסמך.

ה.10. הטענה לגניבת המסמך על ידי הבת המנוחה

23
24
25
26 138. ביססתי את קביעתי לעיל כי יש להטיל ספק בקיומו של המסמך, על מספר נימוקים שונים. מבלי לגרוע
27 מכך מצאתי לנכון להתייחס לטענה מרכזית נוספת מפי התובע שתפסה נפח רב בטיעוניו. כצידוק להעדר
28 המסמך עליו לטענתו הבת המנוחה חתמה והצהירה על יחסי הנאמנות ביחס לנכס, התובע האשים את
29 הבת המנוחה כי בחודש יוני 2020 ולאחר תכנון מראש, היא שמה ידה על מפתחות ביתו ונכנסה אליו
30 בעת שהוא נופש בים המלח. לדבריו בקשה מהאח הצעיר [redacted] את מפתחות הרכב שלו בעורמה. הבת
31 המנוחה נטלה מהבית את תיק המסמכים הנוגעים לנכס והן המחאה שנתנה לו. גם האשמה זו כלפי
32 הבת המנוחה לוותה בטענות שנועדו להציג את הבת המנוחה כמי שלא בחלה באמצעים להשיג את
33 מבוקשה, בכחש ועורמה. אקדים ואומר שמצאתי את טענות התובע בהקשר זה בלתי מבוססות.

34
35 139. טענות התובע בהקשר זה מקפלות בתוכן טענות למרמה וקנוניה שרקחה הבת המנוחה להיכנס לביתו
36 בכחש ובהחבא ולהעלים את הראיה היחידה כביכול להסכם הנאמנות הנטען. המעשים המיוחסים לה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 מהווים לכאורה עבירה פלילית, ואף יותר מאחת. אזכיר כי התובע הגיש נגד הבת תלונה למשטרה על
2 המעשים שמייחס לה, והבת נחקרה בגינם. טענות כגון אלה טומנות בחובן נטל הוכחה משמעותי העולה
3 על מאזן ההסתברויות המקובל במשפט האזרחי. מקל וחומר בנסיבות בהן עולה טענת המרמה כטענת
4 חרב מפי התובע, הנושא בנטל השכנוע ובנטל הראייה להוכחת תביעתו ובהקשר זה כבר נאמר:

5
6 "ככלל, טענות מסוג זה, שנילווה להן, על פי רוב סממן של חוסר נקיון כפיים, טענות בשל טיבן רמת
7 הוכחה נכבדה לצורך ביסוסן. ייחוס לאדם התנהגות שיש בה חוסר ניקיון כפיים, מרמה או כזב מחייב
8 בראיות בעלות משקל ואמינות" (ע"א 3725/08 ניסים חזן נ' אריק חזן, מיום 3.2.11, פסקה 31 לפסק
9 הדין).

10
11 140. מבלי להיכנס לעובי הקורה, אציין כי בהתאם לההלכה הרווחת "רף הראיות הנדרש לגבי טענת מרמה,
12 שהיא טענה בעלת היבט פלילי, הינו גבוה יותר ומחייב את בית המשפט לבחון את הראיות בזירות
13 יתרה" (ע"א 9178/12 המכללה האקדמית הערבית לחינוך חיפה נ' ג'מאל ח'יר, מיום 24.9.15, פס' 25;
14 ע"א 7456/11 מוריס בר נוי נ' מלחי אמנון, מיום 11.4.13, פס' 15; ע"א 3546/10 אליהו מישאלי נ' אולגה
15 קליין, מיום 18.4.12, פס' 15-14).

16
17 141. אני מוצאת כי בענייננו ניצב התובע הרחק מרף השכנוע הנדרש. בשים לב לנטל השכנוע שעל כתפיו,
18 אפנה לבחון את טענות התובע. בחקירתו הנגדית העמיד התובע את הגרסה הבאה:

19
20 "מאז [redacted] נתן את זה לאשתי, אשתי שמה את זה במגירה שלי. ואנחנו באותו וים נסענו לים המלח,
21 היא נתנה לנו צ'ק, ולמה? כי יש לי 82,000 ₪ שהועברו אלי, ואני 2,000 דולר שילמתי עבור הרופאים
22 שלה אז החזרתי לה את הסכום הזה. היא שמה לי את הצ'ק על הווישר של האוטו ואמרה לאשתי
23 תגידי לבעלך שנתתי לו את הצ'ק. ושמנו את זה במגירה, שחזרתי מים המלח, הצ'ק נעלם. אז אני
24 מתקשר לבני הקטן, [redacted], הוא אמר שלא ראה את הצ'ק. ואז שאלתי את [redacted] אם היא ראתה את
25 הצ'ק, אמרה לי לא. [redacted] נזכר [redacted] אמרה לו שהיא צריכה דחוף את המפתח של הבית מכיוון
26 שהאוטו לא הניע לה, היא לקחה את האוטו של הבן שלי כדי להניע, יש לנו בבית עוד 5 מכוניות. חוץ
27 מהאוטו הזה, יש עוד 5.

28 היא לקחה מפתח, נכנסה לבית שלי, ידעה מתי לבוא, היא באה בסביבות השעה 14:00, לקחה את
29 הצ'ק הזה. היא לקחה את הצ'ק. אחר כך אולי שבוע אחרי, גילינו שכל התיק נגנב מהמגירה" (ע' 39,
30 ש' 24).

31
32 142. גרסה זו סובלת מקשיים רבים, והראשון שבהם הוא העדר כל ראייה, ישירה או עקיפה שתתמוך בדברים.
33 לטענת התובע הבת המנוחה בקשה מאחיה הבן הצעיר [redacted] את מפתח הרכב שלו. אלא שבתצהירו הבן
34 הצעיר אינו מתייחס כלל לסוגייה, ו"עדותו" מובאת מפיו של התובע. רק בחקירתו הנגדית ולשאלת ב"כ
35 הנתבעים הבן הצעיר מצא לנכון לחזור על גרסת התובע:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1
2 ש. אבא שלך מעיד על הסיפור הזה, מעיד על הסיפור הזה. אתה, שזה המפתחות שלך
3 והרכב שלך, לא מעיד על הסיפור הזה. למה?
4 ת. כי לא ראיתי את המקרה. רק הבאתי לה את המפתחות.
5 ש. משהו בתצהיר – שנתת את המפתחות, שלקחה את האוטו, כלום.
6 ת. לא אגיד משהו שלא ראיתי. לא ראיתי שהיא נכנסת אליהם הביתה. נתתי לה את
7 המפתחות" (ע' 15, ש' 1).

8
9 143. אדגיש שקבלת הגרסה לפיה בקשה הבת המנוחה את מפתחות הרכב מאחיה הבן הצעיר, מחייבת את
10 קבלת ההנחה שלבת המנוחה לא היו מפתחות לבית של הוריה; וכן את ההנחה שבצירור מפתחות הרכב
11 של הבן הצעיר, היה גם את מפתח ביתו של התובע; והן את קבלת ההנחה שהבת המנוחה ידעה על כך
12 ושבעת שבקשה את מפתחות הרכב, כיוונה למעשה לשים ידה על מפתחות ביתו של התובע. גם הנחות
13 אלה נעדרות בסיס ראיתי.

14
15 144. מתוך גרסה זו עולה קושי נוסף נוכח גרסתה של רעיית התובע, וממנה אפשר להבין לכאורה כי לבת
16 המנוחה כן היה מפתח לבית התובע, ולדבריה:

17
18 ת. מה שראינו, שהם נכנסו, כי לבת שלי יש מפתח, יש להם 5 מכוניות, היא ביקשה מבני [redacted]
19 שייתן לה את המפתחות. הבן הגדול שלי ראה איך שהם בבית שלי פותחים את הדלת. וכנראה שהם
20 לקחו את החומר.

21 ש. למה כתבת וסיפרת את כל הסיפור הזה בתצהיר לגבי הצ'ק והמכוניות.
22 ת. אני לא יודעת שאני צריכה לרשום את המכוניות" (ע' 31, ש' 3).

23
24 145. יתכן כי האמירה "לבת שלי יש מפתח" מובנת שלא כהלכה ואין לפרשה כלשונה. אך קושי נוסף טמון
25 בהמשך דבריה, בהם מייחסת את מעשה הגניבה לבת המנוחה ולבעל גם יחד. גרסה זו אינה מתיישבת
26 עם גרסת התובע וגרסת הבן הבכור, שמעולם לא הצהיר כי ראה איש למעט הבת המנוחה באותו אירוע
27 נטען, ומעולם לא הצהיר כי ראה מאן דהוא פותח את דלת בית התובע, נכנס לביתו או מצוי בביתו. כל
28 שהצהיר הבן הבכור בתצהירו הוא שראה את הבת המנוחה עומדת ליד דלת בית התובע, כשהדלת
29 פתוחה. כך ותו לא.

30
31 146. הגרסאות השונות לעיל אינן מהוות יחד או לחוד ראיה למיחוס לבת המנוחה וחלקן עומדות בסתירה זו
32 לזו. יתירה מכך, בחקירתו הנגדית ובעקבות שאלת בית המשפט העלה התובע גרסה נוספת ששומטת
33 את הקרקע תחת גרסתו הראשונה, וממנה עולה כי לא ברור מה נטלה הבת המנוחה מהבית באותו אירוע
34 נטען שכן המסמך וההמחאה נגנבו בשני אירועים נפרדים:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 "ש. לשאלת בית משפט לגבי אותו פתק [redacted] רשמה, אמרת שהסכסוך התחיל לפני 10 שנים
2 והחמיר ב-3 שנים האחרונות, שהחמיר המצב נעלם הפתק. אבל לפני כן, והיה לך את הפתק, הייתה
3 לך ראייה שהיא מודה שזה שלך, למה עם זה לא פעלת, למה לא שאלת?
4 ת. לא גנבו לי את זה באותו היום שגנבו לי את הצ'ק, זה היה לי במגירה, אשתי פעם ניקתה,
5 וגילתה שכל התיק איננו, הלכתי לפוליגרף. אני דובר אמת. אני אדם ישר" (ע' 40, ש' 7).
6
7 147. ועוד; על מנת לעבות את גרסתו ולשוות לה מהימנות, שוזר בה התובע פרטים שונים. ראשית, הטענה
8 כי הבת המנוחה נתנה לו המחאה, ולאחר מכן נטלה אותה מביתו במועד לא ידוע או שמא יחד עם
9 המסמך. מצאתי גרסה זו תמוהה. אזכיר כי לטענת התובע: "היא נתנה לנו צ'ק, ולמה? כי יש לי 82,000
10 ₪ שהועברו אלי, ואני 2,000 דולר שילמתי עבור הרופאים שלה אז החזרתי לה את הסכום הזה" (ע'
11 39, ש' 25). במידה והתובע שילם עבור הבת המנוחה \$ 2,000 "עבור הרופאים" (ולא ברור מדוע הסכום
12 נקוב בערכי דולר ארה"ב), לא ברור מדוע "החזיר" לה את הסכום האמור. ובמידה והתובע הוא שהחזיר
13 כסף לבת המנוחה, לא ברור מדוע היא זו שנתנה לו המחאה ולא להיפך.
14
15 148. אך העיקר טמון בכך שבלהט הדברים השתכח מלבנו של התובע כי הכריז והצהיר כי הקל על הבת
16 הנתבעת בעקבות מחלתה ככל שרק היה יכול ולדבריו "אף סייעתי לה כספית ככל הניתן (במהלך
17 התקופה שילמתי על הרופאים הטובים ביותר)" (ס' 11 לתצהירו). ברי כי שתי הגרסאות אינן יכולות
18 לדור בכפיפה אחת.
19
20 149. ועוד; לטענת התובע "אמרתי לה [redacted] לא מגיע לך 82,000 ₪ אלא מגיע לי 2,000 דולר של הוצאות'
21 שנתתי לכל מיני רופאים שטיפלו בה ונתנו לה חוות דעת" (ע' 7, ש' 19). בטענה זו טמונה ההנחה כי
22 בעיצומו של הסכסוך, ובאחד משיאיו בחודש יוני 2020 כחצי שנה לפני הגשת התביעה דנן, בעת שהבת
23 המנוחה עומדת על זכויותיה בנכס, על כספי הפיצויים ועל קבלת שכר הדירה, בחרה דווקא היא לשלם
24 לידי התובע אלפי שקלים. אך יתירה מכך, בגרסתו של התובע טמונה ההנחה, שמכל האפשרויות
25 הקיימות בחרה התובעת להגיע לפתח ביתו של התובע ולהניח את המחאה על מגבי שמשת הרכב (!).
26 הנחות אלה אינן משתקפות מחומר הראיות ועומדות בניגוד לשכל הישר.
27
28 150. התובע זימן עדים שהעידו בין היתר גם על אותה גניבה נטענת. איש מהעדים לא ידע לספר דבר וחצי
29 דבר על המקרה, אלא לחזור על הגרסה ששמעו מפי התובע. כך עלה למשל מעדותה של בלידה (עדה) בן
30 ארוש:
31
32 "ש. את יודעת מה היה שם?
33 ת. לא, אבל אני יודעת שיש תיקייה והיא נלקחה כשהיינו בים המלח. הוא בא אלי אחרי חודש
34 הבן שלו מסר את המפתח [redacted], הוא אמר [redacted] את לא תאמיני את זוכרת [redacted] מסר להם את
35 המפתח, נעלמה התיקייה עם כל המסמכים של המינימרקט.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 ש. תאשרי לי שזה שכתבת שידוע לך שהמינימרקט הוא של [redacted] ושהוא העביר את הזכויות
2 [redacted] בגלל משרד הביטחון, בגלל [redacted] סיפר לך, את לא יודעת את זה ממסמכים של משרד
3 הביטחון?
4 ת. את זה אני יודעת כי הכל הם מספרים לי. אני יודעת את זה [redacted] ולא ממישהו אחר" (ע'
5 66, ש' 18).
- 6
7 151. זירה נוספת אליה מצאתי לנכון להתייחס היא תלונתו של התובע במשטרה נגד הבת המנוחה. הבת
8 נחקרה על המיחוס לה ותיק החקירה נסגר (ר' נס' 4 לכתב ההגנה). התובע נמנע מצירוף חומר החקירה.
9 לעומת גרסתו של התובע, עומדת גרסת הנתבעים. בניגוד לתובע, הבת המנוחה העמידה בתצהירה גרסה
10 מפורטת לרבות תיאור תוצאות חקירתה המשטרה. לפי הנטען התלונה הוגשה כשבועיים לאחר האירוע
11 המיחוס לה, על ידי התובע והאח הצעיר. בחקירתה הראתה כי אין שחר לדברים הואיל ובאותם מועדים
12 האח הצעיר היה בבידוד בעקבות תוצאה חיובית לנגיף הקורונה והיא כלל לא פגשה בו. לטענתה בעקבות
13 גילוי זה שינה התובע את גרסתו במשטרה וטען שהמסמך נגנב כחצי שנה טרם הגשת התלונה. קיים
14 קושי לקבל גרסה זו כמות שהיא הואיל ולמרבה הצער הבת המנוחה הלכה לעולמה טרם נחקרה על
15 תצהירה. עם זאת, עדותו של הבעל מחזקת את גרסתה, כמפורט להלן.
- 16
17 152. בחקירתו העמיד הבעל גרסה מסודרת ועקבית. הגם שיש לו אינטרס בתוצאות ההליך, מצאתי את עדותו
18 מהימנה ואני מוצאת גרסה זו עדיפה ביחס לגרסת התובע:
19
20 "הוא הלך למשטרה והגיש תלונה נגד בתו [redacted], אומרת על מה אני כאן לא יודעת,
21 והמשטרה אומרת שהיא פרצה לבית אחיה והיא אמרה למה שאפרוץ והמשטרה אמרה לה שאביה
22 טוען שאת לקחת מאחיד את המפתחות, [redacted] שאלה מתי בדיוק זה קרה כי היא לא ראתה את אחיה
23 3-4 חודשים, החוקרת טוע[נת] שלפני שבועיים לקחת את המפתחות מאחיד ואישתי אמרה איך יכול
24 להיות שאני אקח ממנו את המפתחות, ושהאח היה חולה קורונה מאומת. וביקשה מהחוקרת שתבדוק
25 את זה מול אחיה, כאשר החוקרת התקשרה לאחיה, כדי לברר היא לא ראתה את אחיה כמה זמן, אז
26 הוא אמר לה נכון לא ראיתי את את אחותי 3-4 חודשים, והשוטרת שאלה את [redacted] אם היה חולה
27 קורונה מאומת, ואיתי ענה בחיוב שכן.
28 החוקרת שאלה איך זה מסתדר כי לפני שבועיים אבא שלך אמר שפרצו לך את הבית, ואח של [redacted]
29 התבלבל ואמר שיכול להיות שהפריצה היתה לפני חצי שנה ואבא שלי מתבלבל" (ע' 80, ש' 3).
- 30
31 153. הבעל העמיד עוד מקור אפשרי לגרסת התובע שבבסיסה נטילת מפתחות רכבו של האח הצעיר. הוא
32 אישר כי "היה מקרה שלאחר [redacted] הלוותה [redacted] את הרכב, לא הצליחה להניע את האוטו ולקחה
33 את המפתחות. אבל בין זה להאשים את [redacted] שפרצה [...] (ע' 80, ש' 24).
- 34

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

154. לסיכום סוגיה זו, אני מוצאת את גרסת התובע לעניין גניבת המסמך דלה וסובלת מסתירות רבות. אף להנחות הרבות הטמונות בחובה לא נמצא בסיס. עדותו של התובע נמצאה בלתי מהימנה ומנוגדת לא אחת לכל היגיון. הדברים נאמרים ביתר שאת נוכח נטל השכנוע המוגבר שעל כתפי התובע. את גרסת הבת המנוחה מצאתי מהימנה יותר והשתכנעתי כי גם אם המסמך היה קיים – ואיני קובעת כך – הטענה כי הבת המנוחה גנבה אותו מבית התובע נמצאה משוללת יסוד.

ה.11. הטענות ביחס למצבה הקוגניטיבי של הבת המנוחה

155. בשולי הדברים, מצאתי לנכון להתייחס בתמצית לטענת התובע, לפיה מצבה הרפואי והנפשי של הבת המנוחה פגע בשיקול דעתה, או שמא השכיח מליבה את הסכם הנאמנות. לדבריו נטלה הבת תרופות נרקוטיות בכמות גדולה והיתה תחת השפעתן. לתובע אין כל ראיה לכך, והוא מסתמך בדבריו על מסמך רפואי אותו צרפה הבת המנוחה לכתב ההגנה לשם תיאור מצבה. יש בניסיון זה כדי לעורר אי נוחות רבה.

156. כזכור, לטענת התובע בסיכומיו, "במועד הרלוונטי לפרוץ הסכסוך" המנוחה "צרכה סמים נרקוטיים", "היתה תחת השפעת סמים בכמויות גדולות", ו"סבלה מפגיעה קוגניטיבית" (ס' 46-47). התובע העמיד כזכור מספר גרסאות למועד פרוץ הסכסוך והאחרונה שבהן היתה כי אמנם הסכסוך פרץ בסמוך לגילוי מחלתה של הבת המנוחה בשנת 2012, אך התעצם בסמוך לשנת 2020 וגיבוש הסכם הפשרה. כך שמיקום טענות התובע ב"מועד הרלוונטי לפרוץ הסכסוך" אינו מסייע לטענתו.

157. המסמך אותו צרפה הבת המנוחה לכתב ההגנה ועליו מסתמך התובע, הוא מכתב המופנה לביטוח הלאומי מאת רופאה תעסוקתית מיום 13.11.19 ומתאר את מצבה העגום. התיאור קשה לקריאה ומתאר את סבלה בתקופה האחרונה לחייה (הבת הלכה לעולמה ביום 5.3.22). לאחר טיפולים רבים וניתוחים שנחלו הצלחה חלקית, והחל משנת 2016 החלו גרורות להתפשט בחלקים רבים של גופה ובשלד. נכון למועד המכתב קיימת החמרה מתמדת וגרורות הופיעו והסיכוי לנצח את המחלה אבד. הבת סבלה מכאבים חזקים והזדקקה למשככי כאבים מתאימים.

158. טענת התובע מופנית להשפעתן של תרופות אלה, מבלי שהניח כל בסיס או סימוכין לדבר לטענה, שבמהותה היא טענה של מומחיות. תשובותיו של התובע היו נטולות כל הקשר לנשאל:

ש. אתה טוען בתצהיר שלך (השני) שהמצב של [redacted] היה לא תקין. ואתה גם כותב שהרופא המטפלת בה המליצה לה ללכת לטיפול נפשי.

ת. אמת זה היה.

ש. למה לא ביקשת חוות דעת רפואית מהרופאה, למה לא זימנת אותה לעדות?

מפני שאני נכה צהל ואני פגוע בכל הכתף, והגב, וקיבלתי מכה בראש, אף אחד בעולם, גם מנהל משרד הביטחון לא יתן לך חוות דעת על בעיה נפשית. היא שלחה אותי והיא

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 לא רצתה, עובדה זה שהרביצה לבעלה, זה אמר לך משהו טוב? יום אני האכלתי את
2 הילדים. אני גיהצתי להם, אני שילמתי על האירועים שלהם, מה לא עשיתי, הכל אני
3 אני אני, רק אני. הצעתי [redacted] שנשלח אותה לפסיכיאטר והיא התנגדה. בגלל שהיא
4 חיה איתי, היא הייתה הורגת אותנו במכות באופן קבוע" (ע' 36, ש' 32).

5
6 "ברגע שאמרו לה שהיא חולה הראש שלה השתבש, פעם אמרו לה שהיא בריאה ופעם שהיא חולה
7 אני חושב שזה קורה לכל אדם נורמלי" (ע' 37, ש' 20).

8
9 159. אני קובעת אפוא כי טענות התובע כאילו השתבשה דעתה של הבת המנוחה ואך בגלל זה התכחשה
10 להסכם הנאמנות, אינן אלא ספקולציה בלתי מבוססת ונטולת כל ראייה, ואף יש בה כדי לפגוע בכבודה
11 של בתו המנוחה ולהכפיש אותה לעיני משפחתה.

12
13 160. למעלה מן הצורך אציין כי הבעל והנכדה נשאלו בחקירתם הנגדית בעניין מצבה הנטען של הבת המנוחה.
14 הם הכחישו בתוקף את הטענה כי סבלה מאובדן זיכרון או ירידה קוגניטיבית. מפאת כבודה של הבת
15 המנוחה לא מצאתי צורך להביא מעדותם שכללה תיאור מכמיר לב של מצבה, התמודדותה
16 וההתמודדות שנכפתה על ילדיה ובעלה. ניכר שהיו מעורים בפרטים היטב, לרבות בטיפול התרופתי
17 והשפעתו. לא אתקשה לקבוע כי עדותם עדיפה על טענות התובע; עקבית, שזורה בפרטים רבים
18 ומתיישבת עם יתר נסיבות העניין (ע' 75, ש' 8; ע' 88, ש' 32).

ה. המשא ומתן בין הצדדים

19
20
21 161. בשיאו של הסכסוך ובסמוך לפני הגשת התביעה, עמדה על הפרק פשרה בה עורב עורך הדין. מבלי שיהיה
22 בכך למצות את מורכבות הטענות, לטענת התובע הוסכם כי הבת הנתבעת תעביר מחצית מהזכויות
23 בנכס לאמה, רעייתו של התובע. אין חולק כי המסמכים לשם ביצוע העברה ללא תמורה של מחצית
24 הזכויות כאמור, הוכנו על ידי עורך הדין. אין חולק עוד שהבת המנוחה הגיעה למשרד עורך הדין, אך
25 לא הסכימה לפשרה וסירבה לחתום על המסמכים. לטענת התובע, עצם העובדה שהבת המנוחה הגיעה
26 למשרד עורך הדין ומסרה את תעודת הזהות שלה לצילום, "מהווה ראייה לכך שהנתבעת מכירה שיש
27 לי זכויות משמעותיות בנכס" (ס' 18 לתצהיר).

28
29
30 162. בטרם אפנה לגופן של טענות, אעמוד על הקשיים העקרוניים שבטענות התובע. אין מחלוקת כאמור, כי
31 הבת המנוחה סירבה לקבל את הסכם הפשרה וסירבה לחתום על המסמכים להעברת הזכויות. התובע
32 לא הניח כל בסיס לתפיסתו לפיה יש לראות באמירות ופעולות לכאורה מצד הבת המנוחה בשלב המשא
33 ומתן, כראיה בכלל, ולהכרה מצדה בזכויותיו בפרט. העיקרון הבסיסי הוא שאמירות, מסמכים או
34 מצגים שעלו בשלב המשא ומתן אינם מהווים ראייה קבילה הכובלת את הצדדים בחוזה בו לא התקשרו.
35 הלכה היא מפי בית המשפט העליון אשר יצאה למרחוק:

36

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 "המטרה העיקרית העומדת מאחורי הגבלת קבילותם של מסמכים כאלו הינה עידוד פשרות
2 ומניעת התדיינות ממושכות בין כותלי בית המשפט [...] ההנחה היא, כי כאשר מתנהל משא
3 ומתן לשם השגת פשרה, הצדדים לו עלולים להימנע ממצגים, הצהרות או הצעות, אשר טמון
4 בחובם ויתור כלשהו לטובת הצד השני, מחשש שוויתור כאמור ישמש כראיה לרעתם בהליך
5 עתידי העשוי להתנהל בין הצדדים. בכך עלולים הסיכויים להשגת פשרה בין הצדדים להיפגע,
6 ותוצאה בלתי רצויה זו בא הכלל, המגביל את קבילותם של מסמכים אלו, למנוע" (ע"א 172/89
7 סלע חברה לביטוח בע"מ נ' סולל בונה בע"מ, פ"ד מז(1) 311; ר' גם תמ"ש (נצ') 65963-12-14 נ'.
8 א. ר' נ' עז' המנוחה מ. ע' ע' ואח', מיום 1.10.18, ס' 83).

9
10 163. במילים אחרות, ענייננו בעקרון משפטי בסיסי, שנועד למנוע את אותו ניסיון ממש מצד התובע לכפות
11 על הבת המנוחה הסכמה להסכם פשרה, לו לא הסכימה ועמדה בסירובה להסכים לו – "המטרה
12 שביסוד כלל זה היא ברורה [...] ועל כן גם דינן של טענות התובע המבוססות על דברים שהוחלפו
13 במהלך המשא ומתן לקראת פשרה – להידחות" (ת"א (י-ם) 5037/03 עדי לרנר נ' לילאן קפלן, מיום
14 10.1.2007). התובע לא העמיד טיעון משפטי או עובדתי שישכנע את בית המשפט לפעול באופן חריג
15 בניגוד לעקרון זה. ככלל יש טעם לפגם בעצם העובדה שהתובע פרש בפני בית המשפט באריכות את
16 השלבים השונים במשא ומתן וההסכמות לכאורה אליהן הגיעו הצדדים ומהן הבת המנוחה לכאורה
17 חזרה בה כנטען. מצאתי כהולמים לענייננו את הדברים הבאים:

18
19 "דעתי בעניין חשיפת תוכן המשא ומתן לפשרה בין הצדדים בפני בית המשפט, הינה חד
20 משמעית. כשם שאין אני נדרש בעת הדיון לניסיון פשרה זה או אחר שהתקיים בין הצדדים
21 ואשר לא צלח, כך על הצדדים להימנע מלחשוף את תוכנו. יודגש, המשא ומתן שמקיימים
22 הצדדים בניסיונם להגיע אל עמק השווה בעניינם הינו חסוי. אין לחשוף את תוכנו בפני בית
23 המשפט. בוודאי אין על אף אחד מהצדדים ומי מטעמם לנפנף בו ובהצעות שהועלו במהלכו בדיון
24 בפני בית המשפט ו/או בכתבי הטענות, במטרה להצביע על הצד שכנגד כמי ש'תרם' לכישלונו"
25 (תמ"ש (ת"א) 46550/06 ש. ש. נ' ש. ח., מיום 12.11.07).

26
27 164. אמור מעתה, כי כל אמירה או מצג מצד הבת המנוחה אשר לא הבשילה לכדי הסכמה, אינם מהווים
28 ראיה להסכם הנאמנות, או לבעלותו של התובע על הנכס, או לכל טענה אחרת אותה התובע גוזר מהם.
29 אולם, מכיוון שהנתבעים לא טענו במפורש כנגד קבילותם של אמירות ומצגים מסוג זה, או העלו טענה
30 לחיסיון ביחס אליהם ואף התייחסו אליהם לגופו של עניין, ומכיוון שבנסיבותיו הסבוכות של סכסוך
31 זה אעדיף לבכר את בירור האמת, לא אמנע מלדון בטענות אלה מצד התובע.

32
33 165. קושי עקרוני שני הטמון בטענות התובע הוא העובדה כי גם לשיטתו הסכימה הבת הנתבעת להעביר
34 מחצית הזכויות לאמה, ולא לתובע. התובע אינו מסביר כיצד לשיטתו יש לראות בהעברת מחצית
35 הזכויות לרעייתו ראיה לכך שהנכס הוחזק על ידי הבת המנוחה בנאמנות לטובתו. יתירה מכך, התובע

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 הדגיש בתצהירו כי "מבחינתי העברת המחצית בהתאם לפשרה היתה שלב ראשון בלבד ולאחר מכן
 2 רציתי לדרוש גם את המחצית השניה" (ס' 16, הדגשה במקור). עוד ארחיב בנוגע לאמירה בעייתית זו
 3 בהמשך, אך לענייננו יש להקשות כיצד לשיטתו יכול התובע לייחס לבתו הכרה בזכויותיו בנכס על בסיס
 4 הסכמתה כביכול לפשרה, אותה הוא עצמו לא ראה כפשרה. ההיפך הוא הנכון, ולשיטתו לא פשרה היא
 5 כי אם "פשרה" שנועדה לשים ידו על מה שיכול היה באותה נקודת זמן, ושלאחריה יוסיף וידרוש את
 6 מלוא הזכויות בנכס. בטיעוניו לא עלה בידי התובע לגשר במישור הלוגי והעקרוני בין הסכם הפשרה לו
 7 הוא טוען, לבין המסקנות אותן הוא גוזר ממנו.
- 8
- 9 166. קושי עקרוני שלישי המתקיים במקביל לכך, הוא שהפשרה הנטענת התייחסה לפי הטענה למחצית
 10 הזכויות בלבד, בעוד התובע מבקש לגזור מכך את הכרת הבת המנוחה במלוא זכויותיו, וכל הנקוב לעיל
 11 יפה אף לקושי זה.
- 12
- 13 167. מבלי לגרוע מהקשיים המקדמיים הטמונים בטענות התובע, מצאתי קושי גם לגופן של טענות.
 14 מהעדויות שעלו לפניי שוכנעתי שהמעמד שנועד לחתימת הבת המנוחה על מסמכי העברה של מחצית
 15 הזכויות בנכס לאמה (מעמד בו התובע לא נכח) היה רחוק מלשקף הסכמה – והדברים נאמרים בלשון
 16 המעטה. הבת המנוחה סירבה לחתום על המסמכים כאמור, ולא ניתן להבין את סירובה בכל מובן אחר
 17 למעט העדר הסכמה מוחלט להעביר חלק כלשהו מזכויותיה בנכס למאן דהוא. מעדותו של עורך הדין
 18 עולה כי באותו מעמד, הבת המנוחה והבעל שרו תחת מתח רב, אותו עורך הדין זיהה, ולאחר היסוס
 19 בחרה הבת המנוחה שלא לחתום על המסמכים. אזכיר כי עורך הדין הכיר את הבת המנוחה היטב, זו
 20 לא היתה פגישתם הראשונה והוא היה מסתייע בה לעיתים על רקע עבודתה בעירייה (ר עדותו ע' 22, ש'
 21 11). כך העיד עורך הדין על התרחשות הדברים:
- 22
- 23 " [redacted] הגיע ו [redacted], ואני התעקשתי [redacted] יגיע, בשלב הזה ידעתי [redacted] חולה ורציתי שמישהו
 24 מטעמה יהיה נוכח שלא יגידו כן הבנתי או לא הבנתי. ביקשתי [redacted] יהיה נוכח. הגיעו למשרד [redacted]
 25 [redacted] ו [redacted]. חתמה על המסמכים, באיזה שלב [redacted] צעק 'אונסים אותנו'. אני אמרתי אם
 26 אונסים אתכם אף אחד לא חותם על כלום. [redacted] קמה ואמרה שהיא רוצה לחתום, אם לא נחתום יבולע
 27 ל [redacted]. אמרתי לה [redacted] אני לא יכול להחתים בנסיבות ושתפתרו את הדבר ביניכם. סילקתי את כולם
 28 מהמשרד" (ע' 24, ש' 14).
- 29
- 30 168. עורך הדין אישר עוד בחקירתו [redacted] ציין בפניו שבמידה והבת המנוחה לא תחתום על מסמכי העברת
 31 הזכויות לאמה, עלולה אמה לשאת בתוצאות: "[...] אתה יכול לאשר לי [redacted] אמר כל מיני מילים,
 32 אם לא נחתום [redacted] ירצח את [redacted], נאמרו דברים כאלה? אני משיב שכן" (ע' 29, ש' 34).
- 33
- 34 169. עדות עורך הדין מתיישבת עם תיאור הדברים מפי הבת המנוחה בתצהירה. לדבריה הגיעה למשרד עורך
 35 הדין לאחר לחצים מצד אביה ותחת מעמסה רגשית כבדה. מצבה הרפואי הלך והתדרדר (כפי שעלה מן

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

- 1 המסמך הרפואי שנכתב כחצי שנה טרם אותו מעמד) ומאמציו של אביה התישו אותה. לדבריה מצבה
2 זה לא נעלם מעיני עורך הדין. כששאל אותה האם היא פועלת מרצונה החופשי, שיתפה אותו בנסיבות
3 והוא סירב לאפשר את החתימה (ס' 30-31 לתצהירה).
4
- 5 170. אני מוצאת שיש בעדותו של הבעל לחזק את גרסת הבת המנוחה ולהתיישב עם עדות עורך הדין.
6 בחקירתו ציין הבעל כי "כשהיינו מאויימים [REDACTED] ביקש חצי, [REDACTED] אמרה אולי ניתן לו חצי שלא
7 יאיים עלינו שירגע, וכשהגענו ל [REDACTED] כדי להעביר לו חצי, והוא שאל אותה את [REDACTED] אם היא
8 מאויימת והיא השיבה בחיוב היא לא ידעה לשקר. [REDACTED] אמר פה לא חותמים תחת איומים,
9 לכן בסופו של יום לא נחתם דבר" (ע' 78, ש' 18); "אני הגעתי עם [REDACTED] היא רצתה לשמוע את עורך דין
10 [REDACTED] הוא שאל אותה אם מישהו מאיים עליה והיא אמרה שאבא שלה מאיים עליה והכל מגובה
11 בהקלטה" (ע' 73, ש' 29).
12
- 13 171. התרשמתי שלא כל פרטי הפרטים של הסכסוך עלו בהליך, וכי הנתבעים נמנעו מלהעלות חלק מן
14 הדברים. לא אדע, למשל, מה היה אופי הלחצים או החששות מצד הבת המנוחה ביחס לשלומה של אמה
15 במידה ולא תסכים לפשרה, חששות אליהן נחשף אף עורך הדין. אך גם בהתעלם מקבילותם של מצגים
16 ואמרות משלב המשא ומתן כראיה, אוכל לקבוע בביטחון כי הנסיבות שאפפו את הגעתה של הבת
17 המנוחה למשרד עורך הדין לשם העברת מחצית הזכויות לאמה כביכול, אינן משקפות כלל רצון אותנטי
18 של הבת המנוחה לעשות כן, ומקל וחומר שאינן משקפות יחסי נאמנות כלפי התובע.
19
- 20 172. אך יתירה מאלה, מעדות עורך הדין משתקף העדר תום הלב מצד התובע, המבקש להיבנות מהסכמת
21 הבת המנוחה לפשרה כביכול, בעוד הראיות מלמדות שלא היתה לו כל כוונה להסתפק בפשרה, אלא
22 להוסיף ולעמוד על קבלת מלוא הזכויות בנכס לידיו. כשם שצוין לעיל, התובע הודה בתצהירו כי ראה
23 בהעברת מחצית הזכויות לרעייתו "שלב ראשון בלבד" בואכה העברת מלוא הזכויות בנכס לידיו. מעדות
24 עורך הדין עולה כי התנהלות התובע חמורה אף יותר, שכן הובהר לו על ידי עורך הדין מפורשות וברחל
25 בתך הקטנה, כי תורת השלבים שאימץ מנוגדת לכל דין, ואל לו לתובע לחזור בו מהסכם הפשרה. כך
26 תיאר את הדברים עורך הדין:
27
- 28 "בסמוך לאירוע החתימה שאל אותי [REDACTED] האם אני יכול לקבל מחצית ואת היתר לתבוע, אמרתי לו
29 לא, אם הגעת להסכם ההסכם הוא מחייב. אתה גומר את המחלוקת עם הבת שלך. אז הגיעו לחתימה"
30 (ע' 23, ש' 26); "ציינתי זאת קודם, שמשה שאל אותי אם הוא יוכל לקבל את מחצית את התמורה
31 ולקבל את המחצית השנייה הסברתי לו שזה לא עובד כך" (ע' 28, ש' 10).
32
- 33 173. אני מוצאת יותר מקורטוב של חוסר תום לב בניסיון של התובע להיבנות מהסכם פשרה שלא נכרת,
34 בעוד הוא עצמו מודה בהצגת מצג שווא, כי למצער באותה העת ראה בהסכם הפשרה הסכם למראית

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 עין בלבד, שנועד להיות שלב ראשון במסכת לחצים שעתידה להתמשך ולהביא להעברת מלוא הזכויות
2 בנכס לידיו.

ה.13. האמירה המיוחסת לבעל

3
4
5
6 174. אתייחס לטענה נוספת מצד התובע, המשיקה לטענות ביחס למשא ומתן לפשרה. לפי טענה זו, לאחר
7 מעמד החתימה שלא יצאה אל הפועל, אמר הבעל לעורך הדין בשיחה ביניהם, כי "מחצית הנכס לא של
8 הבת המנוחה".

9
10 175. התנהלות התובע בהקשר זה מעוררת אי-נוחות, הואיל ואין חולק על העובדה כי התובע לא נכח בשיחה
11 המדוברת. השיחה הוקלטה על ידי הבעל בשיחתו עם עורך הדין. הקלטה זו מצאה דרכה באופן תמוה
12 לידיו של התובע. יתירה מכך, בהחלטתי מיום 18.1.23 דחיתי את בקשת התובע לצירוף ההקלטה
13 והתמליל כראיה (בקשה מס' 52), באופן מנומק כדבעי (להלן – "החלטה 52").

14
15 176. התובע צירף את התמליל ללא רשות לבקשתו, והעמיד גרסה בלתי נהירה לאופן בו הגיעה ההקלטה
16 לידיו. לדבריו הקליט את השיחה בדרך לא ברורה, בעת שהבת המנוחה, השמיעה את ההקלטה לרעייתו,
17 באמצעות שיחת טלפון. למען לא נאריך אביא מעיקרי החלטה 52:

18
19 "18. [...] גרסתו של התובע לגבי הגעת ההקלטה לידיו [...] מעוררת קשיים רבים. התובע אינו
20 חלק מהשיח המוקלט, ואינו דובר בשיחה. האופן בו הגיעה ההקלטה לידיו נתונה
21 במחלוקת עובדתית חריפה [...] לגרסתו של התובע, במועד לא ידוע, הבת השמיעה את
22 ההקלטה לאמה, אשתו של התובע, בשיחת טלפון בין השתיים. לטענת התובע השיחה
23 'למעשה הוקלטה על ידי' התובע.

24 20. לכך יש להוסיף כי גרסתו של התובע דלה ביותר, אין התייחסות למועד עריכת ההקלטה,
25 שנעשתה על ידו לפי הטענה, ומקל וחומר שאין התייחסות למועד השיחה המוקלטת,
26 למעט מיקומה, כפי הנראה, בחודש 6/2020. לא מובן אם התובע ביצע את ההקלטה
27 במכשיר שלו, כשברקע מתקיימת שיחה בין הבת המנוחה לאמה, או שמא הוא שביצע
28 את ההקלטה ישירות ממכשירה של רעייתו [...]

29 22. רביעית [...] לא נעלם עוד מעיני בהקשר זה, שהשיחה המתועדת בתמליל נקטעת
30 בעיצומה לכאורה, למעשה בעיצומו של משפט, ואינה מסתיימת באופן טבעי".

31
32 177. על אף קביעותיו של בית המשפט, נהג התובע לאורך ניהול ההליך כאילו ההקלטה והתמליל מהווים
33 ראיה והחלטה 52 לא ניתנה. במסגרת חקירת עורך הדין, ב"כ התובע ביקש להציג לו את תמליל השיחה,
34 ודחיתי ניסיון זה (ע' 25, ש' 14). אך מעדות עורך הדין עלה כי ימים מספר טרם עדותו ובטרם ידע כי
35 יזומן לעדות, ביקר עורך הדין במשרדו של ב"כ התובע. שם לכאורה נחשף לדבריו לקיום ההקלטות של

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

- 1 השיחות בינו ובין הבעל (ע' 24, 10). עוד התברר כי באותו מעמד עיין כפי הנראה בתמליל השיחה (ע' 28,
2 ש' 11). הדברים נאמרים בזהירות המתחייבת, ולא התרשמתי כי נפל רבב כלשהו בהתנהלות עורך הדין.
3 את עדותו מצאתי מהימנה. מנגד אני רחוקה מלהתרשם בחיוב מהתנהלות התובע ביחס לאותה
4 שיחה/הקלטה/תמליל ודומה כי לא בחל באמצעים כדי לשכנע את בית המשפט כי הבעל אמר לעורך
5 הדין, שמחצית הזכויות בנכס, אינן של הבת המנוחה. להלן אבאר, כי גם בהנחה שהדברים נאמרו,
6 התובע התקשה לשכנע כי יש בעובדה זו כדי לקדם את טענותיו, ולו בדוחק.
7
8 178. משעה שהתובע עשה שימוש באותו תמליל וצירף אותו לתיק בית המשפט, והבעל אינו מכחיש את עצם
9 אמירת הדברים, מוכנה אני להניח לשם הדיון, כי התמליל הוא בבחינת ראיה שהוגשה כדן. התרשמתי
10 שהדברים המובאים בשם הבעל בתמליל רחוקים מלהוות הודאה או וידוי מצד הבעל כי למנוח ישנן
11 זכויות כלשהן בנכס. התובע התייחס לאמירה זו כחלק מגרסתם של הבעל והבת המנוחה, המוכיחה
12 לשיטתו את רצונם להשתלט על הנכס. אך התובע לא העמיד נימוק נהיר, כיצד יש באמירה "חצי מהנכס
13 אינו של הבת המנוחה" כדי להוות ראיה לקיומו של הסכם נאמנות או לבעלותו של התובע על מלוא
14 הזכויות בנכס?
15
16 179. ברי עוד שההקלטה מושא התמליל נקטעת באמצע השיחה, וליתר דיוק, באמצע משפט. לא אוכל לתת
17 משקל לאמירה כשהיא תלושה בהקשרה מכלל השיחה. אפשר שבהמשך השיחה הובהרו הדברים ונוספו
18 להם רבדים ומשמעות. אין מחלוקת עוד כי בין הבעל לבין עורך הדין התקיימו כמה שיחות טלפון
19 ונחשפנו רק לאחת מהן. למותר לציין כי התובע אינו מעמיד כל הסבר להקלטה ולתמליל החלקיים,
20 ונדמה כי אינו יכול לעשות כן, שכן ברי שלא הוא או מי מטעמו נכחו בשיחה או שהקליטו אותה.
21
22 180. אך למותר להפליג בספקולציות. התובע שם עצמו כמי שמבין את אמירת הבעל כמיוחסת **כלפיו**, על דרך
23 השלילה. לאמור שמחצית הזכויות אינן נתונות לבת המנוחה, ומכאן שבודאי שייכות לתובע. אלא
24 שספק אם כך אפשר להבין את דברים – מבלי לגרוע מהעובדה שהשיחה אינה מובאת במלואה.
25
26 181. לבעל מיוחסים בתמליל הדברים הבאים: "אני לא רוצה שמישהו יגיד שאני עושק אותו או לוקח משהו
27 שהוא לא שייך לי, ואת האמת חצי לא שייך לי". לשאלת עורך הדין הוא משיב "אני אגיד לך איפה
28 הבעיה [...] יש בעסק דירה שהדירה אין לה טופס 4, הדירה לא מאושרת, כל יום מגיע פקח אחר [...]".
29 אני גם לא רוצה להסתבך איתו".
30
31 182. הכרות הנסיבות בכללותן מובילה לסברה שמושא הדברים הוא דווקא האח הצעיר [REDACTED] שהקים
32 מספרה בגבולות הנכס, ואף התגורר בה כיחידת דיור. וכך בדיוק הבין את הדברים גם עורך הדין:
33
34 "אני משיב שמה שאני זוכר מהתמליל בו עיינתי לאחרונה [...] שאלתי אותו אז למה לא הסכמתי [צ"ל
35 "הסכמת", "לז"ק] לחתום, אז עניתי [צ"ל "ענה", "לז"ק] שאין לדירה טופס 4, אחנו מסתכנים, שאלתי

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 אותו על מה אתה מדבר, הוא לא הסביר. בשיחות נוספות בינינו הבנתי שהוא מתכוון לזה שבאותה
2 חנות יש גלריה, ששם [redacted] הפך אותה לדירונת קטנה, זו הסיבה שלמה לא חותמים על חצי, אני לא
3 הבנתי מה הקשר" (ע' 28, ש' 10).

4
5 183. אין צורך לדון או להכריע בשאלה העובדתית, האם אכן שימושו של הבן הצעיר איתי בנכס היווה מכשול
6 להסכם הפשרה, או האם יש בכך להוות צידוק לאי הסכמת הבת המנוחה לפשרה. העיקר הוא בעובדה
7 שאמירה זו התייחסה לשימוש הבן איתי בנכס – בין אם יש באמירה ממש ובין אם לאו - והיא נעדרת
8 כל זיקה לטענת הנאמנות או לזכויותיו הנטענות של התובע בנכס. מקל וחומר במובן הרחב יותר
9 שאמירה זו היא חלק משיחה לא שלימה, שהיא עצמה אחת מתוך כמה שיחות. גם ביחס לטענה זו של
10 התובע אפשר להקשות, כיצד אמירה של הבת המנוחה או הבעל בזיקה לפשרה שענייניה העברת מחצית
11 הזכויות לאמה של הבת המנוחה מהווה הכרה של הבת הנתבעת בזכויות התובע בכל הנכס? פער לוגי
12 זה היה ונותר בלתי מגושר.

13
14 184. התובע מפנה לתשובותיו של הבעל בחקירתו הנגדית, ולטענתו לא עלה בידי הבעל לסתור את האמירה
15 המיוחסת לו לפיה מחצית הזכויות אינן של הבת המנוחה, ואין להאמין לגרסתו בהקשר זה. סבורני
16 שהתובע מתפרץ לדלת פתוחה. כמפורט לעיל, גם בהנחה שהדברים נאמרו, אין בהם לבסס את עילת
17 התביעה. בחקירתו הבעל לא התמודד עם תוכן האמירה ועם העובדה שהתייחסה לבן הצעיר [redacted] ואף
18 לא הכחיש אותה. בעדותו תיאר את הנסיבות שאפפו את המשא ומתן לקראת הסכם הפשרה. מצאתי
19 חשיבות בדברים:

20
21 "ש. האם יש לך ראיה קודם למשפט הזה, שעו"ד [redacted] הוא אדם לא ישר ?
22 ת. אדם ישר מאוד, הוא התקשר אלינו [redacted] היתה בחיים ואמרה [redacted]
23 ש. עו"ד [redacted] שאתה אמרת שהוא ישר מאוד, אומר [redacted] אמר לי שחצי מהנכס לא שלה,
24 ולכן שאלתי למה לא חתמתם [redacted] אתה באת ואמרת [redacted] חצי מהנכס לא שייך
25 להילה, איך אתה מסביר את זה. ?
26 ת. אם אמרתי דבר כזה ושאמרתי הייתי תחת איומים, ואם נאמר משהו היה הכל תחת איומים,
27 ואני לא האדם היחידי המאויים הוא איים עלי וילדי ועל אישתי המנוחה, על אחותו ואחיו
28 ועל כל מי שלא בא להעיד הוא איים, אנשים מפחדים לבוא ולהעיד מפחד [redacted]
29 ש. אז אתה מודה שאמרת [redacted] שחצי לא שייך [redacted] ?
30 ת. אם נאמר דבר כזה זה נאמר מפחד שיפגעו בי ובילדי וכמובן באישתי.
31 ש. אם אתה כ"כ מפחד [redacted] למה לא אמרת שכל הנכס שייך [redacted] ?
32 ת. כשהיינו מאויימים [redacted] ביקש חצי, והילה אמרה אולי ניתן לו חצי שלא יאיים עלינו שירגע,
33 וכשהגענו [redacted] כדי להעביר לו חצי, והוא שאל אותה את הילה אם היא מאויימת והיא
34 השיבה בחיוב היא לא ידעה לשקר. [redacted] אמר פה לא חותמים תחת איומים, לכן בסופו
35 של יום לא נחתם דבר.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 ש. אני אומר לך שאם אתה מאויים אתה לא תגייד שחצי לא שלך אלא תגייד שאתה תסכים
2 להעביר חצי למה אמרת דברים שלא הגיוניים למי שנתון תחת איומים?
3 ת. כאשר בן אדם מאויים הוא לא רוצה להיות מאויים מן הסתם הוא אומר דברים שירדו לו
4 מהגב שלא יאיימו עליו פשוט מאוד. אם נאמר משהו הוא נאמר תחת איומים.
5 ש. אתה מאשר שתחת איומים אמרת דברים לא הגיוניים?
6 ת. יכול להיות" (ע' 78, ש' 7).

7
8 185. התובע מבקש אפוא להיבנות מן הטענה שאין היגיון בגרסת הבעל, שכן אם הבעל חש מאויים, מצופה
9 שיפעל כנסחט סביר ו"יסכים" למסור את הנכס במלואו ולא רק חצי ממנו. אך אותו (חוסר) היגיון נולד
10 מטיעוני התובע ולא מטיעוני הבת המנוחה. התובע הוא מי שמבקש לראות במחצית לרעייתו כשלם
11 עבורו, מבלי שביסס את ההיגיון שבדבר. למעלה מכך; גם אם אניח שהבעל לא אמר אמת בחקירתו,
12 ואניח שלא חש מאויים בעת שאמר שמחצית הזכויות אינן של הבת המנוחה, אין בכך משום הוכחה
13 לאמונתו שלתובע יש זכויות בנכס, כל שכן במלוא הנכס. כאמור, גם לגופו של עניין אין זיקה בין אותה
14 אמירה שהתייחסה לבן הצעיר איתי ושימושו בנכס, לבין התובע או לזכויותיו הנטענות.

15
16 186. מבלי לקבוע ממצא בהקשר זה, התרשמתי שטענת הבעל לפיה הוא והבת המנוחה חשו מאוימים אינה
17 נטולת בסיס כשם שהתובע מבקש להציגה. עסקנו בדברים לעיל בנוגע לנסיבות גיבוש הסכם הפשרה
18 והלחץ בו היו נתונים הבת המנוחה והבעל. טענה זו מתיישבת היטב עם הדברים המיוחסים לבעל
19 בתמליל ממנו מבקש התובע להבנות. בתחילת השיחה (בהנחה שההקלטה והתמליל מכסים את השיחה
20 מתחילתה) פותח הבעל בהתנצלות בפני עורך הדין על ההמולה שהתרחשה במשרדו במעמד החתימה על
21 הסכם הפשרה, על רקע סירובה של הבת המנוחה לחתום, וכך הוא מוסיף ואומר:

22
23 "קודם כל אני רוצה להתחיל בזה שאני מתנצל על ההתפרצות היום. כי באמת אני בן אדם מאוד רגוע
24 [...] אבל מצד שני... אני חושב ש... נחצו פה גבולות אדומים שאף פעם לא חשתי מאויים בצורה כזאת.
25 עכשיו בקשר לחתימה הזאת, אני את האמת אין לי בעיה לחתום אני יודע שהוא ירצח את [redacted] אם
26 הוא ידע שהיא... שאנחנו לא חתמנו. אני לא רוצה שיקרה משהו [redacted] וזה יהיה קשור אלי באיזו
27 שהיא צורה [...] אני אומר לך את זה בקטע שבתכלס הילה נאנסת [...]".

28
29 187. כאמור, אין צורך לקבוע ממצא שמא הבת המנוחה ובעלה חשו מאוימים, או מהו היה המניע לסירוב
30 הבת המנוחה להסכם הפשרה. אך אפשר לקבוע בבטחון כי הבת המנוחה סירבה להסכם הפשרה,
31 והמשא ומתן שהוביל לאותה הצעת פשרה אינו מהווה ראיה לכך כי הכירה בזכות כלשהי המוקנית
32 לתובע בנכס. הראיות והעדויות מובילות אף למסקנה עליה עמדתי לעיל, כי הבת המנוחה והבעל היו
33 נתונים תחת לחץ רב מצד התובע, ומצד הסובבים אותו, עד כי שקלו בשלב מסוים להסכים להעביר
34 מחצית הזכויות בנכס לאמה. דוגמא לכך משתקפת גם מהשיח בין הבת המנוחה לבין האח הבכור, אליו
35 אפנה כעת.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

ה.14. תכתובת ה"וואטסאפ" בין הבת המנוחה והבן הבכור

188. הבן הבכור טען בתצהירו כי במסגרת ניסיונו לפשר בין הצדדים התקיימה חלופת מסרונים בינו ובין הבת המנוחה, בהם לשיטתו הבת המנוחה "מודה בכך שלאבי יש זכויות בנכס" (ס' 8). לתצהירו צרף העתק משני חילופי דברים קצרים בינו ובין הבת המנוחה, והוסיף שעלה בידיו לצלם את המסך בטרם היא מחקה את ההודעות הללו, והן הודעות נוספות. לשיטתו, הסכמתה לשלם לתובע כסף, היא ראייה להכרתה בזכויותיו בנכס.

189. מוכנה אני להניח כי העתק התכתובת המהווה חלק מהמשא ומתן לפשרה היא ראייה קבילה – וספק אם כך הדבר – ואף להניח שיש בתכתובת לשקף את דברי הבת המנוחה בכל ההודעות ששלחה, ולכאורה נמחקו. ואף על פי כן לא אמצא ממש בטענות אלה. להלן האמירות המיוחסות לבת בתכתובת שצורפה:

"אתה יודע שסגרתי עם אבא 600 אלף הצ'ק הבנקאי היה מוכן והוא התהפך לא אני.
ופתאום הכניס את [redacted] הכניס עו[ד] סעיפים מפגרים.
ואני המשוגעת אני הפכפכית"

במהלך השיחה השניה, האח הבכור כתב לבת המנוחה:
"קחי את הכסף החרא הזה [נ]זהו
א[נ]י יגיד לאמא שתתן לך עוד 70 אלף בלי שאבא ידע
70 אלף ו[נ]גמור את הסיוט הזה"

על כך השיבה הבת המנוחה:
"קבעתי עם אבא שאני אתן לו
600 אלף לפני כל הסיפור
והבלאגן והקללות והאיומים הוא
בהתחלה אמר בסדר הסכים
ואחרי כמה ימים התהפך"

על כך השיב האח הבכור – "לא יודע".

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

190. זוהי אפוא התכתובת ממנה מבקש התובע להיבנות. האם בנסיבות הידועות לנו עד כה, ובכלל, יש באמירות הבת המנוחה הודאה בזכויות המנוח בנכס או ביחסי הנאמנות הנטענים? האם כדברי האח הבכור הבת המנוחה "מודה בכך שלאבי יש זכויות בנכס"? מסופקתני. מנגד דבריה בהחלט מתיישבים עם הדברים המיוחסים לבעל בתמליל; עם תשובותיו בחקירה; עם טענתה בתצהירה כי היא ומשפחתה היו נתונים, למצער, תחת לחץ רב מצד התובע לקבל לידי את הנכס וניסו לנווט כמיטב יכולתם למוצא מן המייצר – לרבות אפשרות לפשרה ביחס לחלק מהזכויות, אפשרות בה בחרה הבת המנוחה שלא ללכת בסופו של יום.

191. לסיכום, טענות ומצגים שעלו בשלב המשא ומתן לקראת פשרה, אינם קבילים כעקרון כראיה, והתובע לא העמיד צידוק לקיומו של חריג בהקשר זה. ניכר כי למצער באותה העת התובע עצמו לא ראה את העברת מחצית הזכויות בנכס לרעייתו כפשרה, כי אם שלב ראשון לקראת השבת מלוא הזכויות לידי, שלאחריו יוסיף ויפעל כראות עיניו. עורך הדין העמיד אותו על הפסול שיש בדבר, יותר מפעם אחת. התובע אף לא שכנע כי קיימת זיקה בין הסכמה כביכול להעברת מחצית הזכויות בנכס לרעייתו, לבין הכרה במלוא זכויות בנכס, או קיומו של הסכם נאמנות. שוכנעתי עוד כי הבת המנוחה והבעל היו נתונים תחת לחץ רב מצד התובע וילדיו, בעת שהבת המנוחה מתמודדת עם מחלה קשה וטיפולים קשים. לחצים אלה משתקפים בין היתר גם בתמליל השיחה בין הבעל ובין עורך הדין, והן בתכתובת ה"וואטסאפ" החלקית שצירף הבן הבכור. שוכנעתי עוד כי ההקלטה מושא התמליל הגיעה לידי של התובע באופן פסול אותו התובע אינו מסוגל להסביר. כשלעצמו התמליל אינו משקף שיחה מלאה אלא חלק משיחה אחת, מבין כמה שיחות. האמירות המיוחסות לבעל אינן עוסקות בזכויות התובע בנכס, ואינן מלמדות על הכרתה של הבת המנוחה בזכויות התובע או על יחסי נאמנות בין השניים.

ה.15. הטענה ל"מעשי נוכלות" מצד הבת המנוחה והבעל

192. התובע טען בתצהירו שהבת והבעל "אינם אנשים ישרים, והיו מעורבים במספר הליכים משפטיים, שנבעו מכך שניסו לגזול כספים במרמה". בתצהיר המשלים ביקש התובע להוסיף לטענותיו, תחת הכותרת "מעשי נוכלות קודמים שבהם היתה מעורבת הנתבעת". לטענתו, הבת המנוחה והבעל "עשקו גברת זקנה והוליכו אותה שולל במטרה שתעניק להם כספים וכן תרכוש להם רכב יקר ערך". אין חולק כי אותה גברת הגישה לבית משפט השלום תביעה נגד הבעל והבת המנוחה, ונגד התובע גם כן ("תביעת הרכב" לעיל). התובע הוסיף כי בית משפט השלום "לא האמין לטענות הנתבעת ובעלה וקבע כי גרסת הבעל אינה אמינה". לדבריו, "בסופו של דבר נאלצו הנתבעת ובעלה להשיב את הכספים שעמם נרכש הרכב". מתוך תיק תביעת הרכב, התובע בחר לצרף לתצהירו העתק תצהיר מאת הבעל אשר הוגש לבית משפט השלום במסגרת בקשה לביטול עיקולים זמניים, והן את החלטת בית המשפט בעניין זה. התובע לא צירף את כתב התביעה ובו תיאור המקרה מפי הגברת, לא את פרוטוקול הדיון במהלכו נחקר הבעל על תצהירו ולא את פסק הדין. זה האחרון מיום 19.11.12 נתן תוקף של פסק דין להסכם פשרה בין הצדדים, והתובע ביניהם, וצורף על ידי הנתבעים (סומן נ'1). במישור האופרטיבי טוען התובע, כי באותו תצהיר הודה הבעל כי הנכס הוא של התובע.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1
2 193. מצאתי את טענות התובע בהקשר זה תמוהות ונגועות בהעדר תום לב היורד לשורשו של עניין. אני
3 מוצאת עוד בטענות אלה ניסיון רפה ועקר להטעות את בית המשפט ולהסיט אותו מפני מה שענינו
4 רואות.
- 5
6 194. פסק הדין (נ/1) מאשר כאמור את הסכמת הצדדים שם לפשרה. עולה ממנו כי הנתבעים לא היו הבת
7 המנוחה והבעל, אלא אף התובע והבן הצעיר [redacted] אין מקום או צורך לקבוע כל ממצא ביחס למקרה
8 הנדון שם, ומה גם שהסכם הפשרה נחתם מבלי שתהיה בכך הודאה במיחוס למי מהצדדים. עם זאת
9 הסכמת הצדדים מדברת בעד עצמה לענייננו, ולפיה התביעה נגד הבת המנוחה, הבעל והבן הצעיר [redacted]
10 נדחתה, אך לא התביעה נגד התובע. כמו כן, התובע חוייב לשלם לתובעת סך של 141,000 ₪ באמצעות
11 המחאה בנקאית. צא ולמד כי תוצאת התביעה היתה חיוב התובע, ולא אחר, בהשבת סכום משמעותי
12 לתובעת. אף על פי כן, התובע לא מצא כל מניעה לטעון כעניין של מה בכך, כי "בסופו של דבר נאלצו
13 הנתבעת ובעלה להשיב את הכספים שעמם נרכש הרכב" (!). וכדי להוסיף על התמיהה, ביקש התובע
14 להגן על גרסה מופרכת זו גם במהלך חקירתו הנגדית, כעניין של מה בכך:
- 15
16 "ש. בתצהיר השני שלך, אתה בסעיף 10 מדבר על כך שהנתבעת ובעלה עשקו גברת זקנה והוליכה
17 אותה שולל.
18 ת. עשקו אותה זה דבר קטן.
19 ש. בסעיף 11 אתה כותב, בסופו של דבר, נאלצו הנתבעת ובעלה להשיב את הכספים. אני אומר
20 לך שזה שקר. אני אומר לך שאתה שילמת את הכספים. אתה רוצה לתקן את מה שכתבת
21 בתצהיר?
22 ת. לא, אני לא שילמתי את הכספים. אני נכה צה"ל והם עבדו על אישה מבוגרת, הם אמרו
23 שהאוטו יהיה על שם אבא שלי, אמרתי להם האוטו יהיה על שמי בתנאי שהם ישלמו אותו
24 [redacted]. כי אז משרד הביטחון ישאלו אותי איך הבאתי 170 אלף ₪.
25 ש. אני אומר לך שניתן פסק דין שנתן תוקף להסכם פשרה שאתה חתום עליו במסגרתו נכתב
26 שהתביעה נגד [redacted] ו [redacted] נדחית ואתה זה שתשלם את הכסף. זה נכון? למה כתבת אחרת
27 בתצהיר?
28 ת. אני לא זוכר שאני שילמתי, יכול מאוד להיות שקיבלתי צ'ק מהבחור שקנה את האוטו, ואני
29 נתתי את הצ'ק. ממני לא יצאו 170 אלף ₪ בוודאות" (ע' 35, ש' 20).
- 30
31 אשוב ואזכיר כי את פסק הדין התובע נמנע מלצרף לעיון בית המשפט.
- 32
33 195. מצאתי קושי גם בטענות התובע ביחס לאמרת הבעל בתצהירו. בתצהירו התומך בבקשה לביטול
34 עיקולים, ציין הבעל כי לתובע "יש מינימרקט אותו הוא מנהל" (ס' 43 לתצהיר שם). ראשית, מדובר
35 באמירות המיוחסות לבעל ולא לבת המנוחה. יש לשער שככל והיו בנמצא אמירות כגון אלה מצידה,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 היה התובע מביאן לידיעת בית המשפט. שנית, התצהיר צורף לבקשה לביטול עיקולים שונים שהוטלו
2 על נכסים שונים של הנתבעים, לרבות התובע, אך התובע אינו מציין באילו נכסים מדובר. לא מצאתי
3 סימוכין בתצהיר הבעל או בהחלטת בית המשפט, כי הוטל עיקול על הנכס או כי עניינו, כל שכן הבעלות
4 עליו, כלל עלו לדיון, כל שכן הוזכרו. שלישית, בהמשך לכך ובהעדר פרוטוקול החקירה, במישור הלשוני
5 קיים פער בין האמירה כי לתובע "יש מינימרקט אותו הוא מנהל", לבין הניסיון לייחס לה הודאה
6 בבעלות התובע על הנכס. לא שוכנעתי שניתן להיתלות באמירה זו כראיה לטענות התובע או להסכם
7 נאמנות. רביעית, עולה כי בניגוד לתובע, הבעל ואשתו נתבעו להשיב כספים בסך כ 40,000 ₪ (מבלי
8 שחוייבו בדבר) ולכאורה הסעד העיקרי לא כוון אליהם. תמישית, יש לדייק עוד את טענת התובע לפיה
9 התצהיר הוגש גם בשם הבת המנוחה, הואיל ונמצא כי התצהיר הוגש גם בשם התובע. ההתייחסות
10 היחידה לנכס לכאורה מופיעה בטענות הבעל בנוגע למידתיות של צווי העיקול, ולדבריו עליו לפרנס 3
11 ילדים, ואילו לתובע "יש מינימרקט אותו הוא מנהל". טענה זו התייחסה לחסרון כס שנגרם כתוצאה
12 מהטלת העיקולים ולא עלתה על רקע מחלוקת הנוגעת לבעלות על נכסים. טענה זו נטענה גם בשם התובע
13 כאמור, נועדה להטיב עמו, בעוד התובע לא הגיש תצהיר מטעמו לאותה בקשה והסתתר מאחורי תצהירו
14 של הבעל – כשם שמבקש לעשות כעת.

15
16 196. שישית, יש לדייק את נפקות החלטת בית משפט השלום. התובע לא צירף את פרוטוקול חקירתו הנגדית
17 של הבעל כאמור. בהחלטתו בית המשפט דן בהתקיימות יסוד ההכבדה אשר יצדיק הותרת העיקולים
18 על כנס, ומצא כי יסוד זה מתקיים. קביעתו כי לא מצא את גרסתו של הבעל מהימנה מצומצמת לדליית
19 אמותיו של הסעד הזמני, ואינה בבחינת קביעת ממצא בתיק העיקרי המובילה לקבלת תביעת הרכב.
20 למען הסר ספק, אין בפניי כל ראיה כי הבת המנוחה העלתה גרסה באותו הליך, כל שכן ראיה לכך שבית
21 משפט השלום "לא האמין לטענות הנתבעת" כדברי התובע. שביעית, באותה החלטה עליה התובע תולה
22 יתבו נקבע מפורשות כי התובע מילא פיו מים, "לא הגיש כל הצהרה, ונמנע מהבאת ראיות, ולו הראיה
23 הפשוטה ביותר (למעט העובדה כי הינו הבעלים של מחצית מזכויות הבעלות בדירת מגורים...".
24 לאמור כי לכאורה התובע עצמו נמנע מלגלות לבית המשפט שבבעלותו נכס המוחזק בנאמנות (לשיטתו)
25 אלא התייחס רק לדירת המגורים שבבעלותו. נקבע עוד כי עולה מהחקירה, שאינה בפניי, כי לטענת
26 הבעל, התובע "שלשל לכיסו את מלוא תמורת מכר הרכב [...]". בהחלטה נקבע עוד שגם הזמנת הרכב
27 שבמחלוקת בוצעה על שמו של התובע, והוא שמכר את הרכב ונטל את התמורה במלואה כאמור.

28
29 197. אני מוצאת מידה רבה של חוסר תום לב מצד התובע בהפנייה להליך תביעת הרכב כראיה להעדר
30 מהימנות או ל"מעשי נוכלות" מצד הבעל, כל שכן הבת המנוחה, בעוד האמת לאמיתה היא שבהחלטה
31 המונחת לפניי נקבע שהתובע הוא הנהנה העיקרי, אם לא הבלעדי, מאותו מעשה לכאורה. כמו כן
32 מהחומר שלפניי עולה כי ההליך נוהל אף נגד התובע כאמור, וככל שנמצא שגרסת הבעל אינה אמינה,
33 הרי שהבעל הוא זה שלמצער העמיד גרסה והתייצב לחקירה תוך שינוי מצבו לרעה, שעה שאף לעניין
34 זה התובע הוא שנהנה מכך. אף על פי כן לא מצא התובע כל מניעה לטעון כי הבעל והבת המנוחה "אינם
35 אנשים ישרים, והיו מעורבים במספר הליכים משפטיים, שנבעו מכך שניסו לגזול כספים במרמה".

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 עוד הגדיל וטען כי "בסופו של דבר נאלצו הנתבעת ובעלה להשיב את הכספים שעמם נרכש הרכב" –
2 אמירה שהיא בבחינת הטעיה כאמור. למעלה מן הצורך אוסיף כי התובע אינו מבהיר כיצד לשיטתו יש
3 לייחס אמת לאמירות הבעל בתצהיר ובחקירתו בתביעת הרכב, שעה שבידו האחרת מבקשת להשחירו
4 ולטעון כי כל המנחה אותו הם מרמה וגזל.

ה.16. על "השתק שיפוטי" ביחס לגרסת הבעל

5
6
7
8 198. על אף שטענות התובע בהקשר זה לא עלו במפורש ובאופן מנומק, אוסיף כי מצאתי שבעניינינו לא
9 מתקיים "השתק שיפוטי" ביחס לאמירת הבעל במסגרת תביעת הרכב. לפי הטענה, בעוד הבעל טען שם
10 שלתובע יש מינימרקט אותו הוא מנהל, בהליך דנן טוען לכאורה את ההיפך. ביחס לכלל זה נפסק כי
11 "הכלל נוצק בתבניתו של עקרון תום הלב, והוא נשען על רציונלים של הגינות; מניעת ניצול ההליך
12 השיפוטי לרעה; שמירה על אמון הציבור במערכת המשפט; והגנה על טוהר ההליך השיפוטי" (רע"א
13 6557/20 ערוץ 10 החדש בע"מ נ' שרת התרבות והספורט - ח"כ מירי רגב, מיום 13.3.24); "כאשר בעל
14 דין מתכחש בהתדיינות מאוחרת לטענה שטען בהצלחה בהתדיינות קודמת, הרי שהוא נוהג בחוסר
15 תום לב, ועל כן קמה נגדו מניעות, המכונה 'השתק שיפוטי', השוללת ממנו את האפשרות לטעון טענות
16 העומדות בסתירה לקו הטיעון המקורי בו בחר" (רע"א 1604/20 פלוני נ' פלוני, מיום 5.4.20).

17
18 199. הואיל והתובע לא העלה את הטענה להשתק שיפוטי במפורש, אציין מבלי להיכנס לעובי הקורה כי מחד
19 גיסא, לא נדרשת זהות בין שני ההליכים או בין הנושאים בהם עסקו. אך מאידך גיסא, "תנאי הוא
20 שבעל-הדין שכלפיו נטען ההשתק השיפוטי זכה בהליך הראשון על סמך טענה שאת היפוכה הוא
21 טוען בהליך השני [...] לפיכך אם בית-המשפט הראשון דחה את טענתו של בעל-הדין, אין מניעה,
22 לאור הכלל האמור, שהוא יעלה טענה סותרת בהליך המאוחר [...]

23
24 השאלה הנוספת שיש ליתן עליה את הדעת היא מה המשמעות של הדרישה בדבר הצלחה בהליך
25 הראשון. האם מתחייב מכך בהכרח שהמתדיין זכה בדין בהליך הראשון? התשובה לכך היא שלילית.
26 די בכך שהטענה התקבלה על-ידי בית-המשפט אף אם בסופו של יום לא צלח בעל-הדין במשפט"
27 (רע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ, פ"ד נט(6) 625, סי' 10-11 לפסק
28 הדין).

29
30 200. לא מצאתי שהתנאים לקיומו של השתק שיפוטי מתקיימים בעניינינו. אין כל זיקה בין שני ההליכים
31 הנדונים, מהותם או עניינם. אך העיקר הוא בכך שהטענה המיוחסת לבעל בתביעת הרכב לא התקבלה
32 והסעד מושא ההליך – ביטול העיקולים – נדחה. הדברים נאמרים בהנחה הנדיבה שאותה אמירה שקפה
33 את טענות הבעל בדיון, שאינן לפניי, ובהנחה שנראה את דבריו כאמירה גם מצד הבת המנוחה, ובהנחה
34 שאמירתו שוות ערך להכרתו של הבעל בבעלות התובע על הזכויות בנכס. שלוש הנחות אלה אינן
35 מחוייבות המציאות.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

201. טענת "השתק שיפוטי" ביחס לתביעת הרכב סובלת מקשיים נוספים. בענייננו הסתיימה תביעת הרכב בפשרה. הנטיה בפסיקה היא לנקוט משנה זהירות בביסוס השתק שיפוטי על אמירות שעלו במסגרת הליך שהסתיים בפשרה – "הסיבה לפיחות בהצדקה לשימוש בכלל השתק השיפוטי, מקום בו ההליך המוקדם בא על סיומו בפשרה, נעוצה בכך שבכגון דא פוחת משקלם של טעמי מניעת ההכרעות הסותרות והשמירה על האמון בבית המשפט" (רע"א 6557/20 לעיל, ס' 72 לפסק הדין). השימוש בדוקטרינה בנסבות אלה אף עלול להרתיע בעלי דין מחתירה להסכמי פשרה (שם, ס' 82).

202. קושי נוסף שעומד בפני טענה ל"השתק שיפוטי" היא השימוש החרוג בו כטענת "חרב" מפי התובע, המבקש לסתור את טענת ההגנה. בהקשר זה נקבע כדלקמן:

"בענייננו מדובר במצב בו השימוש שמבקשים המבקשים-התובעים לעשות בהשתק השיפוטי הוא שימוש של 'חרב' להשתק טענות המשיבים-הנתבעים, ולא שימוש של מגן להשתק טענות התובע. שימוש זה מוסיף קושי על הקשיים הרגילים שבהשתק שיפוטי: 'ההנחה כי הכלל בדבר השתק שיפוטי יכול לפעול לא רק כ'מגן' להשתק טענותיו של תובע אלא גם כ'חרב', דהיינו להשתיק הגנה של נתבע ולזכות את התובע בסעד - אינה נקייה מספקות. בבריטניה למשל לא נתקבלה גישה זו והכלל המכונה שם 'כלל הבחירה', מיושם אך ורק כ'מגן' ולא כ'חרב' [...]" (בע"מ 8203/17 פלוני נ' פלוני, מיום 14.6.18).

203. לבסוף, טענת "השתק שיפוטי" מושתתת על עקרון תום הלב, מכוחו קמה מניעות מבעל דין לסתור אמירות שעלו בהליך אחר. בענייננו קבעתי לעיל כי הפניית התובע לתביעת הרכב כראיה להעדר מהימנות של הבת המנוחה והבעל כרוכה כשלעצמה בהעדר תום לב היורד לשורשו של עניין וספק בעיני אם התובע יכול להחזיק ביושר בטענה כגון זו.

ה.17. "מעשי נוכחות" נוספים המיוחסים לבת המנוחה והבעל

204. אך בכך לא סגי. בניסיונו להציג את הבת המנוחה כבלתי מהימנה, פתח התובע בחזית חריפה נגדה. התובע מתייחס לבת המנוחה ולגרסתה תוך אימוץ שתי עמדות סותרות. מחד גיסא, מציג את בתו כנוכלת מן המעלה הראשונה שמעולם לא בחלה באמצעים על מנת השיג מבוקשה, לרבות מעשים פליליים, גניבה, אלימות, איומים וסחיטה. הארכנו בכך ביחס לגרסת גניבת המסמך כביכול. מאידך גיסא, מבקש לשוות מהימנות לאמירותיה, בהינתן שהן משרתות את אחת מגרסאותיו. אדגים להלן.

205. בהאשמת הבת המנוחה בגניבה מבית התובע דנתי באריכות לעיל, ולמותר לשוב על הדברים. מצאתי חשיבות לקבץ אמירות נוספות מפי התובע ורעייתו, שנועדו להשחיר את הבת המנוחה ובעלה, גם בהעדר כל זיקה לנשאל או לסוגייה הנדונה. אתן לדברים לדבר בעד עצמם:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 לדברי התובע "[redacted]" ז"ל עשתה כימותרפיה, אשתי אמרה לי שהיא עושה כימותרפיה, ירדתי [redacted]
2 ז"ל, יצא בעלה עם שוקר ובא לדקור אותי... " (ע' 7, ש' 25); "גם [redacted] היא ניסתה לסחוט כסף.
3 הבת שלי הלכה לכל מיני עמותות, לא השאירה מקום בארץ שלא תרמו לה כסף. היא ביקשה
4 מהבחורה של הציפורניים שהיא הלכה לעשות ציפורניים, החתן שלי ביליונר. בעלה נתן לה מכות,
5 הוא לא השאיר שום חלקה טובה, הוא השאיר מלא חובות, יש לו תיקים של מאות אלפי שקלים" (ע'
6 36, ש' 27);

7
8 "גם מנהל משרד הביטחון לא יתן לך חוות דעת על בעיה נפשות. היא שלחה אותי והיא לא רצתה,
9 עובדה זה שהרביצה לבעלה, זה אמר לך משהו טוב? יום יום אני האכלתי את הילדים. אני גיהצתי
10 להם, אני שילמתי על האירועים שלהם, מה לא עשיתי, הכל אני אני אני, רק אני. הצעתי [redacted]
11 שנשלח אותה לפסיכיאטר והיא התנגדה. בגלל שהיא חיה איתי, היא הייתה הורגת אותנו במכות
12 באופן קבוע" (ע' 37, ש' 3).

13
14 "אין אבא כמוני בעולם הזה רבתי [...] הייתי דובר אמת ואני איש אמת. אני לוחם, החתן שלי בעט בי.
15 הוא עשה אותי משותק. אצל הבית שלי יש 5 מקררים, אני קניתי את הכל. עד היום אין יום מאז שהיא
16 מתה שבזבזתי קדיש. אני הולך עם ציציות יום יום. מה לא עשיתי עבור הילדה הזאת. אני עשיתי יותר
17 ממה שאבא שלה עשה עבורה. הנכדה שלי במקום שתהיה בצבא, שתהיה קצינה, לא עושה כלום, לא
18 תרמה כלום, רק לקחתי" (ע' 37, ש' 29); "אני מציע שהחתן שלי והנכדה ילכו לפוליקרף. אני האיש הכי
19 ישר בעולם, שאלוהים עשה. אם הם ילכו למכונת אמת, היא תשרף" (ע' 39, ש' 5).

20
21 ש. בית המשפט שאל אותך למה לא השתמשת בפתק [redacted] רשמה לפני שהוא נעלם?

22 ת. מי חשב לרגע שהיא תעשה את זה? הבעל היה בבית משפט מספר פעמים, והשופטת זרקה אותו"
23 (ע' 40, ש' 23).

24
25 206. כאמור, גם אמה של הבת המנוחה לא טמנה ידה בצלחת והקפידה לשזור בעדותה האשמות והשמצות
26 נטולות הקשר:

27
28 "בכסף הזה הוא קנה לה הונדה, בכסף זה עשיתי לה חתונה ב-90 אלף ₪, עשיתי בת מצווה לילדה ב-
29 17,000 ₪, הילדה הרביצה לי ואמרה לי שאני אמות, והבת שלי זיכרונה לברכה, אף פעם לא היו לה
30 חיים טובים עם בעלה, היא הייתה מרביצה לו בבית שלי" (ע' 33, ש' 28).

31
32 ש. למה אם את מדברת עם [redacted] כל יום וזה עניין שנמשך 14 שנה, את מקדישה לכך שורה אחת בתצהיר?
33 בסעיף 7 לתצהיר.

34 ת. לא יכולתי כבר, לא יכולתי לדבר איתה מרוב הקללות שהיא קיללה, כבר לא רציתי לדבר איתה" (ע'
35 34, ש' 16).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1
2 "באה לחתום על עוד נייר, בעלה קם, פיפץ את הפגישה, אמר שאתה אונסים אותה. שהבעל נסע
3 לרומניה נתתי לבעל כסף" (ע' 35, ש' 2).

4
5 207. התובע לא מצא מניעה אפוא להפריח לחלל האויר השמצות מן הגורן ומן היקב, ללא כל היגיון פנימי,
6 סימוכין או הקשר, וניכר כי התקשה לעקוב אחר אמירות אלה ובאותה הקלות סתר אותן. נמצאנו
7 למדים, למשל, כי הבת המנוחה נהגה להכות את הבעל, גם בבית של התובע, אך לחילופין התגוררה עם
8 התובע ורעייתו והיתה "הורגת אותם במכות באופן קבוע". לחילופין, הבעל הוא שהכה את הבת המנוחה
9 ולא הותיר חלקה טובה, וגם את התובע ניסה לתקוף באמצעות שוקר וסכין גם יחד – בגבולות בית
10 החולים נזכיר. עוד נמצא כי הבעל בעט בתובע, וגרם לו לשיתוק, וכן שהבעל הוא "ביליונר", אך באותה
11 נשימה בעל חובות של "מאות אלפי שקלים". קשה שלא להתרשם ממידת המחוייבות של התובע להציג
12 את בתו המנוחה ואת חתנו באור שלילי עד כדי נטישת כל קו רציונלי מנחה. אך למותר לדרוש בדבר,
13 שכן באותה הנשימה ומששרתו הדברים את מטרותיו, נשמעו מפי התובע אמירות אחרות לגמרי. נביא
14 את חלקן:

15
16 ש. "אמר לך, או ידעת, שבמסגרת עסקת מתנה אתה יכול לרשום בתצהירים או במסגרת
17 ההסכם שאתה תהיה זכאי לפירות הנכס, לשכירויות, לכספים? הוא הסביר לך כזה דבר שזה
18 אפשרי?"

19 ת. אין ולא היה ולא יהיה ילדה כמו [redacted] ז"ל. ילדה עם נתינה כמו שלה. עליה סמכתי" (ע' 9, ש'
20 1).

21
22 ש. "אמר לך שזה לא תקין להסתיר נכס ממשרד הביטחון, או אמר לך בוא נזרום.
23 ת. יודע שהילדה הזו שאני איתה בקשר הכי צמוד מכל הילדים שלי" (ע' 8, ש' 12).

24
25 "מפני שאני זמר אני גם כתבתי לה שיר. עשיתי את כל זה כי הבת שלי הראשונה שהתחתנה, היא
26 הבת שלי אז למה שאני לא אעשה את זה" (ע' 6, ש' 19); "ניסינו לחזק את [redacted] ז"ל במחלה שלה
27 בכל דבר אפשרי. זה הורים לתפארת" (ע' 7, ש' 2); "למען האמת והצדק חשבתי להעביר את זה לכל
28 4 הילדים, אבל [redacted] ז"ל לתת קצת יותר" (ע' 8, ש' 7).

29
30 208. למותר להוסיף על האמור, ולא נותר אלא להשתומם נוכח התהום שפער התובע בין שתי גרסאות
31 קיצוניות וסותרות בהן הוא מחזיק בד בבד ובאותה מידת להיטות. לא ניתן לייחס משקל כלשהו
32 לאמירות מצד התובע שנועדו לצייר את הבת המנוחה ואת הבעל כצמד נוכלים, ואת התובע כהלך תם.
33 לא ניתן עוד לייחס משקל של ממש לטענות התובע ביחס לתביעת הרכב הנגועות בחוסר תום לב מן
34 המסד ועד הטפחות.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

ה.18. אמירות לכאורה מפי הבת המנוחה המנוגדות לאינטרס הרכושי שלה

209. טענות התובע בהקשר זה היו ונותרו בלתי מגובשות. בכדי לשקף את טענתו נאמנה, אתמצת את העולה מסיכומיו, תחת הכותרת "אמרת נפטר כנגד האינטרס הרכושי שלו כחריג לעדות שמועה". המותב הקודם דחה את בקשת התובע לצירוף עדים נוספים, בין היתר מן הטעם כי עדותם היא עדות מפי שמועה לגבי אמירות מצד הבת המנוחה באוזנייהם. כזכור, התובע הגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה, וזו התקבלה. לטענת התובע בסיכומיו בית המשפט המחוזי "קבע כי בהתאם להלכה הפסוקה, אימרת נפטר נגד האינטרס הרכושי שלו מהווה חריג לכלל הפוסל עדות שמועה [...]". לטענתו נקבע עוד כי "רובן המכריע של העדויות הנוספות [...] עניינן לכאורה, אמרות של המנוחה בניגוד לאינטרס הרכושי שלה, כאשר לכאורה בשעת אמירתן ידעה מידיעה אישית אודות העובדות בסוגייה שבמחלוקת [...]". לטענתו, החלטת בית המחוזי מתיישבת עם ההלכה הפסוקה ועם מקרים אחרים בהם התקבלה אמרת נפטר בנסיבות בהן האמרה היא בניגוד לאינטרס הרכושי שלו או אמרה שעלתה במסמך בכתב.

210. ההלכה בסוגייה זו לכאורה אינה נתונה למחלוקת בענייננו. במסגרת פסק הדין בבקשת רשות הערעור (רמ"ש 31387-06-22) ביהמ"ש המחוזי הביא בפסק דינו את הנקוב בע"א 8493/06 עיזבון המנוח ציון כהן ז"ל נ' הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (מיום 17.10.10), שיש בו לשקף את ההלכה נאמנה ונביא מן האמור בו במשורה (ההדגשות אינן במקור):

"ככלל, תצהיר מוגש במהלך המשפט כתחליף לעדות ראשית, כראיה לכאורה לאמיתות תוכנו, אך זאת בכפוף לזכות החקירה הנגדית של המצהיר בידי הצד שכנגד. בלא חקירה על התצהיר, נחשב תוכנו של התצהיר לעדות שמיעה, ככל שהוא מובא להוכחת אמיתות תוכנו. לפיכך, תצהיר שניתן מפי עד שנפטר בטרם נחקר נחשב עדות שמיעה [...] עם זאת, תצהיר המובא כראיה שעורכו לא נחקר עליו מחמת זה שנפטר, עשוי להתקבל כראיה אם יענה על אחד החריגים המוכרים לכלל הפוסל עדות שמיעה [...]"

אחד החריגים לכלל הפוסל עדות שמיעה בהקשר לאמרות נפטרים הינו החריג המורה כי אמרת נפטר עשויה להיחשב קבילה ככל שקיימת הסתברות גבוהה כי העובדות הנכללות בה הן אמיתיות [...] לפיכך, אחד המקרים בהם ניתן להגיש הודעת נפטר כראיה קבילה הינו כאשר הדברים נאמרו או נרשמו על ידי הנפטר לפחות בחלקם בניגוד לאינטרס הכספי-רכושי שלו, ומתלווה להם, עקב כך, סימן של אמת [...]"

כן נדרש, כי בשעת מתן אמרת הנפטר, על המנוח היה לדעת שההודעה עלולה לפגוע באינטרס ממוני שלו, כאמור. כן נדרש לצורך הקמת החריג כי למנוח היתה ידיעה אישית על העובדות הנכללות בהודעתו [...]"

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

1 בהתייחס לכלל הפוסל עדות שמיעה, הנטייה היא לרכז את מגבלות הכלל במקום שבו, על פני
2 הדברים, יש נקודת אחיזה למהימנות העדות [...] במקום לחסום את דרכה של הראיה לבית
3 המשפט מלכתחילה, ניתן לבחון את מהימנותה ומשקלה לגופה [...] " (ס' 20-21 לפסק הדין).

4
5 211. על בסיס ההלכה, בית המשפט המחוזי קבע אפוא לענייננו, כי "בנסיבות, רובן המכריע של העדויות
6 הנוספות המתבקשות, עניין לכאורה, אמרות של המנוחה בניגוד לאינטרס רכושי שלה, כאשר
7 לכאורה בשעת אמירתן ידעה מידיעה אישית אודות העובדות בסוגיה שבמחלוקת וכי דבריה עלולים
8 לפגוע באינטרס ממוני שלה" (ס' 16).

9
10 212. ההלכה אפוא ברורה לענייננו, אך התובע אינו מפתח וממקד את טענותיו ואינו מבהיר כיצד לשיטתו
11 ניישם את ההלכה בענייננו. לא ברור איזו עדות שמועה מבקש התובע להכשיר באמצעות ההלכה. במידה
12 ומבקש להכשיר אמרות מפי הבת המנוחה עליו להצביע על כך "שקיימת הסתברות גבוהה כי העובדות
13 הנכללות בה הן אמיתיות", ובענייננו עלתה גרסתה המפורטת של הבת המנוחה בתצהיר, עליו לא
14 נחקרה. בתצהירה הבת המנוחה שללה מכל וכל את טענות התובע ואת כל המיוחס לה בכתב התביעה.
15 מטבע הדברים אניח שהתובע אינו מבקש אפוא להכשיר את האמור בתצהירה של הבת. דא עקא,
16 ההלכה עליה נתלה התובע עסקה בקבילותו של תצהיר שבעליו הלך לעולמו טרם חקירתו הנגדית,
17 תצהיר שהוא בבחינת עדות שמיעה שניתן להכשירה במידה ובין היתר, נכללו בתצהיר עובדות המנוגדות
18 לאינטרס הרכושי של המצהיר. בענייננו התובע כופר בתצהיר הבת המנוחה ומקל וחומר שאינו מבקש
19 לקבל את האמור בו כאמת. האמור בתצהיר אינו מנוגד בשום אופן לאינטרס הרכושי של הבת המנוחה,
20 והתובע אינו טוען אחרת.

21
22 213. יש להניח אם כן שהתובע מבקש להכשיר את עדויות עדו, שמספרים על ששמעו מפי הנתבעת לכאורה,
23 ועדותם היא עדות השמועה מושא ההלכה. אם נבקש ליישם את ההלכה על עדותם, על התובע להצביע
24 על "הסתברות גבוהה כי העובדות הנכללות בה הן אמיתיות". במילים אחרות, להוכיח כי קיימת
25 הסתברות גבוהה לכך שהבת המנוחה אכן אמרה לעדים את שהעדים מעידים עליו. הסתברות זו נובעת
26 מן המהימנות שמצא בית המשפט בעדים לפי דיני הראיות הרגילים, והעובדה שתוכן הדברים
27 שמייחסים העדים לבת המנוחה יכול להיות מנוגד לאינטרס הרכושי שלה, אינה מעלה או מורידה.
28 התובע רתם את העגלה לפני הסוסים, ובטרם יצביע על אמירות מפי הבת המנוחה המנוגדות לכאורה
29 לאינטרס הרכושי שלה, עליו לשכנע באמצעות עדיו ובכל אמצעי אחר כי הבת אכן אמרה את הדברים
30 המיוחסים לה.

31
32 214. ניכר מטענות התובע, כי לשיטתו אפשר לפסוח על הוכחת האמירות מפי הבת אך משום שאמירות אלה,
33 שלא הוכחו, מנוגדות לאינטרס הרכושי שלה. כך כלשונו בסיכומי התשובה:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 "הטענה שאמרות הנפטר שהובאו אינן קבילות סותרות את פס"ד של כבוד השופט סילמן [...] הנה כי
2 כן כבוד ערכאת הערעור כבר הכריעה בשאלת קבילותן של ראיות אלו [...] לאחר שסוגייה זאת כבר
3 הוכרעה הם אינם יכולים לשוב ולטעון טענות סרק אלו בהתעלם מהכרעה שיפוטית של כב' בימ"ש
4 של ערעור ובודאי שאינם יכולים לצפות מכב' בימ"ש ש דנן 'לצפצף' על הכרעתו של כב' בימ"ש המחוזי"
5 (סי' 10-11 לסיכומי תשובה).

6
7 215. נדמה ולמותר לציין כי טענה זו לוקה במספר מישורים. בית המשפט המחוזי לא הכריע דבר בשאלת
8 קבילותן של ראיות קונקרטיות, אלא רק התיר את הגשתן לאחר תחילת שלב ההוכחות. ספק בעיני אם
9 אפשר להבין אחרת את קביעתו לעיל, לפיה "בנסיבות, רובן המכריע של העדויות הנוספות
10 המתבקשות, עניינן לכאורה, אמרות של המנוחה בניגוד לאינטרס רכושי שלה". בכך פתח את הדרך
11 לתובע להוכיח באמצעות עדיו כי הבת המנוחה אכן סיפקה אמירות המנוגדות לאינטרס הרכושי שלה.
12 או-אז ישקול בית המשפט האם אמירות אלה מפי הבת המנוחה קבילות, ומהו משקלן. ככל שבית משפט
13 זה יכריע כי לא שוכנע שדברי הבת המנוחה נאמרו, אין בכך "לצפצף" על הכרעת בית המשפט המחוזי.
14
15 משזאת אמרנו, נפנה לאותן עדויות.

16
17 216. אפתח ואומר כי עדויות אלה המייחסות לבת המנוחה אמירות קונקרטיות ביחס לסכסוך, סובלות
18 ממספר קשיים משותפים הנובעים ממורכבות הסכסוך. לשם הכרעה בסכסוך נכנס בית המשפט לעובי
19 קורה ומצא כי לרוב אמירות ומצגים מפי התובע כלפי סביבתו, לא שיקפו בהכרח את פני הדברים
20 לאשורם. מצאתי מקום להטיל ספק בטענות התובע ביחס לרקע העובדתי, למניעיו וכוונותיו וביחס לבת
21 המנוחה ובעלה. חלק מטענות אלה נמצאו בלתי נכונות. לפיכך עולה מלכתחילה קושי ליחס לנתבעת
22 אמירות שיש בהן לשקף ולמצות את מורכבות הסכסוך אליו העדים לא נחשפו – אלא מפי התובע עצמו.
23 שנית, זרעי הסכסוך נשתלו לפני שנים ארוכות כשהבת המנוחה בגרה והוא פרץ בסמוך לגילוי מחלתה.
24 מאז ידע הסכסוך עליות ומורדות וגם דעותיהם של כל הנוגעים בדבר ידעו בודאי שינויים. אין לצפות
25 שאמירות שעולות במסגרת שיחת חולין באירועים חברתיים תקפנה את כל מורכבות הסכסוך, יחסי
26 הכוחות ומשמעות הדברים, אלא אם תעלה בפנינו עדות יוצאת דופן בתוכנה, פרטיה ומהימנותה.
27 שלישית, "נאמנות", "זכויות קניין" ושילוב בין השניים הם מושגים משפטיים ששיקופם בעולם
28 המציאות עשוי להיות מורכב למדי. הצדדים ועדיהם אינם משפטנים ואין להניח שמשוחחים ביניהם
29 תוך הבנה מלאה של מושגים אלה, שאמנם שגורים בלשון הדיבור, אך משמעותם אינה בהכרח מובנת
30 במלוא היקפה להדיוטות.

31
32 217. עדת התובע [redacted] ציינה בתצהירה שהיא חברה של בתו של התובע [redacted] (אחותה של הבת המנוחה)
33 והפכה "לבית בית במשפחת [redacted]". לדבריה הבת המנוחה אישרה בפניה כי הנכס הוא של אביה, ונרשם
34 על שמה משיקולים שלו. כך שמעה מהבת המנוחה "כמה וכמה פעמים", והפעם האחרונה היתה בחגיגת
35 ברית המילה של בנה של הבת [redacted] מלכתחילה לא מצאתי בתצהירה פירוט ההולם את מורכבות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 הנסיבות. העדה אינה חברתה של הבת המנוחה אלא של בתו של התובע [redacted] והיא אישרה זאת
2 בחקירתה (ע' 47, ש' 14). אותו אירוע ברית מילה חל לפי עדותה באותם המועדים בהם הסכסוך הגיע
3 לשיאו, במהלך שנת 2020 או סמוך לכך (ע' 47, ש' 25). לא שוכנעתי שהבת המנוחה תבחר לשתף בפרטי
4 הסכסוך את מי שהיא חברתה הקרובה של אחותה, המעורבת בסכסוך ומצדדת באביה. העדה אף לא
5 ידעה לספר באיזה הקשר ומדוע אמרה לה הבת המנוחה את הדברים, ולא הפגינה ידע של ממש בפרטי
6 הסכסוך:

7
8 **"ת. הסברתי מה שאני זוכרת בשיחה האחרונה ואני באה להגיד את האמת. אני לא זוכרת**
9 **במדויק. את המילים שהיא אישרה בפני אני זוכרת במדויק.**
10 **ש. שאלת אותה מה המשמעות שהנכס שייך לאבא שלה ועל איזה חוזים חתמה?**
11 **ת. לא נכנסתי לזה. היא אישרה שהנכס שייך לאבא שלא והוא נרשם עליה משיקולים**
12 **ביטחוניים, אני חושבת. אני חושבת של משרד הביטחון" (ע' 48, ש' 25).**

13
14 218. בהינתן מורכבות הנסיבות בענייננו, יתכן והסכסוך המשפחתי אכן עלה סביב שולחן האוכל באותו
15 אירוע, אך לא אוכל בנסיבות אלה לראות באמירות המיוחסות לבת המנוחה כממצות את כל הרבדים
16 העובדתיים והמשפטיים של הסכסוך או משום הודאה של הבת המנוחה כי הנכס אינו שלה. לא למותר
17 לציין כי העדה לא סיפרה כי הבת המנוחה טענה כי היא מחזיקה את הנכס בנאמנות עבור התובע.

18
19 219. בנוסף להיעדר הפירוט המתחייב מהמיוחס לבת המנוחה, התרשמתי שהעדה מחזיקה בדיעה קדומה
20 המצדדת בתובע ורואה אותו כצד הצודק בסכסוך. העדה רואה עצמה בת-בית של התובע, היא מצדדת
21 בצדקתו והיא העמידה עצמה לטובתו:

22
23 **"ש. תאשר לי שאת יודעת [redacted] ולמשפחה יש סכסוך ארוך מתמשך עם [redacted]?**
24 **ת. מאשרת.**
25 **ש. מי ביקש ממך להעיד היום?**
26 **ת. איך ששמעתי שיש סכסוך אני החלטתי על דעת עצמי למסור עדות.**
27 **ש. למי פנית?**
28 **ת. פנית [redacted] וביקשתי שאני רוצה לבוא ולומר מה שאני יודעת" (ע' 47, ש' 16).**

29
30 220. עד התובע [redacted] ציין בתצהירו כי הוא ואשתו היו בקשרי חברות עם הבת המנוחה, ולדבריו **"כל**
31 **יום דיברנו טלפונית"** והיא ספרה לו רבות על ענייני הנכס. לדבריו אישרה בפניו שתצי מהנכס שלה.
32 חקירתו עוררה רושם שלילי למדי. התרשמתי כי היה לכל היותר קשר חברי לכאורה בין אשתו של העד
33 ובין הבת המנוחה, על רקע לימודי הילדים בבית הספר. לא שוכנעתי מדבריו כי **"העדפתי לבוא אני. אני**
34 **ואשתי זה אותו דבר"** (ע' 12, ש' 13). ניכר היה בבירור כי העד לא היה בקשרי חברות עם הבת המנוחה,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 בודאי לא שוחח עמה בטלפון "כל יום" לדבריו, ורואה את התובע כמי שנעשה לו עוול ואת הבת המנוחה
2 כמעוולת. גם הוא העמיד עצמו לרשות התובע:

3
4 "[...] תשאל את השאלות האמיתיות. אני לא הייתי צריך להגיע לפה, אבל זה זועק. הבן אדם,
5 התובע, הנכס שלו וזה היה ידוע לכולם. רק מטוב לבו, שיש לה אבא כזה שהיה מוכן לתת לה
6 חצי מהשכירויות. אני יודע שזה מטוב לבו. לא רק דיברתי איתה כל יום, דיברתי איתה כל היום.
7 הייתי עושה לה דברים. אני מהנדס במקצועי. אם זו לא המשפחה הזו אני לא בא להעיד. אין
8 לי אינטרס פה" (ע' 12, ש' 7).

9
10 221. בנוסף לכך שלא שוכנעתי שהבת המנוחה תשתף אותנו בפרטי הסכסוך, ודומה כי המקור לכלל ידיעותיו
11 על הסכסוך הוא התובע:

12
13 "ש. אתה אומר שלא הכרת את התובע לפני ממש טוב ולא היית אצלו בבית.

14 ת. נכון.

15 ש. איך אתה מגבש מסקנה כזו שהכל מטוב לבו?

16 ת. שמעתי סיפורים. שמעתי עובדות גם [redacted] "ל" (ע' 13, ש' 3).

17
18 222. לא נעלמה מעיני עדותם של [redacted] חבריו של התובע שנים ארוכות. אף הם העלו בתצהיריהם
19 אמירה ששמעו מהבת המנוחה במפגש מקרי על חוף הים. לדבריהם, מסיבה כלשהי שלא הובהרה,
20 שאלה הבת המנוחה את התובע "אבא, מה עם המינימרקט", והתובע השיב לה "את תקבלי יותר
21 מכולם". גרסה זו נטולת זמן או הקשר, ובחקירתם הנגדית חזרו ה"ה [redacted] על גרסה זו באותה הדלות
22 (ע' 49 ואילך). אף לא מצאתי בשאלה "אבא, מה עם המינימרקט" תוכן קונקרטי כלשהו שמקדם את
23 טענות התובע. התרשמתי כי גם עדים אלה מבססים את ידיעתם על אמונם בתובע והם העמידו עצמם
24 לרשותו. הם משוכנעים כי לתובע נגרם עוול, וכי הבת המנוחה גזלה את ששלו. כדברי גבי [redacted] "אני פה
25 לומר את האמת. זה שלהם והם לקחו להם את זה במרמה" (ע' 53, ש' 3).

26
27 223. יש להוסיף כי התובע הגיש תצהיר מטעם עד נוסף מטעמו, מר [redacted] העד הוא אחיה של רעיית
28 התובע. בתצהירו מטעם התובע ציין באופן לאקוני כי משיחות שהיו לו "בזמנו" עם התובע ועם הבת
29 המנוחה, למד כי הנכס הועבר אליה בנאמנות בלבד. מצאתי כי לעד אין ולא היה מידע קונקרטי כלשהו
30 הנוגע למחלוקת וכי נעשה לו עוול והוא עורב בסכסוך בעל כורחו. לאחר הגשת תצהירו, הגיש תצהיר
31 נוסף בעצמו, ולדבריו האמור בתצהירו מטעם התובע אינו על דעתו ואינו מדויק. הוא אינו מעורה
32 בפרטים לדבריו ואינו רוצה לקחת חלק במחלוקת. מעט לאחר מכן הגיש תצהיר נוסף מטעם התובע,
33 ולפיו תצהירו הראשון ניתן מרצונו החופשי ואת התצהיר המנוגד הגיש בעקבות לחץ קשה מצד הנכדה.
34 מנגד, בחקירתו שלל שהופעל עליו לחץ מצד הנכדה (ע' 57, ש' 4).

35

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

1 224. התרתי את חקירתו הנגדית של העד, גם ע"י ב"כ התובע, על אף שהעד הוא עדו של התובע כביכול.
2 החקירה התרכזה בנסיבות החתימה על התצהיר ופחות לגופו של עניין. לא מצאתי כי יש בידיעתו של
3 העד ידיעה קונקרטית כלשהי ביחס לסכסוך, והתרשמתי כאמור כי עורב בהליך בעל כורחו. לדבריו,
4 "אני התבקשתי על ידי [REDACTED] להגיע ולחתום משהו בנושא משפט וזהו בנושא סכסוך משפטי שאין לי
5 שום רקע ואני לא קשור ולא מכיר את הסכסוך המשפטי שלהם, אני לא מבין למה הכניסו אותי לזה"
6 (ע' 59, ש' 11).

7
8 225. לא התרשמתי אפוא מעדיו של התובע, ואינני מוצאת בעדותם ראייה לכך שהבת המנוחה הכירה בזכויות
9 התובע בנכס, כולו או חלקו, או כי החזיקה בו בנאמנות. גם אם אניח כי אכן שמעו מהבת המנוחה את
10 האמירות המיוחסות לה, נוכח מורכבות הסכסוך ודלות הפירוט, ספק רב בעיני אם זכו לשמוע מהבת
11 המנוחה את פרטי הפרטים של הסכסוך עם התובע והיו מודעים לרקע ללידתו, ולשורשי הארוכים
12 והמסובבים.

ה. 19. העדים מטעם הנתבעים

13
14
15
16 226. אף הנתבעים העמידו מספר עדים, חבריה של הבת המנוחה. ככלל, מצאתי את העדויות הללו מהימנות
17 יותר ורובן אובייקטיביות יותר מעדויות עדי התובע. עם זאת, למרביתן לא אייחס משקל רב, הואיל
18 ואף הן לוקות בהעדר הלימה למורכבות הסכסוך.

19
20 227. העדה [REDACTED] היא אחות הבעל, גיסתה של הבת המנוחה. היא שמעה ממנה לאורך השנים כי
21 נפצעה בתאונה בילדותה, ובכספי הפיצויים נרכש הנכס, ורשום על שמה. העדה שבה על תיאור כללי זה
22 בחקירתה (ע' 67, ש' 9), ולא מצאתי בו די על מנת לייחס לו משקל של ממש. העד [REDACTED] הוא דוד
23 של הבעל. אכן התרשמתי שבין העד ובין הבעל והבת המנוחה היו קשרים חמים וקרובים והוא היה
24 מודע לסכסוך ולרקע לרכישת הנכס, אך לא היה מעורה בפרטי הפרטים של הסכסוך (ע' 69, ש' 14). עד
25 זה והעדה [REDACTED] לעיל, הם בני משפחה קרובים של הבעל. אמנם לא מצאתי את עדותם מוטה,
26 אך אין בענייני צורך להתבסס על עדותם לשם הכרעה בסכסוך.

27
28 228. העדה [REDACTED] היא חברה של הבת המנוחה, מעצבת פנים בעיסוקה. מתוקף עיסוקה גם שוחחה עם
29 הבת המנוחה על עניינים הקשורים בנכסים. אף היא שמעה על התאונה בילדותה ורכישת הנכס בכספי
30 הפיצויים. בחקירתה לא ידעה להיכנס לפרטי הפרטים ולא קידמה את גרסת הנתבעים (ע' 69, ש' 3).

31
32 229. העדה [REDACTED] היא שכנתה וחברתה הטובה של הבת המנוחה, ומכל שיחותיה עמה למדה כי הנכס
33 הוא שלה ונרכש בכספי הפיצויים (ע' 70, ש' 19). גם עדות זו לא היתה עשירה בפרטים ולא אסתמך עליה
34 לביסוס ממצא בעניינינו.

35

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

230. את עדותו של [redacted] אני מוצאת יוצאת דופן לעומת האחרות. העד הוא רופא בעיסוקו, חבר קרוב של הבת המנוחה והכיר גם את התובע ובני המשפחה המורחבת. ידוע לו כי הנכס נרכש עבורה מכספי הפיצויים והועבר לשמה כפי שהובטח לה. הוא שב על גרסה זו בחקירתו (ע' 93, ש' 23). לרובד זה של עדותו לא אתן משקל. החשיבות בעדות זו נובעת משיקוף נאמן לטעמי של חיי הבת המנוחה ומשפחתה בצל הסכסוך, בשנים האחרונות בחייה. תיאור זה סותר את הנרטיב שהעמיד התובע לפיו הבת המנוחה ידעה היטב כי הנכס מוחזק בנאמנות וכי אין לה זכויות בו וביקשה לשמרו בכחש. בחקירתו נשאל על אירוע בו היה העד מעורב ושהתרחש בעת הלוויתה של הבת המנוחה – בה התובע לא נכח:

ש. על הלוויה של [redacted] 5.3 היתה שם תקרית. [redacted] היה בחו"ל ולא יכול היה להגיע להלוויה, היו כמה אנשים שביקשו ממך לזוז כדי שיוכלו לצלם את הלוויה [redacted] ואתה אמרת בשביל אבא שלה, אבא שלה הרג אותה. אמרת את זה בהלוויה?
ת. אגיד בדיוק מה אמרתי ומדוע זה נאמר, אני אמרתי אחרי שהתבקשתי בדחיפה קטנה לזוז כביכול לזוז, מישהו צילם את זה ההלוויה ואני שומע את הקול של [redacted] מהטלפון. הייתי חבר טוב של [redacted] ונפתח בינינו קשר רגשי טוב. שנה לפני אני התקשרתי לארגון רבני...

ש. תענה לי על השאלה, לגבי מה שאמרת?
ת. האמירה הזו נאמרה תוך שיקוף עולמה הרגשי של [redacted], לאחר שאביה איים עליה שהוא ישרוף אותה ועם הילדים שלה בבית שהילד שלה ישן עם סכין מתחת לכרית... האמירה הזו אכן שיקפה למעשה את זה כרופא מצבה הרגשי של [redacted] ואין ספק שהיה תורם למצבה הרגשי ופועלו של [redacted] הביא למותה של [redacted] (ע' 94, ש' 24).

231. אני מוצאת כי תיאור זה מפי העד, שאין צורך או אפשרות להכריע באמיתותו, מתכתב עם שלל הנסיבות שעלו לאורך פסק הדין דנן; עם הלחץ הרב בו היו נתונים הבת המנוחה והבעל; עם רצונו המובהק של התובע להשיב את הנכס לידיו בכל מחיר, לרבות התקשרות בהסכם "פשרה" כשלב ראשון שלאחריו ימשיך במאמציו.

232. לסיכום, הכלל הראייתי המתייחס לאמרת נפטר, אינו מקדם את ניסיון התובע לקעקע את גרסת הנתבעת, כפי שעלתה בתצהירה, ואת גרסת הבעל. כמו כן, הכלל הראייתי שמחזק אמרת נפטר המנוגדת לאינטרס הכלכלי שלו, אינו מהווה תחליף להוכחת האמירה. לא שוכנעתי מעדויות עדי התובע כי הבת המנוחה הודתה כי הנכס אינו שלה או כי ראתה אותו ככזה, או כי החזיקה בנכס בנאמנות עבור התובע. מבלי לגרוע מנטל השכנוע שעל כתפי התובע, עדי הנתבעים לא קדמו את גרסת הבת המנוחה לגופה. עם זאת, עדותו של העד גיל פאר ניצן כן פתחה צוהר נוסף לתלאות שעברו הבת המנוחה ובני משפחתה על רקע הסכסוך ומחלתה, וחזקה את גרסתה כי הנכס הוא שלה, נרכש מכספה, והיא לא הכירה בזכויות אביה בנכס.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1. אפיון העברת הזכויות כמתנה בין בני משפחה

233. בטרם נעילה, אתייחס למישור משפטי אחר של הסכסוך, בו הצדדים לא עסקו אך אני מוצאת כי הוא בעל חשיבות בענייננו. מבלי לגרוע מההכרעות השזורות בפסק דיני, אעמוד בתמצית על אפיון העברת הזכויות בנכס לבת המנוחה כעסקת מתנה בה התובע העניק לבתו ללא תמורה את הזכויות בנכס – ועל כך אין מחלוקת. בשיטתנו המשפטית התבססה החזקה לפיה הענקה כגון זאת, ללא תמורה ובין בני משפחה, היא הענקה במתנה, אלא אם התובע יסתור את החזקה – "חזקת המתנה".

234. חוק המתנה, תשכ"ח-1968 (להלן – "חוק המתנה") מורנו כי "מתנה היא הקניית נכס שלא בתמורה" (ס' א(1)), וכי ניתן להקנות במתנה גם מקרקעין (ס' א(2)). סעיף 2 לחוק מורנו כי "מתנה נגמרת בהקניית דבר-המתנה על-ידי הנותן למקבל תוך הסכמה ביניהם שהדבר ניתן במתנה". כך בניגוד להתחייבות לתת מתנה, לאמור מתנה שהקנייתה טרם הושלמה, וזו חשופה לביטול (ס' 5). ענייננו במתנה במקרקעין. חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 מורנו כי "עסקה במקרקעין טעונה רישום; העסקה נגמרת ברישום" (ס' 7א), בעוד "עסקה שלא נגמרה ברישום רואים אותה כהתחייבות לעשות עסקה" (ס' 7ב).

235. אין חולק כי בענייננו הסתיימה העסקה ברישום כדין. במילים אחרות, בענייננו מתנה לאלתר שהקנייתה הסתיימה ברישום. מעשה המתנה תם ונשלם ואין לחזור ממנו. בהקשר זה אימצה הפסיקה את פירושו של פרופ' מ.א. ראבילו לחוק מתנה, ונקבע כי "עד לרגע קיום המתנה ר[ש]אי הנותן לחזור בו ממנה: ב. יש לו שהות נוספת לשקול את צעדיו. לאחר שהמתנה נגמרה בהקנייה, אין הנותן יכול עוד לחזור בו מהמתנה, והמתנה תהיה בלתי חוזרת כמו כל חוזה אחר" (ע"א 202/92 עזבון המנוח לירן מיכאל גרניצר ז"ל נ' חנה-הלגה גרניצר, מיום 29.9.94).

236. איני מוצאת קושי בענייננו לאפיין את העברת הזכויות לבת המנוחה כהקניית המתנה, ובהחלת חזקת המתנה על נסיבות המקרה. אטעים כי זרעי ההלכה נשתלו על ידי בית המשפט העליון בקביעה כי "לעומת זאת, כאשר מדובר ביחסי משפחה - קיימת חזקה, שאף היא ניתנת לסתירה, כי העברה ללא תמורה נעשית מתוך כוונה לתת מתנה" (ע"א 3829/91 אבינועם וואלס נ' נחמה גת, פ"ד מח(1) 801, ס' 8). כ – 25 שנה לאחר מכן, חזקה זו כבר נטעה יתד בשיטתנו המשפטית, ובפרט בבית משפט זה לענייני משפחה:

237. "הרציונל מאחורי חזקת המתנה הוא כי כאשר עסקינן ביחסי קרבה המתאפיינים בדאגת הנותן לצרכיו של המקבל, מטבע הדברים יתבצעו העברות של כסף או נכסים בין הנותן, לבן חסותו. הנסיבות וטיב היחסים בין הצדדים מצביעים לרוב על כך שהעברות אלו נועדו להיות מתנה, אלא אם תיסתר החזקה" (רע"א 8068/16 שרה קטן נ' אילן כהן, מיום 25.1.18). על מנת לשלול את החזקה, על התובע

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1 להראות כי "בנסיבותיו של העניין, הקניית המתנה משוללת כל הגיון" (ע"א 7051/93 האפוטרופוס
2 הכללי נ' איתן גולדברג, מיום 20.7.95, ס' 9).

3
4 238. בענייננו שוכנעתי משלל העדויות שנפרשו בפניי, כי לא בכדי העביר התובע את הזכויות בנכס לבת
5 המנוחה, ולא לאחד מילדיו האחרים, שלא היו נשואים במועד העברת הזכויות. שוכנעתי עוד כי הצגת
6 הבת המנוחה כנוכלת נועדה לצורכי משפט ולשם קידום טענות התובע, וכי תיאור זה נסתר לא אחת על
7 ידי התובע עצמו בציינו כי "אין ולא היה ולא יהיה ילדה כמו [redacted] ז"ל. ילדה עם נתינה כמו שלה.
8 עליה סמכתי" (ע" 9, ש' 1); "יודע שהילדה הזו שאני איתה בקשר הכי צמוד מכל הילדים שלי (ע'
9, 8, ש' 12); "למען האמת והצדק חשבתי להעביר את זה לכל 4 הילדים, אבל [redacted] ז"ל לתת קצת יותר"
10 (ע' 8, ש' 7).

11
12 239. קרבה זו בין התובע ובין הבת המנוחה היתה ניכרת גם כלפי חוץ והשתקפה מעדויות נוספות. עורך הדין
13 ציין בחקירתו כי "שאני הולך אחורה בזמן, התרשמתי [redacted] היא המועדפת. היתה הרבה
14 אינטראקציה ביניהם" (ע' 24, ש' 3). העדה בלידה (עדה) [redacted] מטעם התובע ציינה:

15
16 ת. הוא היה יותר קשור [redacted] ז"ל.

17 ש. אם לשיטתך המינימרקט הוא שלו, והוא רושם את זה על מישהו אחר למה הוא צריך
18 להיות קשור לאותו אדם?

19 ת. אל [redacted] הוא היה יותר קשור.

20 ש. לילדים האחרים שלו הוא לא היה קשור?

21 ת. אליה יותר, עליה הוא סמך יותר" (ע' 65, ש' 32).

22
23 דברים דומים עלו מפי הבת [redacted]:

24
25 ש. לבית המשפט – אם אלי הוא הבכור, למה אבא רשם את המינימרקט על [redacted] ז"ל ולא
26 על הבכור?

27 ת. אבא סמך מאוד על [redacted] ז"ל" (ע' 15, ש' 29).

28
29 240. הנה כי כן, אפשר ללמוד על היחסים הקרובים בין התובע ובין הבת המנוחה ועל התקיימות החזקה
30 בענייננו. אדגיש עוד כי מדובר בענייננו בהענקה המצויה בליבת החזקה, הענקה בין אבא ובין בת, במורד
31 היחסים מדור קודם לדור צעיר (עיינו בתמ"ש (ת"א) 35951-12-14 ש.א.נ' א.ס, מיום 14.12.15).

32
33 241. אם כן, בחינת הסכסוך באספקלריה של עסקת מתנה תוביל למסקנה כי בענייננו עסקת מתנה לאלתר
34 שהושלמה ברישום. העסקה התבצעה במסגרת יחסי משפחה ועל רקע יחסי הקרבה בין התובע ובתו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

1 חזקה היא שהנכס הוקנה במתנה ולא בנאמנות. עם דחיית טענות התובע כי הנכס הוקנה בנאמנות,
2 תידחה כל טענה לפיה עלה בידי התובע לסתור את החזקה בענייננו.

ז. סיכום

3
4
5 242. טענות התובע והסוגיות המתעוררות בגין נדונו באופן מפורט בפסק הדין. בהעדר ראיות חפציות
6 וסימוכין בכתב להסכם הנאמנות הנטען ונוכח טענת התובע להתקיימות יחסי נאמנות משתמעים,
7 ההכרעה נסמכת בעיקרה על התרשמות ביהמ"ש מגרסת התובע וממהימנותה, תוך בחינתה למול
8 המארג הראייתי שנפרש בפני ביהמ"ש וכן במבחן השכל הישר וההגיון.

9
10 243. התרשמתי, כי ביחס למרבית הנדבכים העובדתיים שעלו במסגרת שמיעת הראיות, סיפק התובע
11 גרסאות משתנות ומתפתחות, שבמקרים רבים לא ניתן היה ליישב אותן האחת עם רעותה. ביחס
12 לנדבכים אחרים מצאתי כי אלו אינם מתיישבים עם השכל הישר, או כי אינם תואמים את המסכת
13 הראייתית שנפרשה בפניי. כל אלה הטו את הכף לעבר אי מתן אמון בגרסתו ודחייתה.

14
15 244. הנה כי כן, טענות התובע על שלל גרסאותיו נסרקו על ידי בית המשפט לעומקן. בית המשפט צעד עקב
16 בצד אגודל והתעכב על כל טענה וטענה מפי התובע. בכלל אלה טענות שנולדו עם ניהול ההליך וגרסאות
17 שסבלו שינויים תכופים. בית המשפט אף גילה סבלנות רבה ונעתר כמעט לכל בקשה מצד התובע להוסיף
18 על עדיו וראיותיו. היה בכך להאריך ולסרב את ההליך, שגזר על בית המשפט טרחה רבה. סבורני
19 שהיקפו של פסק הדין מדבר בעד עצמו. חרף האוזן הקשבת לה זכה התובע מבית המשפט, לא עלה בידי
20 התובע לבסס את טענותיו ואת עילתו כלפי הבת המנוחה והנתבעים.

21
22 245. התובע לא שכנע כי המניע להסכם הנאמנות היה שמירה על זכויותיו כנכה צה"ל, ומניע זה אינו מתיישב
23 עם הנסיבות העובדתיות. בהתעלם משאלת המניע, לא עלה בידי התובע לשכנע את בית המשפט כי הוא
24 ובתו המנוחה התקשרו בהסכם נאמנות בעל-פה, או כי הסכם הנאמנות עלה על הכתב, או כי המסמך
25 הנטען בא אל העולם. שוכנעתי כי מי מעדיו לא חזה במסמך במו עיניו, וכי התובע לא הציגו לאיש ולא
26 טען לקיומו טרם הגשת התביעה. עסקתי באריכות אף בטענת התובע כי הבת המנוחה גנבה את המסמך
27 מביתו, ומצאתי אותה נטולת בסיס.

28
29 246. בנוסף לאלה, נכנסתי לעובי הקורה בנוגע לרכישת הנכס על ידי התובע, מחיר הרכישה, והשימוש שעשה
30 התובע בכספי הפיצויים – שימוש אותו הכחיש בתוקף, ולאחר מכן חזר בו וביקש לתקוף את היקף
31 השימוש שעשה בכספי הפיצויים. בתוך כך הקפיד שלא לבסס בראיה כלשהי את מחיר הרכישה, ומנגד
32 הקפיד להתייחס לכספי הפיצויים בערכם הנומינלי, בעוד שיעורם הריאלי היה גבוה בהרבה, ומכאן
33 שחלקם במימון רכישת הנכס היה למצער ניכר. בהקשר זה נדרשתי למספר הגרסאות שהעמיד התובע
34 בזיקה לרכישת מספר כלי רכב עבור הבת המנוחה – הגרסה כי כספי הפיצויים שימשו לרכישת כלי רכב,
35 לצד הגרסה שכלי הרכב היוו תחליף להשבת כספי הפיצויים שניטלו כהלוואה, ועוד מספר גרסאות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

- 1 "ביניים" ששמשו את התובע לעת מצוא בהקשר זה. שוכנעתי כי ניסיון התובע לנתק או למזער קיומה
2 של זיקה בין המנוחה לבין הנכס, למצער בכל הנוגע למקור למימון הנכס, לא צלח והגרסאות השונות
3 שפרש בעניין זה אומרות דרשני.
4
- 5 247. בנוסף לאלה דחיתי את טענות התובע כי יש לראות בפעולות שביצע לכאורה בנכס לשם תקינותו, או
6 בגביית דמי השכירות, כמנהג בעלים המצביע על זכויותיו בנכס. מצאתי כי גביית שכר הדירה על ידי
7 התובע לא נעשתה בברכתה של הבת המנוחה, שלבסוף עמדה על קבלת שכר הדירה לידה, למורת רוחו
8 של התובע.
9
- 10 248. מצאתי לנכון לדון בטענות התובע ביחס למצגים ואמירות שעלו מצד הבת המנוחה והבעל בשלב המשא
11 ומתן ולקראת גיבוש הסכם הפשרה, על אף שהתובע לא ביסס את קבילותם. שוכנעתי כי העובדה שהבת
12 המנוחה שקלה בשלב מסויים להסכים לפשרה אינה מלמדת על הכרה מצדה בזכויות התובע בנכס
13 כביכול, או על יחסי נאמנות. שוכנעתי עוד ששקלה להתפשר על רקע לחצים בוטים שהפעיל עליה התובע
14 לאורך שנים.
15
- 16 249. נדרשתי באריכות לטענת התובע ביחס לאמירת הבעל לעורך הדין, כי מחצית הזכויות בנכס אינן של
17 הבת. דנתי באמירה זו הגם שמקורה בהקלטה אותה לא קיבלתי כראיה ושהגיעה לידי של התובע בדרך
18 לא דרך. שוכנעתי כי לאמירה זו אין כל זיקה לזכויות התובע, וממילא אינה מלמדת על הכרה ביחסי
19 נאמנות או בזכויותיו במלוא הנכס. דנתי אף בתכתובת ה"וואטסאפ" בין הבת המנוחה לבין הבן הבכור
20 עליה השליך התובע יהבו, ולא מצאתי בה כל חיזוק לטענות התובע.
21
- 22 250. את טענות התובע ביחס לתביעת הרכב מצאתי מוכתמות בחוסר תום לב מצד התובע. התובע ייחס לבת
23 המנוחה ולבעל מעשים ומחדלים שיוחסו לו עצמו, והוא זה שחוייב בדן בגינם. שוכנעתי עוד כי אין
24 לראות באמירות שיוחסו לבעל בתביעת הרכב, כאמירות שיוצרות "השתק שיפוטי". בהמשך לכך
25 הוספתי ודחיתי את טענות התובע ל"מעשי נוכלות נוספים" מצד הבת המנוחה ובעלה.
26
- 27 251. התייחסתי באריכות לגרסת הבת המנוחה כפי שעלתה מפי התובע והעדים מטעמו של התובע, ומצאתי
28 כי גרסה זו בלתי מבוססת. מצאתי עוד שאין ממש בהפניית התובע לכלל המייחס לבת המנוחה אמרת
29 נפטרת המנוגדת לאינטרס הרכושי שלה. כלל זה אינו פוטר את התובע מהנטל להוכיח כי הבת המנוחה
30 אכן אמרה את המיוחס לה, והתובע לא עמד בנטל זה. העדים מטעמו לא הפגינו ידע בנסיבות הסבוכות
31 של הסכסוך וכל אמרה ששמעו לדבריהם מפי הבת המנוחה כביכול, אינה יכולה להלום או להקיף את
32 פרטי הסכסוך שבפנינו.
33
- 34 252. לבסוף, ביססתי את התרשמותי כי הנכס הוקנה לבת המנוחה במתנה לאלתר, מתנה שהושלמה ברישום
35 ואינה ניתנת לביטול.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [redacted]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

253. משזאת אמרנו, אוסיף ואציין כי בית משפט זה מורגל בסכסוכים משפחתיים. הרגשות העזים המצויים ברקע לסכסוך בתוככי המשפחה אינם זרים לבית המשפט. סבורני שגם ביחס לרף המוכר בבית משפט זה, התובע הגדיש את הסאה בניסיון לעמוד על צדקתו ולהוכיח את טענותיו. התובע לא מצא מניעה להשחיר את בתו, להציגה כנוכלת העוסקת במרמה ועושק כדרך חיים; להציגה כמי שנהגה באלימות כלפי בעלה והוריה; להציגה כמי שנטרפה עליה דעתה, איבדה את כושר השיפוט ואף איבדה את כושרה השכלי. כל זאת, לעיני ואזניי בעלה ובתה וללא בדל ראייה. העובדה שהבת המנוחה הלכה לעולמה במהלך בירור ההליך לא הביאה לשינוי כלשהו ביחסו של התובע אליה, לבעלה ולנכדתו, שאך זה מכבר איבדה את אמה.

254. לא אוכל אלא להצטער על הדברים. זכותו של התובע לקבל יומו בבית המשפט בודאי עומדת לו ללא סייג, והוא אכן זכה לממש זכות זו עד תומה ולשטוח מלוא טענותיו בפני בית המשפט – טענות אותן לא ביסס.

255. אני מוצאת כי היקף ההתדיינות שהתובע גזר על הנתבעים הוא משמעותי ביותר. הדבר משתקף בין היתר מהיקף טענותיו, שינויי הגרסה התכופים והיקף העדים שזימן. הנתבעים נדרשו להתגונן מפני כל טענה וטענה ולהזים את העדויות הרבות שהציג התובע. מצאתי כי מן הצדק לתת ביטוי להיקף זה בפסיקת הוצאות המשפט.

ח. סוף דבר

256. על בסיס כל הנקוב בפסק דיני, אני קובעת כדלקמן:

- א. התביעה נדחית.
- ב. אני מורה על העברת דמי השכירות שהופקדו בקופת בית המשפט לידי הנתבעים.
- ג. אני מחייבת את התובע לשלם לידי הנתבעים הוצאות משפט בשיעור 50,000 ₪, שישולמו תוך 30 יום מהיום. ממועד זה יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד פסק הדין ועד מועד התשלום בפועל.

פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזיהים.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 7984-01-21 נ' [REDACTED]

1
2
3
4
5
6

ניתן היום, ז' תשרי תשפ"ה, 09 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.

חתימה

איסור פרסום